

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
**COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

INTEGRAAL VERSLAG
MET
**VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

donderdag

13-11-2003

13-11-2003

Après-midi

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders en Spirit</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
<i>COM</i>	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>
<i>PLEN</i>	<i>Plenum (witte kaft)</i>
<i>COM</i>	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
[*www.laChambre.be*](http://www.laChambre.be)
e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
[*www.deKamer.be*](http://www.deKamer.be)
e-mail : publicaties@deKamer.be

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS	1
Questions jointes de	1
- Mme Inge Vervotte au premier ministre sur "la faillite de la Sabena" (n° P051)	1
- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le transfert de slots par la Sabena" (n° P052)	1
- M. Gérard Gobert au premier ministre sur "l'offre de rachat de slots par British Airways" (n° P053)	1
<i>Orateurs: Inge Vervotte, Gérard Gobert, Gerolf Annemans, Guy Verhofstadt, premier ministre, Tony Van Parry, Pieter De Crem, président du groupe CD&V</i>	
Question de M. Geert Bourgeois à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les problèmes relatifs à la mise en route du corps de sécurité" (n° P054)	7
<i>Orateurs: Geert Bourgeois, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	
Question de M. Pierre-Yves Jeholet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'organisation pratique du procès Dutroux" (n° P055)	8
<i>Orateurs: Pierre-Yves Jeholet, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	
Question de Mme Valérie Deom à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la prolongation du mandat de certains membres du Conseil Supérieur de la Justice" (n° P056)	10
<i>Orateurs: Valérie Deom, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>	
Question de M. Guido De Padt au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "la nouvelle répartition des charges afférentes aux liaisons Thalys" (n° P058)	11
<i>Orateurs: Guido De Padt, Johan Vande Lanotte, vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques</i>	
Question de M. Gerolf Annemans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la note récente de la police anversoise sur la politique à l'égard des illégaux dans la partie nord d'Anvers" (n° P059)	13
<i>Orateurs: Gerolf Annemans, Patrick Dewael, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur</i>	
Questions jointes de	15
- M. Stijn Bex au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les arévistes de la faim à l'ULB"	15

INHOUD

Berichten van verhindering	1
VRAGEN	1
Samengevoegde vragen van	1
- mevrouw Inge Vervotte aan de eerste minister over "het faillissement van Sabena" (nr. P051)	1
- de heer Gerolf Annemans aan de eerste minister over "de overdracht van slots door Sabena" (nr. P052)	1
- de heer Gérard Gobert aan de eerste minister over "het aanbod van British Airways om slots van Sabena af te kopen" (nr. P053)	1
<i>Sprekers: Inge Vervotte, Gérard Gobert, Gerolf Annemans, Guy Verhofstadt, eerste minister, Tony Van Parry, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie</i>	
Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problemen bij de start van het veiligheidskorps" (nr. P054)	7
<i>Sprekers: Geert Bourgeois, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
Vraag van de heer Pierre-Yves Jeholet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de praktische organisatie van het proces-Dutroux" (nr. P055)	8
<i>Sprekers: Pierre-Yves Jeholet, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
Vraag van mevrouw Valérie Deom aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verlenging van het mandaat van sommige leden van de Hoge Raad voor Justitie" (nr. P056)	10
<i>Sprekers: Valérie Deom, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
Vraag van de heer Guido De Padt aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de nieuwe lastenverdeling van de Thalysverbindingen" (nr. P058)	11
<i>Sprekers: Guido De Padt, Johan Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven</i>	
Vraag van de heer Gerolf Annemans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de recente nota van de Antwerpse politie over het illegalenbeleid in Noord-Antwerpen" (nr. P059)	13
<i>Sprekers: Gerolf Annemans, Patrick Dewael, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken</i>	
Samengevoegde vragen van	15
- de heer Stijn Bex aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de	15

(n° P060)		Iraanse hongerstakers in de ULB" (nr. P060)	
- Mme Joëlle Milquet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les demandeurs d'asile iraniens sur les campus de l'ULB et de l'UCL" (n° P061)	15	- mevrouw Joëlle Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de Iraanse asielzoekers op de campussen van de ULB en de UCL" (nr. P061)	15
Orateurs: Stijn Bex, Joëlle Milquet, Patrick Dewael , vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur		Sprekers: Stijn Bex, Joëlle Milquet, Patrick Dewael , vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	
Question de M. Mohammed Boukourna au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les liens entre la politique d'asile et la coopération au développement" (n° P062)	21	Vraag van de heer Mohammed Boukourna aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de koppeling tussen het asielbeleid en de ontwikkelingssamenwerking" (nr. P062)	21
Orateurs: Mohammed Boukourna, Patrick Dewael , vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur		Sprekers: Mohammed Boukourna, Patrick Dewael , vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken	
Question de M. Raymond Langendries au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation en Iran" (n° P057)	23	Vraag van de heer Raymond Langendries aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de toestand in Iran" (nr. P057)	23
Orateurs: Raymond Langendries , président du groupe cdH, Jacques Simonet		Sprekers: Raymond Langendries , voorzitter van de cdH-fractie, Jacques Simonet	
Question de M. Jos Ansoms à la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique sur "les compensations en faveur des communes dans le cadre d'ELIA" (n° P064)	25	Vraag van de heer Jos Ansoms aan de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid over "de ELIA-compensatie aan de gemeenten" (nr. P064)	25
Orateurs: Jos Ansoms, Fientje Moerman , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique, Paul Tant		Sprekers: Jos Ansoms, Fientje Moerman , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid, Paul Tant	
Question de M. Daniel Bacquelaine au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le numerus clausus pour les médecins" (n° P063)	29	Vraag van de heer Daniel Bacquelaine aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de numerus clausus voor geneesheren" (nr. P063)	29
Orateurs: Daniel Bacquelaine , président du groupe MR, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		Sprekers: Daniel Bacquelaine , voorzitter van de MR-fractie, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Question de M. Stijn Bex à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale et de la Politique des grandes villes sur "les places inoccupées dans les initiatives d'accueil pour demandeurs d'asile locales" (n° P065)	31	Vraag van de heer Stijn Bex aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie en Grootstedenbeleid over "de leegstaande plaatsen in de lokale opvanginitiatieven voor asielzoekers" (nr. P065)	31
Orateurs: Stijn Bex, Marie Arena , ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale, de la Politique des grandes villes et l'Égalité des chances		Sprekers: Stijn Bex, Marie Arena , minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen	
Question de M. Bart Tommelein à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "la tarification bancaire et la transmissibilité des numéros de comptes bancaires" (n° P066)	32	Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "de tarivering bij de banken en de overdraagbaarheid van bankrekeningnummers" (nr. P066)	32
Orateurs: Bart Tommelein, Freya Van den Bossche , ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable		Sprekers: Bart Tommelein, Freya Van den Bossche , minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling	
Rappel au Règlement	35	Beroep op het Reglement	35
Orateurs: Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Servais Verherstraeten .		Sprekers: Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Servais Verherstraeten , Gerolf	

Gerolf Annemans		Annemans	
Agenda	38	Agenda	38
PROJETS ET PROPOSITIONS	38	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	38
Projet de loi relatif aux infractions terroristes (258/1-5)	38	Wetsontwerp betreffende terroristische misdrijven (258/1-5)	38
<i>Discussion générale</i>	38	<i>Algemene bespreking</i>	38
<i>Orateurs: Walter Muls, rapporteur, Tony Van Parys, Olivier Maingain, André Perpète, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice</i>		<i>Sprekers: Walter Muls, rapporteur, Tony Van Parys, Olivier Maingain, André Perpète, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie</i>	
<i>Discussion des articles</i>	49	<i>Bespreking van de artikelen</i>	49
<i>Orateur: Tony Van Parys</i>		<i>Spreker: Tony Van Parys</i>	
Projet de loi concernant la reprise par l'Etat belge des obligations de pension légales de la société anonyme de droit public Belgacom vis à vis de son personnel statutaire (316/1-3)	50	Wetsontwerp houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Belgacom ten opzichte van haar statutair personeel (316/1-3)	50
<i>Discussion générale</i>	50	<i>Algemene bespreking</i>	50
<i>Discussion des articles</i>	72	<i>Bespreking van de artikelen</i>	72
<i>Orateurs: François Bellot, rapporteur, Inge Vervotte, Jean-Jacques Viseur, Johan Vande Lanotte, vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques, Philippe De Coene, Hendrik Bogaert, Yves Leterme, Pieter De Crem, président du groupe CD&V, Jan Mortelmans, Camille Dieu</i>		<i>Sprekers: François Bellot, rapporteur, Inge Vervotte, Jean-Jacques Viseur, Johan Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven, Philippe De Coene, Hendrik Bogaert, Yves Leterme, Pieter De Crem, voorzitter van de CD&V-fractie, Jan Mortelmans, Camille Dieu</i>	
ANNEXE	75	BIJLAGE	75
DECISIONS INTERNES	75	INTERNE BESLUITEN	75
COMMISSION PARLEMENTAIRE DE CONCERTATION	75	PARLEMENTAIRE OVERLEGCOMMISSIE	75
DECISIONS	75	BESLISSINGEN	75
DEMANDES D'INTERPELLATION	76	INTERPELLATIEVERZOEKEN	76
DEMANDES	76	INGEKOMEN	76
PROPOSITIONS	77	VOORSTELLEN	77
AUTORISATIONS D'IMPRESSION	77	TOELATINGEN TOT DRUKKEN	77
RETRAIT D'UNE PROPOSITION	81	INTREKKING VAN EEN VOORSTEL	81
COMMUNICATIONS	81	MEDEDELINGEN	81
COMMISSIONS	81	COMMISSIES	81
RAPPORTS	81	VERSLAGEN	81
SENAT	81	SENAAT	81
PROJETS DE LOI TRANSMIS	81	OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	81
ÉVOCATION	82	ÉVOCATIE	82
GOUVERNEMENT	82	REGERING	82
BUDGET GENERAL DES DEPENSES 2003	82	ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2003	82
RESOLUTIONS	82	RESOLUTIES	82
UEO	82	WEU	82
MOTIONS	83	MOTIES	83
AVIS	83	ADVIES	83
COMMISSION DES CLAUSES ABUSIVES	83	COMMISSIE VOOR ONRECHTMATIGE BEDINGEN	83

SEANCE PLENIERE

PLENUMVERGADERING

du

van

JEUDI 13 NOVEMBRE 2003

DONDERDAG 13 NOVEMBER 2003

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14.17 heures par M. Herman De Croo, président.
 De vergadering wordt geopend om 14.17 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
 Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
 Johan Vande Lanotte, Guy Verhofstadt.

Le président:

La séance est ouverte.
 De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.
 Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Excusés**Berichten van verhindering**

Patrick Moriau, pour raisons de santé / wegens ziekte;
 Karel De Gucht, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht;
 Yolande Avontroodt, Elio Di Rupo, à l'étranger / buitenlands;
 Geert Versnick, Conseil de l'Europe / Raad van Europa;
 Theo Kelchtermans, OTAN / NAVO.

Questions**Vragen****01 Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Inge Vervotte aan de eerste minister over "het faillissement van Sabena" (nr. P051)
- de heer Gerolf Annemans aan de eerste minister over "de overdracht van slots door Sabena" (nr. P052)
- de heer Gérard Gobert aan de eerste minister over "het aanbod van British Airways om slots van Sabena af te kopen" (nr. P053)

01 Questions jointes de

- Mme Inge Vervotte au premier ministre sur "la faillite de la Sabena" (n° P051)
- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le transfert de slots par la Sabena" (n° P052)
- M. Gérard Gobert au premier ministre sur "l'offre de rachat de slots par British Airways" (n° P053)

01.01 Inge Vervotte (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, leden van de Kamer, ik was niet alleen geschockeerd, maar ook razend toen ik kennis heb genomen van een vonnis dat dateert van 30 juni 2003. uitgesproken door mevrouw Spiritus-Dassesse

01.01 Inge Vervotte (CD&V): Il m'est revenu l'existence d'une lettre dans laquelle la British Airways se dit intéressée par

die op 7 november 2001 het faillissement van Sabena heeft uitgesproken. Ik deel graag de inhoud van het vonnis met jullie.

Mevrouw Spiritus-Dassesse zegt dat British Airways via een schrijven heeft laten weten dat ze geïnteresseerd was om een deel van de slots van Heathrow Londen over te nemen en dit voor het bedrag van 50 miljoen Britse pond of 3,2 miljard frank. Het vonnis gaat verder. Mevrouw Spiritus-Dassesse zegt dat het zeker is dat, als de rechtbank op de hoogte was geweest van deze feiten en van dit schrijven, ze het faillissement van Sabena niet had uitgesproken, althans niet op 7 november 2001, en zou zij er zeker alles aan hebben gedaan om een vergadering bijeen te roepen en te onderzoeken of dit schrijven betrouwbaar en serieus was. Een schrijven ter waarde van 50 miljoen Britse pond!

Een aantal vragen dringen zich daaromtrent op.

Ten eerste, er is voortdurend overleg geweest tussen de vakbonden, de directie, de raad van bestuur, de commissarissen, de rechtbank van koophandel, de heer Verhofstadt, minister Daems. Waarom heeft men deze cruciale informatie - informatie waarvan de rechtbank zegt dat, indien ze op de hoogte was geweest, ze het faillissement niet zou hebben uitgesproken op 7 november - achtergehouden voor de rechtbank van koophandel en de leden van de ondernemingsraad?

De tweede vraag die zich opdringt, is waarom men deze brief ter waarde van 50 miljoen pond of 3,2 miljard Belgische frank niet au sérieux heeft genomen. Waarom heeft men geen initiatief genomen ten opzichte van British Airways met betrekking tot de inhoud van deze brief?

01.02 Gérard Gobert (ECOLO): Monsieur le président, ma question va dans le même sens que celle de Mme Vervotte. Je voudrais être un peu plus précis par rapport à certains attendus que l'on trouve dans ce jugement dont je voudrais donner lecture.

Effectivement, si on suit la chronologie des choses, le 5 novembre 2001, donc deux jours avant la faillite, on peut lire que British Airways marque son intérêt pour les neufs slots historiques que détient Sabena à l'aéroport d'Heathrow. British Airways évalue ces slots à 50 millions de livres sterling, ce qui, au cours de l'époque, correspond à 80 millions d'euros. Le lendemain, le 6 novembre 2001, la veille de la faillite, le conseil d'administration de la Sabena - je cite le jugement : "... décide à l'unanimité de ses membres, en présence de ses avocats et des commissaires au sursis, de transférer les slots historiques à la DAT, sa filiale." Le jugement précise, et c'était connu, que ces slots sont cédés gratuitement à la DAT.

Le 7 novembre 2001 est un jour qui restera évidemment gravé dans beaucoup de mémoires puisque la Sabena est déclarée en faillite, provoquant une perte d'emplois directs et indirects estimée par le Bureau du plan à plus de 14.000 unités. Le drame social est réel, il l'est encore aujourd'hui. On a pu voir la semaine dernière le bilan des cellules de reconversion, qui montre à quel point la situation de nombreuses sabéniennes & de nombreux sabéniens reste tout à fait précaire.

De toute évidence, l'offre de British Airways pour les slots d'Heathrow était une offre intéressante, qui aurait sans doute, couplée avec le crédit-pont, permis de sauver la Sabena. La preuve en est cet édifiant passage du jugement que Mme Vervotte a déjà cité mais je voudrais

l'achat des slots Sabena de Heathrow pour un montant de 50 millions de livres.

Dans un jugement du 30 juin 2003, Madame Spiritus-Dassesse, présidente du tribunal de commerce de Bruxelles, déclare que si elle avait eu connaissance de cette lettre, elle n'aurait pas d'emblée prononcé la faillite le 7 novembre 2001.

Cette situation m'irrite particulièrement. Les concertations se sont succédé au cours des jours qui ont précédé le prononcé de la faillite. Pourquoi cette information cruciale n'a-t-elle donc pas été portée à la connaissance du tribunal de commerce et des membres du conseil d'entreprise? Pourquoi cette lettre n'a-t-elle pas été prise au sérieux et n'a-t-elle donné lieu à aucune initiative?

01.02 Gérard Gobert (ECOLO): Mijn vraag gaat in dezelfde richting als die van mevrouw Vervotte. Als we de feiten chronologisch overlopen, zien we dat British Airways op 5 november 2001 80 miljoen euro wilde neertellen voor de negen historische slots van Sabena op Heathrow. Op 6 november beslist de raad van bestuur van Sabena unaniem deze historische 'slots' gratis aan haar filiaal DAT over te dragen. Op 7 november wordt Sabena failliet verklaard en gaan 14.000 banen verloren.

We weten dat de toestand van vele ex-Sabena-medewerkers nog steeds zorgwekkend is.

Het aanbod van British Airways was interessant en samen met het overbruggingskrediet had het Sabena kunnen redden. De rechtbank van koophandel had Sabena waarschijnlijk niet failliet verklaard als het dit aanbod van British Airways had kunnen onderzoeken.

relire le cœur de ce paragraphe: "Le tribunal n'aurait pas prononcé la faillite de la Sabena et certainement pas avant d'avoir pu tenter d'organiser une réunion avec tous les intéressés, y compris British Airways, en vue d'examiner le sérieux et la fiabilité de l'initiative de cette dernière."

Je voudrais rappeler que j'ai été membre de la commission d'enquête sur la faillite de la Sabena et qu'à aucun moment, les commissaires n'ont reçu la moindre information, ni de la part des administrateurs, ni de la part des représentants de l'actionnaire majoritaire belge par rapport à cette offre.

Je ne puis croire que cette possibilité d'injecter 80 millions d'euros dans une compagnie à l'agonie soit restée ignorée de tous. Je ne peux évidemment pas croire, monsieur le premier ministre, que vous n'ayez pas été informé de cette offre.

Par conséquent, ma question est triple:

Premièrement, par qui et à quel moment avez-vous eu connaissance de cette offre de British Airways?

Deuxièmement, pourquoi cette offre n'a-t-elle pas été communiquée au tribunal de commerce? Pourquoi n'a-t-elle pas été prise en considération?

Troisièmement, le scénario de la faillite était-il inscrit dès le jugement de concordat?

01.03 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik zou mij eerst willen verontschuldigen bij mevrouw Vervotte dat ik haar vraag niet heb gehoord. Ik was door omstandigheden weerhouden. Dat is geen blijk van gebrek aan interesse voor uw vraag, mevrouw, en ook geen uitspraak over een mogelijke samenwerking binnen de oppositie. Ik wil dat even voor alle duidelijkheid zeggen.

Mijnheer de eerste minister, ik hoop wel dat u niet op een of andere manier iets komt vertellen, zoals de heer Daems het in zijn verdedigingsnota voor de Sabena-commissie ooit heeft gedaan door uitvoerig over die slots uit te weiden. Daarom heb ik het document even meegebracht, mijnheer de voorzitter. Ik citeer uit zijn nota: "Op deze wijze werd aan DAT de mogelijkheid geboden om zelf haar luchtvaartactiviteiten uit te breiden. Indien deze slots immers eigendom zouden zijn gebleven van Sabena, dan vervielen deze rechten en verloren zij al hun waarde zodra Sabena failliet zou worden verklaard, etcetera". Ik hoop niet dat u ons het spelletje komt voorhouden over slots die niet mogen worden verkocht. Ik moet niet verwijzen naar de verkoop aan Virgin voor meer dan 8 miljoen US dollars in 1979. Laten we als grote jongens aan u de vraag stellen of het waar is of niet. Zo ja, op welke wijze hebt u een aanbieding gekregen van British Airways om die slots van Sabena in te kopen? Op welke manier hebt u die informatie verwerkt en bent u ermee omgegaan?

01.04 Eerste minister Guy Verhofstadt: Mijnheer de voorzitter, ik moet zeggen dat ik er mij vanmorgen mee heb beziggehouden, na het ontvangen van de drie vragen, trouwens een beetje in samenwerking met het Parlement. Ik hoop dat ondertussen alle voorbereidingen zijn genomen opdat ik u opheldering zou kunnen verschaffen. Wat is er nu van aan?

Het is heel eenvoudig. Het gaat om een beslissing van de raad van bestuur van dinsdag 6 november, die trouwens in het verslag staat van de raad van bestuur die aan de onderzoekscommissie en de onderzoeksrechter is overgedragen. Ik heb hier alles gedaan. Ik heb

Ik was lid van de Sabena-commissie en wij hebben op geen enkel moment informatie over dit aanbod gekregen. Ik kan niet geloven dat de injectie van 80 miljoen euro aan iedereen is voorbij gegaan en dat u niet op de hoogte van dit aanbod was.

Wie bracht u op de hoogte van dat bod en op welk moment gebeurde dat? Waarom werd dat bod niet meegedeeld aan de rechtbank van koophandel en werd er geen rekening mee gehouden? Stond het faillissement al vast op het ogenblik dat het gerechtelijk akkoord werd uitgesproken?

01.03 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): J'espère que le premier ministre ne va pas nous dire, comme l'ancien ministre Daems l'avait prétendu devant la commission Sabena, que les slots ne peuvent être vendus car ce n'est pas vrai.

L'information selon laquelle British Airways avait proposé d'acheter des slots à la Sabena est-elle exacte? Pourquoi n'a-t-il pas été répondu à cette offre?

01.04 Guy Verhofstadt, premier ministre: Cette information était effectivement connue. L'offre de British Airways a été reçue par le conseil d'administration et par les juges-commissaires le 5 novembre 2001, examinée lors de la réunion du 6 novembre 2001 et transmise immédiatement au conseil d'entreprise. Le tout est parfaitement consigné dans le

met de curator, de heer Van Buggenhout, contact opgenomen om te weten wat daarvan aan is. Hij zegt dat het gewoon in het verslag van de raad van bestuur staat. Ik heb dat hier. Ik kan het u geven, want blijkbaar zijn er moeilijkheden om het archief terug open te krijgen in het Parlement. Hiermee help ik u.

Het voorstel van British Airways van 50 miljoen Britse pond is ontvangen door de raad van beheer en de rechters-commissarissen van Sabena op 5 november en het is besproken in de raad van bestuur van 6 november.

Ik heb hier het verslag van die vergadering, ook de passage over het voorstel van British Airways. Maar dat is geen nieuw feit. Dat document is hier trouwens, in dit huis, en ook bij de onderzoeksrechter. In het verslag staat dat men dat voorstel afwijst en dat men het liever overmaakt aan DAT, het filiaal, om de heel eenvoudige reden dat op die manier de kans wordt gegeven voor de start van een nieuwe luchtvaartmaatschappij.

Dat is de beslissing van de raad van bestuur, maar niet alleen van de raad van bestuur, ook van de rechters-commissarissen. U weet immers dat onder een gerechtelijk akkoord er rechters-commissarissen worden aangeduid. Dat verslag heb ik hier bij mij. De heer Van Buggenhout, de curator, heeft het mij vandaag toegestuurd. Het is hier in het Parlement ook aanwezig. Het werd opgestuurd naar de onderzoekscommissie en uiteraard naar de onderzoeksrechter, aangezien de heer Van Espen alle documenten heeft. Dat is gewoon het verslag. Men moet niet doen alsof er een nieuw feit is. Dat feit staat in de officiële rapporten van de raad van bestuur van Sabena.

Ik denk dat de raad van bestuur toen de juiste beslissing heeft genomen. Indien die slots immers waren verkocht aan British Airways, zou het onmogelijk geweest zijn een nieuwe maatschappij van de grond te krijgen. Bovendien zijn er ook juridische bezwaren. Van de heer Annemans mag ik daarover niet spreken, maar ik zal er toch over spreken, om de heel eenvoudige reden dat ze in het rapport van de Commissie staan. Op pagina 200 staat dat de Europese Commissie bezwaren heeft tegen de verkoop van slots, zeker wanneer dat gebeurt onder een gerechtelijk akkoord. Dat blijkt een van de redenen te zijn – ik was niet aanwezig op de raad van bestuur van Sabena op 6 november – waarom men heeft gezegd dat men niet de weg zou inslaan van de uitverkoop van Sabena. Dat zou de levensduur van Sabena misschien nog enkele weken hebben gekregen, maar het zou de opstart van een nieuwe maatschappij daarna compleet onmogelijk hebben gemaakt. De raad van bestuur heeft op 6 november ervoor gekozen ze aan DAT over te dragen.

Wat is nu het toppunt? Men citeert hier een vonnis van 30 juni waarin in feite juist het tegenovergestelde besluit staat.

Daarin staat als besluit in feite juist het tegenovergestelde en wel dat mevrouw Spiritus-Dassesse de overdracht of transfer van de slots van het failliete Sabena naar DAT goedkeurt. Dat zij niet op de hoogte is van wat in de notulen staat van de raad van beheer van Sabena, kan niet aan mij verweten worden. Ik denk dat u daarvoor contact moet nemen met de rechters-commissarissen of misschien met de voorzitter van de rechtbank zelf.

Hoe dan ook, dit feit was bekend, maakt onderdeel uit van het verslag van de raad van beheer, wordt letterlijk geciteerd met het bedrag en wordt afgewezen. Ik denk dat de juiste beslissing is genomen. Ik hoop dat ik twee jaar na het faillissement op dit spreekstoel eens vragen

rapport de cette réunion du conseil d'administration, qui fut également transmis à la commission d'enquête parlementaire et au juge d'instruction.

Le conseil d'administration a décidé de ne pas accepter l'offre de British Airways et de céder les slots à la DAT. La vente des slots aurait en effet compliqué le lancement d'une nouvelle société et n'aurait retardé la faillite que de quelques semaines. Il existait en outre des obstacles juridiques car la Commission européenne s'oppose à la vente de slots en cas de faillite.

A l'évidence, le juge n'a pas connaissance des procès-verbaux du conseil d'administration. Je suis convaincu que la bonne décision a été prise. Les bons résultats de SN Brussels Airlines sont d'ailleurs là pour le confirmer.

kan krijgen over de resultaten van Brussels Airlines dat bestaat dankzij deze juiste beslissing die toen door de raad van bestuur van Sabena is genomen. Hadden zij dat niet gedaan, dan bestond vandaag Brussels Airlines niet en waren die 80 miljoen euro met andere woorden verloren gegaan in het faillissement.

01.05 Inge Vervotte (CD&V): Ik moet met spijt vaststellen dat u zo licht over de uitspraak heen gaat, uitspraak die gedaan is door mevrouw Spiritus-Dassesse, die zelf de uitspraak over het faillissement van Sabena heeft gedaan. Zij heeft zelf gezegd - ik herhaal het – dat, indien zij op de hoogte was geweest, zij eerst andere initiatieven zou hebben genomen. Het spijt mij dat u daar zo licht overheen gaat. Ik kan dat alleen maar aflezen uit het vonnis. Ik heb mij altijd bewust onthouden van nogal lichtzinnige uitspraken over een frauduleus faillissement van Sabena. Ik vind dat zwaarwichtige uitspraken en heb altijd geweigerd mij hierover uit te spreken, ondanks de zware druk daartoe, zonder dat ik over elementen hiertoe beschikte. Voor mij is deze uitspraak het ultieme bewijs dat bewust cruciale informatie aan de rechbank van koophandel werd onthouden. Dat bewust achterhouden van informatie staat zwart op wit in het vonnis dat mevrouw Spiritus-Dassesse heeft uitgesproken op 30 juni 2003.

U hebt het over SNBA en de nieuwe Sabena.

U hoeft mij daaraan niet te herinneren. SNBA was een bestaand bedrijf, een bestaand filiaal. Het is niet iets nieuw dat helemaal uit de grond is gestampt. Het was een bestaand filiaal, een luchtvaartmaatschappij, waar 800 personen tewerkgesteld waren. Ik herhaal dat voor mij, door het bewust achterhouden van deze cruciale informatie die ook als cruciaal wordt behandeld door de rechbank van koophandel, het ultieme bewijs is geleverd dat er een zeer zware verantwoordelijkheid ligt in hoofde van de regering inzake het faillissement van Sabena.

01.05 Inge Vervotte (CD&V): Le premier ministre prend la déclaration de la juge Spiritus-Dassesse très à la légère. Elle est pourtant formelle : si elle avait été au courant, elle aurait d'abord pris d'autres initiatives avant de prononcer la faillite.

Même lorsque la pression forte forte, je me suis toujours abstenué de faire des déclarations irréfléchies à propos de la faillite de la Sabena. Mais cette décision judiciaire constitue la preuve ultime que des informations ont été délibérément retenues et qu'elles n'ont pas été transmises au tribunal de commerce.

Le premier ministre se vante des résultats de la prétendue nouvelle compagnie à qui il fallait offrir toutes les chances. La SNBA existait déjà et occupait 800 travailleurs.

Je suis certaine à présent que le gouvernement porte une très lourde part de responsabilité dans la faillite de la Sabena.

01.06 Gérard Gobert (ECOLO): Monsieur le président, je retiens deux choses de la réponse du premier ministre.

D'abord, que le tribunal de commerce n'était pas informé au moment où l'on a prononcé la faillite. Vous étiez quand même en gestion de ce document. Si le conseil d'administration était au courant, vous l'étiez aussi évidemment. Vous aviez confisqué le dossier à M. Daems depuis le mois d'août et vous le gériez avec M. Vande Lanotte depuis l'accord de l'Astoria. Vous ne pouviez pas ne pas être au courant, c'est clair. Vous n'avez pas transféré cette information au tribunal de commerce qui a prononcé la faillite. Or, Mme Spiritus-Dassesse dit clairement: "Si j'avais été informée, j'aurais agi différemment. Si j'avais su qu'il y avait cette offre de British Airways, je n'aurais pas prononcé la faillite tout de suite, j'aurais au moins mis en place une procédure de concertation".

Ensuite, vous dites: "Si on avait accepté cette offre, il aurait été impossible de lancer une nouvelle compagnie". C'est donc bien la preuve que la faillite était programmée dès le prononcé du concordat. Cela me semble tout à fait clair, tout à fait évident: il fallait mener la Sabena à la faillite pour pouvoir lancer la nouvelle compagnie. Tous les efforts des travailleurs, tous les efforts de ceux qui se sont battus pendant le dernier mois pour essayer de sauver cette compagnie, c'était pour du beurre! C'était pour rien! Ils ont été trompés!

01.06 Gérard Gobert (ECOLO): De rechbank van koophandel werd niet ingelicht over dat bod toen het faillissement werd uitgesproken. U was verantwoordelijk voor het dossier en was dus op de hoogte. Indien mevrouw Spiritus-Dassesse weet had gehad van dat bod, zou ze het faillissement niet hebben uitgesproken en had de nieuwe luchtvaartmaatschappij dus niet kunnen worden opgericht.

Het faillissement van Sabena was gepland. Al wie zich inzette om de maatschappij te reden, werd om de tuin geleid.

01.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik ben een actief lid van die commissie geweest. Ik heb met aandacht het antwoord van de eerste minister beluisterd, dat mij toch een beetje verbaast. Ik roep de voormalige voorzitter van de commissie, de heer Langendries, hier aanwezig, op om de commissie, al was het maar informeel, bijeen te roepen om die zaak te bespreken. Hij kan informeel eens gaan rammelen aan de deur van de Kamervoorzitter en aan de deur van zijn archieven, want mij zegt die zaak niets. Ik loop niet vooruit op de adviezen die wij zullen geven als wij zo'n bijeenkomst zouden hebben, maar het debat over het wel of niet ingaan op een aanbod van British Airways is in de commissie nooit gevoerd. Het is door niemand ooit te berde gebracht.

Mijnheer de eerste minister, ik zal met belangstelling wachten op een kopie van het verslag dat u daar bij zich hebt. Mij bevreemd wat u hier vandaag doet ten zeerste. U hebt er zelf de reden al min of meer bijgegeven waarom die eigenaardige zaak zo had kunnen verlopen. U hebt zelf de reden gegeven en die is nogal simpel. U wou inderdaad – en u bent dat altijd blijven beweren – die nieuwe maatschappij doen slagen – wat u vandaag nog beweert dat zij doet. U wou dat te allen prijs doen. U hebt vandaag zelf gezegd dat anders het bedrag verloren zou zijn gegaan in het faillissement van Sabena. Of u dus – met of zonder manipulaties, dat wil ik allemaal in het midden laten – dat bedrag uit het faillissement van Sabena hebt gehouden – overigens met het bezwaar vandaag van de rechter die het faillissement heeft uitgesproken – is een zaak die ik graag zo snel mogelijk zou willen uitzoeken als ik voorzitter van die commissie was geweest. Commissievoorzitter, mijnheer Langendries, ik ben onmiddellijk bereid naar zo'n vergadering te komen om dat tot op de bodem uit te zoeken.

Mijnheer de voorzitter van de Kamer, ik wil u ook aanraden op dat vlak een initiatief te nemen. Want onopgehelderd laten wat hier gebeurt, is volgens mij parlementair onaanvaardbaar.

De **voorzitter:** Het proces-verbaal is in het Engels. Ik zal het te gepasteen tijd, wanneer ik het krijg van de eerste minister, doen kopiëren. Dat is voor mij nog gemakkelijker dan het uit de archieven te halen van de commissie. Mijnheer Van Parys, ik mag het niet uit de commissiedocumenten halen. Als de eerste minister het mij bezorgt, dan heb ik het natuurlijk.

01.08 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, hoe kan de eerste minister dat weten?

De **voorzitter:** De eerste minister heeft een fax gekregen van de curator.

01.09 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, hoe kan de eerste minister weten wat in het archief van de commissie zit? Hij heeft geen toegang tot het archief van de commissie.

De **voorzitter:** De curator heeft een fax gestuurd naar de eerste minister, met het proces-verbaal als bijlage.

Le premier ministre m'a montré un fax du 13 novembre venant du curateur, en annexe duquel on trouve le procès-verbal en anglais de la réunion, comportant trois, quatre lignes qu'il vient de citer. Je vous le communiquerai dès qu'il sera en ma possession.

01.10 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als dit allemaal juist is, moet er eigenlijk een nieuwe onderzoekscommissie Sabena komen.

01.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): La réponse du premier ministre me surprend. J'étais membre de la commission d'enquête. Je demande à Monsieur Langendries, le président de cette commission, d'organiser une réunion informelle et de consulter les archives de la Chambre pour démontrer que l'offre de British Airways n'a jamais été abordée au sein de la commission.

Le premier ministre avait pour seul objectif de préserver à tout prix les chances de réussite de la nouvelle société, ainsi qu'en témoigne à présent sa réponse. A défaut, ladite somme se serait diluée dans la faillite de Sabena, comme il le dit lui-même. Le premier ministre a-t-il cherché à soustraire ledit montant à la faillite? J'ai l'intention d'approfondir la question, en concertation avec la commission d'enquête. Il appartient à Monsieur Langendries et au Président de la Chambre de prendre une initiative en la matière.

Le **président:** Je n'ai pas accès aux documents de la commission. Si le premier ministre me transmet le procès-verbal établi en anglais, je le communiquerai à la Chambre.

De voorzitter: Dan moet u een voorstel indienen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Geert Bourgeois aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problemen bij de start van het veiligheidskorps" (nr. P054)

02 Question de M. Geert Bourgeois à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les problèmes relatifs à la mise en route du corps de sécurité" (n° P054)

02.01 Geert Bourgeois (N-VA): Mevrouw de minister, paars heeft met de wet van 25 februari 2003 een zogenaamd veiligheidskorps opgericht. Dat korps moet zoals we weten zorgen voor het gevangenentransport. Het moet ook instaan voor de politie ter zitting van de rechtkbank. Ik moet zeggen dat ik daar nooit enthousiast over ben geweest. Ik vind dat dit een hoge bijkomende uitgave is. U hebt al een zeer duur politiekorps, u hebt al zeer veel politiemensen. Minister Verwilghen wou daar nog zeshonderd veiligheidsbeambten bovenop. Dit zou nog een half miljard aan bijkomende uitgaven betekenen boven op de meerkost van 12 miljard BEF. Bovendien, mevrouw de minister, vind ik het niet zo efficiënt om voortdurend gevangenen te transporteren. Ik heb al herhaaldelijk voorgesteld dat u de Kamer van Inbeschuldigingstelling zich zou laten verplaatsen naar de rechtkbank eerder dan de gevangenens bijvoorbeeld van Kortrijk naar Ieper, van Ieper naar Gent en van Gent weer naar Ieper enzovoort te laten vervoeren. Men verliest ook veel tijd. De gevangenens blijven opgesloten en het dossier moet getransporteerd worden. U krijgt binnenkort vragen over de te lange voorlopige hechtenis. Misschien moet u daar toch nog eens over nadenken.

Er rijzen een aantal problemen. Als ik *De Morgen* van vandaag mag geloven bestaat er een interne nota bij de politie die wijst op een aantal problemen. Het eerste punt volgens mij is dat de veiligheidsbeambten zelf wel eens een veiligheidsrisico zouden kunnen lopen en vormen. Zij zijn niet gewapend, ze hebben alleen een wapenstok en peperspray. Ik lees nu dat er een interne nota zou zijn waaruit blijkt dat er chaos heerst. De mensen hebben geen uniform, kunnen zich niet legitimeren, mogen geen proces-verbaal opstellen en zouden zelfs niet met een wagen mogen rijden die aan de politie toebehoort. Verder zouden ze geen stakende cipiers mogen vervangen en hebben ze zeker in kleine rechtsgebieden eigenlijk geen taakinvulling omdat die twee opdrachten het enige is wat ze mogen doen. Intussen zullen ze bij manier van spreken met hun vingers moeten draaien. In die interne nota is er sprake van dat er chaos is. U laat een vijftigtal mensen binnenkort aan het werk gaan maar een heel aantal zaken zouden niet geregeld zijn. Mevrouw de minister, klopt het wat in die interne nota staat? Zo ja, wat gaat u daaraan doen? Ik heb begrepen dat er al een vooropleiding geweest is en dat het korps nu in werking zou moeten treden. Het wordt dus wel tijd om ervoor te zorgen dat dit efficiënt kan gebeuren.

02.02 Minister Laurette Onkelinx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bourgeois, uiteraard ben ik op de hoogte van de problemen inzake het veiligheidskorps. Er zijn veel problemen en ik probeer voor elk probleem een oplossing te vinden. De materie is heel complex. Ik stel voor dat ik uitgebreid antwoord naaar aanleiding van een interpellatieverzoek dat u kunt indienen. Ik heb u dat overigens medegedeeld.

02.01 Geert Bourgeois (N-VA): Le 25 février 2003, un corps de sécurité à été créé pour transférer les détenus et assurer la sécurité des tribunaux. Je n'ai jamais été partisan de ce projet. Il nécessite 600 agents supplémentaires et coûte un demi-milliard. En outre, ce n'est pas une manière efficace de transférer les détenus. Il serait préférable que la chambre des mises en accusation se déplace elle-même.

Selon le quotidien *De Morgen*, il existe une note interne relative au chaos qui règne au sein de ce corps. Les agents ne sont pas suffisamment armés et courrent donc eux-mêmes un danger. Ils ne peuvent pas non plus rédiger de procès-verbaux, ne portent pas d'uniforme et ne peuvent se légitimer. Ils ne peuvent même pas remplacer les gardiens de prison en grève. De plus, dans les petits tribunaux, ils n'auraient pas suffisamment de travail.

La teneur de cette note est-elle exacte? Comment la ministre compte-t-elle résoudre les problèmes?

02.02 Laurette Onkelinx: Je suis au courant des difficultés relatives audit corps et je m'efforce d'y remédier. Il s'agit là d'un problème complexe. C'est pourquoi il me semble plus judicieux de répondre sans délai à une interpellation.

De voorzitter: Mijnheer Bourgeois, misschien is het voorstel van mevrouw de minister om een interpellatieverzoek in te dienen een goed idee want dat biedt meer mogelijkheden.

02.03 Geert Bourgeois (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik wil wel maar vorige week heb ik een mondelinge vraag gesteld waarop de minister niet wenste te antwoorden. Vandaag is de minister bereid te antwoorden maar vindt ze het antwoord te lang en houdt ze het liever in beraad tot ik een interpellatieverzoek indien. Ik ben bereid dat te doen. Het onderwerp van mijn vraag is echter brandend actueel. De interne nota is vandaag in de pers verschenen. Op die manier wordt dit vragenuurtje en het vragenrecht van de parlementsleden ondergraven.

Gezien de omstandigheden, mijnheer de voorzitter, stel ik voor mijn mondelinge vraag meteen om te zetten in een interpellatieverzoek en dit op de agenda te plaatsen van de eerst volgende vergadering, zodanig dat ik de minister over deze materie kan interpelleren en zij mij een uitgebreid antwoord kan verstrekken.

Mijnheer de voorzitter, ik neem er akte van dat de minister toegeeft dat er veel problemen zijn en dat bijna een jaar na de inwerkingtreding van deze wet nog steeds naar oplossingen moet worden gezocht zodat paars nog steeds niet snel en efficiënt bezig is.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Question de M. Pierre-Yves Jeholet à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'organisation pratique du procès Dutroux" (n° P055)

03 Vraag van de heer Pierre-Yves Jeholet aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de praktische organisatie van het proces-Dutroux" (nr. P055)

03.01 Pierre-Yves Jeholet (MR): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, le procès Dutroux sera sans doute l'événement judiciaire le plus important pour la Belgique. Il se déroulera au palais de justice d'Arlon dans quelques semaines. Des aménagements ont été apportés, des mesures de sécurité ont été prises et l'intérêt médiatique pour ce procès est sans doute proportionnel au drame qu'ont vécu les différentes familles et qu'a connu la Belgique à l'époque. Mais encore aujourd'hui, la surmédiatisation de certains procès peut aussi parfois nuire au bon déroulement du procès lui-même.

Dans le bâtiment du palais de justice d'Arlon, des places sont réservées pour une quinzaine de journalistes. Une salle annexe est également prévue pour accueillir les autres journalistes et leur permettre de suivre les débats sur un écran vidéo. Cependant, on annonce entre 1000 et 2000 journalistes belges et étrangers.

J'ai quelques questions à ce sujet. Une priorité sera-t-elle accordée aux journalistes belges? Je sais qu'une cellule de votre cabinet étudie la problématique de l'organisation pratique du procès. Selon quels critères les accréditations pour ce procès seront-elles délivrées? Qui décidera in fine de ces différentes accréditations? La cellule de votre cabinet a-t-elle déjà pu obtenir certains résultats ou conclusions, étant donné que la procédure d'accréditation sera lancée dans les prochains jours?

03.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, j'en profite pour signaler que, concernant ce procès, le moment venu, et exclusivement devant le Parlement, je donnerai l'ensemble des informations concernant les modalités pratiques pour permettre à ce procès de se tenir dans de bonnes conditions. Les parents et les familles des victimes ont droit à une vérité judiciaire; pour que cette vérité judiciaire apparaisse, il faut que le procès se déroule comme n'importe quel procès de cour d'assises, avec la sérénité requise.

02.03 Geert Bourgeois (N-VA): La semaine dernière, la ministre ne voulait pas répondre. Aujourd'hui, elle estime que sa réponse est trop longue. Une telle attitude discrédite l'heure des questions. Je constate qu'il existe bel et bien des problèmes et je dépose dès lors une demande d'interpellation.

03.01 Pierre-Yves Jeholet (MR): De mediatisering van het proces-Dutroux zal in verhouding staan tot de emoties die de zaak deed oplaaieren. Voor de journalisten werden in de rechtszaal vijftien zitjes voorbehouden en ze krijgen een zaal ter beschikking van waaruit ze de debatten kunnen volgen. Er worden echter 1000 tot 2000 Belgische en buitenlandse journalisten verwacht!

Zullen de Belgische journalisten voorrang krijgen? Welke criteria zullen worden gehanteerd om de accreditatie toe te kennen? Wie gaat daarover?

03.02 Minister Laurette Onkelinx: Ik zal het Parlement te gepaste tijde en exclusief op de hoogte brengen van de praktische modaliteiten die werden uitgewerkt om ervoor te zorgen dat het proces-Dutroux met de nodige sereniteit kan worden gevoerd.

Il est vrai que ce procès revêt une nature exceptionnelle. Comme vous l'avez dit, il risque d'être surmédiatisé puisque nous recevons des demandes du monde entier pour suivre ce qui apparaît à d'aucuns comme un événement exceptionnel.

Dans ce cadre, nous travaillons avec le président de la cour d'assises qui sera chargé de la police de l'audience, bien entendu. Il faudra aussi permettre aux journalistes de rendre compte de ce procès, sans pour autant en faire un cirque. Je le répète, cela doit être un dossier serein.

Quant aux places disponibles, c'est un petit palais, prévu pour la ville d'Arlon. Nous avons obtenu une salle supplémentaire dans le palais de justice qui sera considérée comme la première salle et sous l'autorité du président de la cour d'assises, qui aura, là aussi, la police de l'audience.

En ce qui concerne les journalistes, nous sommes en discussion avec les syndics, avec l'association des journalistes professionnels afin que tout se passe sereinement là aussi, avec l'accord de toutes les parties. Il n'y a pas que la presse. Je rencontre aussi tous ceux qui me sollicitent pour que l'on puisse organiser sereinement les choses.

Je le répète, je ferai un rapport au Parlement et exclusivement au Parlement. Je sais que dans semblable dossier, la tentation est grande de vouloir que tout le monde en parle à l'extérieur, que tout le monde puisse s'exprimer à travers ses compétences. Je crois qu'il est beaucoup plus utile que le Parlement sache simplement que l'on met tout en œuvre que ce soit un procès serein.

Het gaat inderdaad om een uitzonderlijk proces dat het slachtoffer dreigt te worden van een overdreven mediabelangstelling: we ontvangen van overal ter wereld aanvragen om het proces te volgen.

We werken in dat verband samen met de voorzitter van het hof van assisen, die belast is met de handhaving van de orde ter terechtzitting. We zullen de journalisten de kans moeten geven het proces te verslaan, maar het mag geen circus worden.

Wat het aantal beschikbare plaatsen betreft, wijs ik erop dat het om een klein justitiepaleis gaat. We kregen een bijkomende zaal in het justitiepaleis, die de eerste zaal zal zijn en die onder het gezag van de voorzitter van het hof van assisen staat.

We praten met de vereniging van beroepsjournalisten om ervoor te zorgen dat de journalistieke verslaggeving sereen kan verlopen. Daarnaast ontvang ik ook de vele niet-journalisten die aandringen op een sereen proces.

Ik herhaal dat ik exclusief verslag zal uitbrengen aan het Parlement. Iedereen is geneigd zijn zeg te doen over zo een dossier. We doen echter het nodige om ervoor te zorgen dat het proces sereen kan verlopen.

03.03 Pierre-Yves Jeholet (MR): Monsieur le président, je tiens à remercier Mme la ministre pour sa réponse.

Je suis particulièrement heureux d'apprendre que nous pourrons débattre de cette problématique et en tout cas d'être informé ici au Parlement. Il sera, en effet, important de concilier la publicité des débats, principe fondamental, et la liberté de la presse, sans nuire au bon déroulement du procès.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de Mme Valérie Deom à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la prolongation du mandat de certains membres du Conseil Supérieur de la Justice" (n° P056)

04 Vraag van mevrouw Valérie Deom aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verlenging van het mandaat van sommige leden van de Hoge Raad voor Justitie" (nr. P056)

04.01 Valérie Deom (PS): Monsieur le président, madame la ministre, comme nous le savons, le Conseil supérieur de la Justice compte 44 membres dont 22 magistrats désignés par leurs pairs et 22

04.01 Valérie Deom (PS): De Hoge Raad voor de Justitie telt 44 leden (22 magistraten die door hun

non-magistrats experts désignés par le Sénat. Leur mandat est d'une durée de quatre ans. L'échéance initiale était le 30 décembre 2003. Pour des questions de continuité et de bon fonctionnement dans les missions du Conseil supérieur de la Justice, une loi du 19 décembre 2002 prolongeait ce mandat jusqu'au 31 août 2004.

Sur base de ces considérations et argumentations, une résolution du Conseil supérieur de la Justice a été adressée au gouvernement en demandant de prolonger une nouvelle fois le mandat de la moitié des membres de ce conseil. Dans le cadre du suivi de cette résolution, vous avez déposé un projet de loi allant dans ce sens; il est actuellement à l'examen au Conseil d'Etat.

Toutefois, la presse a fait écho récemment d'un revirement de position, ou en tout cas, d'une hésitation de certains professionnels quant à cette proposition de prolongation du mandat. Une nouvelle assemblée générale du Conseil supérieur de la Justice semble être prévue.

Madame la ministre, je souhaiterais savoir s'il est exact que cette solution de prolongation du mandat d'une partie des membres du Conseil supérieur de la Justice ne recueille plus l'unanimité au niveau des professionnels? Si oui, quelles sont les suites que vous comptez donner aux critiques qui sont éventuellement émises?

gelijken werden aangeduid en 22 niet-magistraten die door de Senaat werden aangeduid, voor een periode van vier jaar). Hun mandaat liep oorspronkelijk tot 30 december 2003. Om de continuïteit en de goede werking van de Raad te verzekeren, voorzag een wet van 19 december 2002 in een verlenging van het mandaat tot 31 augustus 2004.

De Hoge Raad voor de Justitie vroeg de regering vervolgens om het mandaat van de helft van zijn leden nogmaals te verlengen. In deze context hebt u een wetsontwerp ingediend, dat op dit ogenblik bij de Raad van State voorligt.

De pers bericht evenwel over een ommezwaai – of een aarzeling van beroeps mensen – ten aanzien van deze verlenging van het mandaat. Er is blijkbaar een nieuwe algemene vergadering van de Raad gepland.

Klopt het dat de juridische wereld deze verlenging van het mandaat van bepaalde leden van de Raad niet langer eenparig goedkeurt? Zo ja, wat bent u van plan hieraan te doen?

04.02 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, comme vous le savez, depuis le début de mon mandat, j'essaie de travailler en menant un dialogue très intense avec les magistrats ainsi qu'avec l'ensemble des corps qui concernent de près ou de loin le pouvoir judiciaire.

Le Conseil supérieur de la Justice est un organe important qui dépend du Parlement. Ce conseil m'a transmis dernièrement un courrier par lequel il m'informait que: "L'assemblée générale du conseil a approuvé à la quasi-unanimité la résolution suivante: le Conseil supérieur de la Justice demande que les dispositions légales nécessaires soient prises rapidement pour garantir, par le renouvellement automatique d'une partie de ses membres actuels, la continuité dans les travaux entamés et dans l'expertise acquise".

J'ai donc fait droit à cet appel de la quasi-unanimité de l'assemblée générale du Conseil supérieur de la Justice en proposant un renouvellement par moitié de ce conseil. Une nouvelle assemblée est convoquée le 17 novembre pour examiner à nouveau la situation. Je ne fais que constater cet état de fait. J'espère que les magistrats du Conseil supérieur de la Justice auront à cœur de s'inscrire dans la cohérence et la continuité de leur réflexion.

04.02 Minister Laurette Onkelinx: Sinds ik mijn mandaat heb opgenomen, voer ik een intensieve dialoog met de magistraten en de organen van de rechterlijke macht.

De Hoge Raad voor de Justitie heeft mij laten weten dat zijn algemene vergadering de vraag tot automatische hernieuwing van het mandaat van een deel van zijn leden bijna eenparig had goedgekeurd, teneinde de continuïteit van zijn werkzaamheden veilig te stellen.

Ik ben ingegaan op deze nagenoeg eenparige vraag van de algemene vergadering van de Hoge Raad voor Justitie door een vernieuwing van de helft van deze Raad voor te stellen. Op 17 november wordt een nieuwe vergadering samengeroepen. Ik hoop dat de HRJ op de samenhang en de voortzetting van zin

04.03 Valérie Deom (PS): Monsieur le président, je remercie Mme la ministre pour cette réponse. Je pense en effet que si le dialogue est important, le principe de la continuité et de l'expertise le sont tout autant pour les missions importantes du Conseil supérieur de la Justice.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Vraag van de heer Guido De Padt aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "de nieuwe lastenverdeling van de Thalysverbindingen" (nr. P058)

05 Question de M. Guido De Padt au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "la nouvelle répartition des charges afférentes aux liaisons Thalys" (n° P058)

05.01 Guido De Padt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de minister heeft op verzoek van een aantal collega's in de commissie van 20 oktober toelichting gegeven bij de verdeling tussen de NMBS en de SNCF van de verliezen van de Waalse en Vlaamse as van de Thalys-verbinding tussen België en Parijs.

Ik haal even de bedragen aan die hij toen heeft opgesomd. In 2002 was er voor de Waalse as een verlies van 3,5 miljoen euro, waarvan de SNCF 2,7 miljoen euro ten laste nam en de NMBS 800.000 euro. Voor de Vlaamse as was er 1,1 miljoen euro verlies, waarvan de NMBS 1 miljoen euro en de SNCF 100.000 euro ten laste heeft genomen. Hij heeft terzelfder tijd verklaard dat de raad van bestuur van Thalys-international op 23 oktober afspraken zou maken over een nieuwe verdeling van de lasten. Daarover heb ik een aantal vragen.

Mijnheer de minister, hoeveel bedragen de verliezen van 2003 en de eventueel geschatte verliezen voor 2004 van zowel de Vlaamse als de Waalse as? Kunt u ook de nieuwe verdeling aangeven van de verliezen van de Vlaamse en Waalse as tussen de NMBS en de SNCF? Klopt het – zoals wij in de pers hebben gelezen – dat het verlies van de Waalse en misschien ook de Vlaamse as volledig op rekening wordt genomen van de NMBS? In welke middelen is daarvoor voorzien? Strookt dit met de bedrijfseconomische logica van MOVE 2007, waarin de ontwikkeling van die twee assen geëvalueerd zal worden.

05.02 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, de vraag overschrijdt een beetje de oorspronkelijke vraagstelling. Ik zal mij houden aan de vraag zoals die was ingediend, omdat ik uiteraard niet alle gegevens heb.

De NMBS heeft samen met de SNCF de beslissing genomen om zowel de Vlaamse als de Waalse as in stand te houden, vanuit de commerciële overweging dat deze lijnen in de toekomst belangrijk kunnen zijn. Het is een commerciële beslissing. U weet dat de Thalys niet behoort tot de opdrachten van openbaar nut.

Dat betekent ook dat eventuele verliezen door de Belgische Staat noch door de Franse Staat kunnen worden betaald. Er is op sommige plaatsen een reactie gekomen. Men stelde daar dat als de NMBS het

gedachtegang zal toeziend.

04.03 Valérie Deom (PS): Het gesprek is belangrijk maar voor de opdrachten van de Hoge Raad voor Justitie zijn de beginselen van continuïté en expertise dat evenzeer.

05.01 Guido De Padt (VLD): Parmi les pertes d'un montant de 3,5 millions d'euros enregistrées par Thalys l'an dernier sur l'axe wallon, la SNCF a supporté 2,7 millions d'euros et la SNCB 800.000 euros. Sur l'axe flamand, le déficit était de 1,1 million d'euros ; 100.000 euros ont été pris en charge par la SNCF, 1 million d'euros par la SNCB.

Le 23 octobre, de nouveaux accords ont été conclus à propos de la répartition des charges et il semblerait que la SNCB assume désormais toutes les pertes.

Le ministre peut-il commenter ces accords? Quelles seront les pertes pour 2003 ? A combien sont-elles estimées pour 2004? Comment ces pertes se répartissent-elles entre les Régions? Qui prendra en charge les déficits? La société ferroviaire belge dispose-t-elle de moyens suffisant à cet effet? La logique économique est-elle respectée dans ce dossier?

05.02 Johan Vande Lanotte, ministre: La SNCF et la SNCB ont pris la décision commerciale de maintenir les deux axes Thalys. Dans la mesure où il ne s'agit pas d'un service d'utilité publique, l'Etat belge ne peut assumer les déficits éventuels: cette responsabilité incombe aux sociétés ferroviaires. La SNCB ne prendra certainement pas toutes les pertes à son compte. On estime toutefois que notre société de chemins de fer devra supporter 1 million d'euros

openhoudt, de Staat daarin zou moeten kunnen tussenkomen. Dat kan niet. Europees rechterlijk kan de Staat niet tussenkomen in die verliezen. Het is dus een commerciële beslissing die men kadert in een toekomstvisie van de Thalys.

Dit staat in tegenstelling tot hetgeen gecommuniceerd werd. Men zei dat de NMBS alle verliezen zou opnemen. Dat is niet juist. Het is zo dat door het nieuwe akkoord de NMBS ongeveer 1 miljoen euro meer zal moeten dragen. Dat is echter niet het volledige verlies. De communicatie daarover stemt dus niet overeen met de realiteit. Er worden thans ramingen gemaakt. Voor 2004 zijn er alleen nog maar ramingen. Door de nieuwe beslissing zou het voor 2004 op ongeveer 1 miljoen euro extra neerkomen. Dat is voor de NMBS eigenlijk een investering. Men is er immers van overtuigd dat de Thalys in zijn globaliteit toekomst heeft.

05.03 Guido De Padt (VLD): Mijnheer de minister, ik neem ervan akte dat de NMBS bereid is om 1 miljoen euro verlies ten laste te nemen, ervan uitgaande dat de Waalse as in de toekomst rendabler zou worden dan nu.

Ik verwijst naar de discussie die we gisteren hebben gehad over de afschaffing van het spoorboekje. Ik heb nochtans vandaag vernomen dat het spoorwegboekje opnieuw in druk is gegeven. Dat is goed nieuws. In functie van een besparing van 180.000 euro zou de NMBS toch 6.600 personen vrijwaren van het spoorboekje. Ik denk dat het goed is om dit dossier van nabij te volgen om ervoor te zorgen dat de verliezen zich op dat vlak niet zouden opstapelen bij de NMBS.

De **voorzitter:** Collega's, dit was de maidenspeech van de heer Guido De Padt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van de heer Gerolf Annemans aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de recente nota van de Antwerpse politie over het illegalenbeleid in Noord-Antwerpen" (nr. P059)

06 Question de M. Gerolf Annemans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la note récente de la police anversoise sur la politique à l'égard des illégaux dans la partie nord d'Anvers" (n° P059)

06.01 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, de minister zal de nota misschien al hebben of kennen. De heer Baelemans - die zijn voorganger vervangt - zegt in die nota na een politiek correcte uitleg over hoe men bewoners van zwart Afrika mag noemen en hoe niet, - ik laat dat in het midden, het speelt weinig rol -: "Ik wil bij deze nogmaals benadrukken dat het nooit de opdracht is geweest of zal zijn om systematisch jacht te maken op personen zonder geldige verblijfsdocumenten". "De realiteit is echter wat ze is", voegt hij eraan toe, "uit de ervaring is geweten dat de aanpak van bepaalde fenomenen zoals drugsoverlast, prostitutie, auto-inbraak, gauwdiefstallen en dies meer tot gevolg heeft dat wij worden geconfronteerd met een zeker percentage personen die illegaal in het land verblijven. Om die reden is de DVZ een belangrijke partner die heel vaak vooraf reeds wordt betrokken bij de voorbereiding van dergelijke acties".

Deze nota is een onderdeel van een levendig debat in en rond de stad Antwerpen over de vraag: wat met de illegalen? Mijnheer de minister, u

supplémentaires en 2004. Nous considérons cette somme comme un investissement car nous croyons résolument aux possibilités d'avenir de Thalys.

05.03 Guido De Padt (VLD): Je prends acte de ces accords. Il faudra veiller à ce que les pertes de la SNCB ne s'accumulent pas.

Le **président :** Nous venons d'entendre la première intervention de M. De Padt en séance plénière.

06.01 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Dans une note, M. Baelemans, chef de la zone d'Anvers, indique que son équipe ne poursuit pas systématiquement les personnes qui ne disposent pas de documents de séjour valables. Il ajoute que, dans le cadre de la lutte contre la prostitution, les problèmes aigus de drogues et les vols de voiture, ses services sont régulièrement confrontés à ces mêmes clandestins. Il utilise ainsi un langage politiquement correct pour formuler ce qui est en définitive une question cruciale à Anvers : quel sort convient-il de réservier aux clandestins?

zult zich herinneren dat wij vorige week nog een debat hebben gevoerd over Zeebrugge waar die 30 geïsoleerden zaten. In Antwerpen zijn de zaken natuurlijk veel gecompliceerder. Ik heb u dat toen reeds gezegd. Heel veel wijken zijn bemand en bevrouwd door duizenden en soms zelfs tienduizenden illegalen.

Mijnheer de minister, wat is een illegalenbeleid als het wordt gestoeld op de politiek correcte terughoudendheid die volgens ons zo niet strijdig is dan wel geen rekening houdt met de wet. U kent de wet op het politieambt even goed of misschien beter als ik. Artikel 34 laat identiteitscontroles en het voorschrijven van systematische identiteitscontroles toe. Die wet laat zelfs in artikel 21 systematische controles op de toegang van vreemdelingen op het grondgebied toe. Wat blijft er over als men iedere vorm van politieactie inzake illegaal verblijf systematisch als een heksenjacht gaat bestempelen? De Antwerpse politie zou maar wat graag niet het slachtoffer zijn van dergelijke politiek correcte discussies die na de acties in augustus over haar zijn neergekomen. Wat blijft over van het illegalenbeleid als het alleen nog als een collateraal bijhangsel van een drugsvangst mag geschieden?

06.02 Minister **Patrick Dewael**: Mijnheer de voorzitter, de nota in kwestie is mij zopas door de burgemeester van Antwerpen overgezonden. Hij had die welwillendheid, want anders zou ik inderdaad niet weten waarover de vraag van de heer Annemans handelde.

06.03 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): Daarom stel ik u die vraag.

06.04 Minister **Patrick Dewael**: Ik zou als eerste element van antwoord kunnen zeggen, mijnheer Annemans, dat dit debat – als ik goed ben ingelicht – gisteren heeft plaatsgevonden in de gemeenteraad van Antwerpen. Het kan natuurlijk een techniek zijn om de bespreking van een nota van de lokale zonechef de dag nadien in de Kamer voort te zetten en aan de minister van Binnenlandse Zaken te vragen wat hij van die nota van de lokale zonechef denkt. Ik doe daar niet aan mee. Ik heb de nota nu inderdaad gekregen. Ik heb er even over van gedachte gewisseld met de heer Janssens.

Ik kan u wel zeggen dat ik, wat betreft mijn aanpak van illegalen, al bij verschillende gelegenheden heb verklaard bereid te zijn op initiatief van burgemeesters, af te spreken hoe de diensten beter met elkaar zouden kunnen samenwerken. Als er acties gebeuren door een lokaal korps is het evident dat mijn diensten daarbij nauw moeten aansluiten. Er kunnen een aantal projecten worden besproken. Ik maak mij sterk dat wij daarover de komende dagen en weken een aantal afspraken zullen kunnen maken. Met betrekking tot de termen die u hier voorleest of de citaten die u geeft, ga ik mij van elk commentaar onthouden.

06.05 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): Mijnheer de minister, dat is ten minste duidelijk. Ik heb u niet gevraagd wat u denkt van de nota van de heer Baelemans. Ik vroeg u naar uw mening als u merkt dat lokale autoriteiten het toepassen van de vreemdelingenwet – het opzoeken van illegalen en het nemen van maatregelen – uithollen door daar een politiek correct sausje en een poespas van te maken. U zegt dat u geen mening hebt. Meer nog, voordat u naar mijn vraag luistert, gaat u met de burgemeester van Antwerpen overleggen wat u daarop gaat antwoorden.

U hebt in de eerste plaats geen kennis van die nota. U wenst daarvan ook een nota te nemen. U wenst nog veel minder nota te nemen van

La réserve dont témoigne le chef de zone est contraire à la loi sur la fonction de police. Celle-ci autorise bien, aux termes de ses articles 21 et 34, les contrôles d'identité systématiques. Quelle politique est-elle encore possible si l'on qualifie de chasse aux sorcières toute action menée dans le cadre de séjours illégaux?

06.04 **Patrick Dewael**, ministre: La note du chef de zone m'a été communiquée par le bourgmestre. S'il avait omis de le faire, je n'aurais jamais été informé de l'objet de la question. Le débat à ce sujet a eu lieu hier au conseil communal d'Anvers.

J'ai déjà dit à plusieurs reprises que j'étais disposé à passer des accords pour améliorer la collaboration entre le niveau local et mes services. Si un corps local menait une action, mes services devraient s'y joindre.

Je préfère ne pas commenter des citations.

06.05 **Gerolf Annemans** (VLAAMS BLOK): Je voulais savoir ce que le ministre pense du fait que la loi est vidée de sa substance?

Il n'y aura donc pas de collaboration dans le domaine de la recherche des étrangers en situation illégale. On sacrifie une politique courageuse en matière d'étrangers sur l'autel du politiquement correct.

de problemen die zich voordoen. U begint over samenwerking. Ik neem dan aan – als u de nota goed leest – dat u spreekt over samenwerking rond de vangst van drugs, prostitutie, auto-inbraken en gauwdiefstallen, maar niet, zoals de heer Baelemans en uw vriend Janssens komen zeggen, inzake het opzoeken van illegalen en inzake de controles die de wet op het politieambt u nochtans toelaten. U antwoordt aan de politiemensen, in uw politiek correcte zin – om hier met de heer Janssens vriendjes te blijven – dat de heer Baelemans mag verder doen en dat lokale autoriteiten een kordaat vreemdelingenbeleid, zoals u dat denkt te kunnen belichamen, in de vuilbak kunnen gooien. Ik neem daarvan akte.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Samengevoegde vragen van

- de heer Stijn Bex aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de Iraanse hongerstakers in de ULB" (nr. P060)
- mevrouw Joëlle Milquet aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de Iraanse asielzoekers op de campussen van de ULB en de UCL" (nr. P061)

07 Questions jointes de

- M. Stijn Bex au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les grévistes de la faim à l'ULB" (n° P060)
- Mme Joëlle Milquet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les demandeurs d'asile iraniens sur les campus de l'ULB et de l'UCL" (n° P061)

07.01 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, u werd in het Parlement al herhaaldelijk geconfronteerd met de situatie van de Iraanse hongerstakers aan de campus van de ULB. De gebeurtenissen van gisteren, toen een hongerstaker zo ver ging om zijn mond toe te naaien, maken duidelijk dat deze mensen radeloos zijn en tot het uiterste willen gaan.

Ik heb met betrekking tot de politiek ten aanzien van vluchtelingen uit Iran een aantal vragen, die zeker ook nog in commissie moeten worden behandeld.

Ik wil u zeker vragen of u er werkelijk van overtuigd bent dat een vrijwillige terugkeer naar Iran kan worden verwacht wanneer de ambassadeur van Iran in Brussel een brief stuurt aan het rectoraat, waarin hij zegt dat de mensen die er verblijven terroristen zijn.

Ik wil u ook graag vragen of er geen nood is aan een evaluatie van de redenering van onze regering dat Iran een veilig land is. De Europese Raad voor Externe Betrekkingen heeft op 13 oktober 2003 immers nog gezegd dat er zich in Iran toch wel heel grote problemen voordoen op het vlak van de vrijheid van meningsuiting.

Vandaag wil ik u vooral een aantal vragen stellen over hoe we ervoor kunnen zorgen dat de hongerstaking, die een dramatisch einde dreigt te kennen, wat we geen van allen wensen, stopt.

Gisteren heb ik deze mensen bezocht. Ik heb bij die gelegenheid ook een gesprek gehad met vertegenwoordigers van uw kabinet en met de woordvoerster van de hongerstakers. Ik heb hierbij ervaren dat de hongerstakers tot gisteren nog steeds geen rechtstreeks contact hadden met het beleid, hoewel u steeds het tegendeel heeft beweerd. Dat was misschien deels terecht omdat er een aantal contacten zijn geweest met vooral vertegenwoordigers van NGO's. De vertegenwoordigster van de hongerstaker heeft niettemin gezegd dat er een contact is aeweest met het beleid. Ze werd daarin niet

07.01 Stijn Bex (sp.a-spirit): Hier, sur le campus de l'ULB, un gréviste de la faim iranien s'est cousu les lèvres. Ce geste montre à quel point ces demandeurs d'asile sont désespérés.

Pourrait-on imaginer que ces gens s'en retournent de plein gré chez eux alors que l'ambassadeur iranien les a qualifiés de terroristes? Va-t-on continuer à considérer l'Iran comme un pays sûr? Quelles mesures envisage-t-on pour faire cesser la grève de la faim?

Jusqu'hier, il n'y avait pas encore eu de contacts directs entre ces gens et les autorités. Il est apparu à l'occasion de notre visite d'hier que les grévistes pourraient suspendre leur action si un signal venait indiquer qu'un dialogue est possible.

tegengesproken door de mensen van uw kabinet.

Ik heb gisteren begrepen dat het mogelijk moet zijn om een einde te maken aan de hongerstaking. Er moet dan een duidelijk signaal komen van de regering en van u als minister dat er een mogelijkheid is op een gesprek. Ik zeg niet een mogelijkheid op onderhandelen, want ik begrijp uw politiek dat u niet wil onderhandelen op basis van dergelijk drukkingmiddel. Door een signaal te geven dat er een gesprek mogelijk is om de situatie in Iran te bekijken, kan er evenwel een einde komen aan de hongerstaking.

07.02 Joëlle Milquet (cdH): Monsieur le vice-premier ministre, j'ai rencontré hier les Iraniens, candidats réfugiés et autres, qui font la grève de la faim. L'état de santé actuel de certains d'entre eux est largement préoccupant.

Dès lors, après 23 jours de grève de la faim, il me semble plus qu'inopportun de ne pas engager un dialogue, d'autant plus qu'actuellement certaines vies risquent d'être en danger.

Je souhaite vous poser les questions suivantes:

1) Quelles pistes avez-vous l'intention de suivre pour ouvrir ce dialogue et quels moyens comptez-vous mettre en oeuvre? Différentes hypothèses existent, selon moi. Vous pouvez désigner un médiateur, que ce soit une personne du Centre pour l'Egalité des Chances ou le médiateur fédéral qui, lors d'une affaire antérieure, a démontré à quel point il pouvait tenter de résoudre certains problèmes de manière raisonnable.

2) Il me semble vain de continuer à exiger que ces personnes très déterminées arrêtent la grève de la faim, avant d'entamer un dialogue. Dès lors, je pense qu'il faut ouvrir dès à présent ce dialogue, en acceptant qu'ils continuent la grève de la faim, et imaginer quelques pistes pour trouver une solution. Autrement, nous n'arriverons à rien.

Parmi les différentes pistes, je comprends la nécessité de ne pas se lancer dans des solutions collectives, susceptibles de donner de mauvais signaux à certains. Nous savons que la situation en Iran est difficile, que ce pays n'est pas respectueux des droits de l'homme et que ces personnes ne peuvent donc être expulsées. Cependant, si l'on envisage des solutions individuelles, deux pistes sont possibles pour les personnes qui ont introduit des dossiers et qui sont déjà en Belgique depuis deux ou trois ans.

Première piste, il faudrait obtenir et permettre des régularisations individuelles sur la base de l'article 9, alinéa 3 de la loi, pour une période temporaire, avec une possibilité d'évaluation de la situation d'ici 12 à 18 mois.

La deuxième piste serait de permettre à ces personnes - eu égard aux éléments neufs notamment liés à la missive que différentes autorités ont reçue de l'ambassade d'Iran et à la situation actuelle en matière des droits de l'homme en Iran -, d'une part, de déposer une nouvelle demande d'asile qui puisse être jugée comme recevable et, d'autre part, d'avoir droit à un permis de séjour provisoire pour le temps de la procédure.

A mon avis, ce sont des pistes raisonnables qui ne feront pas d'appel d'air. On ne peut pas continuer à ne pas écouter des gens qui sont en train de mettre leur vie en danger. Si la situation reste inchangée. d'ici

07.02 Joëlle Milquet (cdH): Ik heb gisteren de hongerstakende Iraniërs ontmoet van wie sommigen zich in een zorgwekkende toestand bevinden. Elke dialoog blijven weigeren is meer dan verontrustend. Nochtans zijn er enkele wettelijke uitwegen mogelijk. U kan bijvoorbeeld een beroep doen op een bemiddelaar (iemand van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen of de federale ombudsman die bij een vorige zaak zijn efficiëntie al heeft bewezen). Maar eisen dat deze mensen de hongerstaking stopzetten is verloren moeite. Men moet trachten een oplossing te vinden. Ik begrijp dat men geen verkeerde signaal mag afgeven. We weten dat de toestand in Iran ernstig is, dat de mensenrechten er niet worden nageleefd en dat deze personen bijgevolg niet kunnen worden uitgewezen. Op basis van de individuele dossiers dienen er zich echter twee denkpistes aan voor de personen die dossiers hebben ingediend en die sinds twee à drie jaar in België verblijven.

Volgens de eerste denkpiste zou men tijdelijke individuele regularisaties moeten bekomen en toestaan. De andere piste zou erin bestaan dat men, gelet op nieuwe elementen, met name de actuele situatie in Iran, deze personen zou toestaan enerzijds een nieuwe asielaanvraag in te dienen die ontvankelijk kan worden verklaard en hun anderzijds een voorlopige verblijfsvergunning toe te kennen voor de duur van de procedure.

We hebben hier te maken met een situatie waarin sommige mensen hun leven op het spel zetten.

deux ou trois jours, nous risquons d'avoir un décès parmi eux.

07.03 Minister Patrick Dewael: Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals ik vorige week in de Kamer reeds naar voren bracht – ik wil het vandaag nog eens herhalen –, wil ik in de eerste plaats duidelijk maken dat ik het verwijt niet neem dat ik of mijn administratie elk contact met de betrokken Iraanse hongerstakers zou weigeren. Ik kan u vele brieven laten zien van hun advocaten en gericht aan de DVZ, mijn administratie, die allemaal werden beantwoord. Op informele basis zijn er ook contacten geweest met hun advocaten. Er wordt dus geregeld met die mensen gesproken, rechtstreeks of door middel van tussenpersonen.

Het is wel juist dat ik tot nu toe politiek heb geweigerd en zal blijven weigeren een rechtstreekse dialoog aan te gaan met een groep uitgeprocedeerde asielzoekers onder het mom en onder de druk van een hongerstaking. Als een hongerstaking zou volstaan – dat is mijn eerste element van antwoord aan mevrouw Milquet –, dan stel ik voor dat we de asielprocedures overboord gooien en alle aanvragen rechtstreeks hier in de Kamer behandelen. Ik wil nog eens opmerken dat de procedures die wettelijk zijn voorgeschreven, allemaal zijn gevuld. Het gaat om 31 gevallen waarvan er 28 zijn uitgeprocedeerd en waarvan er 3 nog een procedure in beroep hebben lopen. 28 zijn er dus uitgeprocedeerd. Ik herhaal nogmaals dat ik niet kan leven met de idee dat, wanneer mensen een asielaanvraag indienen die dan op individuele basis getoetst wordt aan normen, aan de Conventie van Genève, aan wat andere Europese landen doen en wat de Europese Unie in het algemeen denkt, en aan de mening van NGO's, men na het beëindigen van al die procedures gript naar een hongerstaking en daarmee naar de minister gaat opdat hij de beslissing herziet en de beslissing neemt die men eigenlijk verwachtte. Mutatis mutandis, wanneer mensen naar een rechtbank gaan tot en met het Hof van Cassatie en hun zin niet krijgen, zou men dan in hongerstaking gaan en zich tot de minister van Justitie wenden om te vragen dat hij als lid van de uitvoerende macht op politiek vlak een andere beslissing zou nemen dan dewelke die de hoven en rechtbanken in ons land hebben genomen. Ik zeg u dat de asielprocedures procedures zijn met een bijna juridictioneel karakter. Als ik die terzijde schuif, creëer ik een precedent op basis waarvan honderden of duizenden anderen zullen volgen.

Ik ben het dus niet met u eens, ook niet met de inschatting van de situatie in Iran. Ik heb mijn bedenkingen bij de manier waarop men met sommige aspecten van mensenrechten in Iran omspringt, maar zeggen dat op basis daarvan een asielaanvraag automatisch ontvankelijk en gegrond zou zijn – neem de behandeling van vrouwen in die samenleving –, dan zouden vele honderden of duizenden op basis van dit precedent naar België kunnen komen en zeggen dat, vermits de minister zo heeft beslist, zij identiek dezelfde behandeling vragen. Ik kan daar niet voldoende nadruk op leggen.

Ik deel de Kamer heel rustig mee dat, indien men mij ooit zou verplichten een andere weg in te slaan, ik daar ook mijn conclusies uit zal trekken. Ik volg de weg van de wettelijkheid: dat is de enige mogelijkheid die ik heb.

Ten tweede, het is niet juist zoals ik vorige week ook al heb gezegd, dat er geen terugkeer naar Iran mogelijk is. Die terugkeer is wel degelijk mogelijk op vrijwillige basis, met bemiddeling ook van IOM. Ik stel vast dat in 2002 161 Iraniërs zijn teruggekeerd en dit jaar reeds 75. Ik heb het vorige week al duidelijk gemaakt en doe het vandaag over: waarom zou ik in dit geval ingevolge een hongerstaking een andere houding moeten aannemen? Ik zou daarmee de fundamentele gelijkheid van alle

07.03 Patrick Dewael, ministre: Il est inexact d'affirmer que mon administration refuse tout contact. Nous avons reçu de nombreux courriers des avocats de ces demandeurs d'asile et nous y avons répondu. Des contacts informels ont également eu lieu avec leurs avocats.

J'ai par contre refusé d'entamer un dialogue direct avec des demandeurs d'asile déboutés sous la pression d'une grève de la faim. Plus aucune procédure d'asile ne serait dans ce cas nécessaire et les demandes pourraient toutes être traitées ici sur-le-champ. Il s'agit de vingt-huit demandeurs d'asile déboutés et de trois demandeurs d'asile qui ont intenté une procédure en appel. Je veux éviter de créer un précédent qui légitimerait que des actions soient menées chaque fois qu'une procédure ne connaît pas l'issue espérée.

J'ai des réserves quant à la manière dont certains aspects des droits de l'homme sont abordés en Iran, mais cela ne signifie pas que toute demande d'asile est automatiquement fondée.

Un retour volontaire est bel et bien possible. En 2002, 161 Iraniens ont regagné leur pays et cette année, ils sont déjà 75 à avoir fait de même. Changer maintenant d'attitude équivaudrait à créer une inégalité.

Tout qui peut contribuer à raisonner ces personnes peut intervenir.

asielaanvragers vanuit Iran onrecht aandoen.

Op die manier zou men een duale situatie krijgen: enerzijds degenen die geen hongerstaking organiseren, zich neerleggen bij de uitspraak en kiezen voor de wettelijkheid en, in een aantal gevallen, voor een vrijwillige terugkeer en, anderzijds degenen die in hongerstaking gaan en een andere behandeling zouden krijgen. Dat kan ik niet. Dat stemt niet overeen met mijn rechtvaardigheidsgevoel.

Wat een bemiddeling betreft, herhaal ik hetgeen ik gisteren tegen de heer Bex heb gezegd, met name dat ik er geen moeite mee heb dat men probeert deze mensen tot redelijkheid te overtuigen. Aan mevrouw De Proost heb ik het volgende meegedeeld.

Il importe de le souligner. Mme Eliane Deprost est le directeur f.f. du Centre pour l'Egalité des Chances. Elle est venue chez moi, dimanche dernier, pour me dire que les grévistes de la faim étaient tout à fait disposés à arrêter leur action, à condition qu'endéans les 24 ou 48 heures, je sois disposé à ouvrir le dialogue. Aujourd'hui, je le répète, si on arrête cette action, je suis prêt, en collaboration avec mon chef de cabinet, l'administration des étrangers et le Centre pour l'Egalité des Chances, à ouvrir le dialogue. Non pas à négocier mais à ouvrir le dialogue!

Si, comme vous le dites, madame, on constate l'apparition de nouveaux éléments, il est toujours possible, à ce moment, d'introduire une nouvelle demande sur cette base. Mme Deprost est venue, hier matin, chez moi avec M. Roosemont, directeur général de l'Office des étrangers pour me faire part de son bon espoir de voir cette grève se terminer le jour même, voire le lendemain, pourvu que je m'engage non pas à une concession mais à recevoir les grévistes et à entamer le dialogue.

Mevrouw Deprost is de waarnemend directeur van het Centrum voor gelijkheid van kansen. Ze is vorige zondag bij mij geweest om me duidelijk te maken dat de stakers bereid waren hun actie stop te zetten als ik binnen de 48 uur een gesprek wilde beginnen. Ik herhaal dat ik bereid ben een gesprek aan te gaan als de actie wordt stopgezet. Een gesprek maar geen onderhandelingen.

Bovendien, als u zegt dat er nieuwe elementen zijn, is het steeds mogelijk een nieuwe procedure op te starten. Mevrouw Deprost is gisterenmorgen met de heer Rosemond, bestuurder van de dienst Vreemdelingenzaken, bij mij geweest. Ze vertrouwden erop dat de staking zou stoppen als ik bereid was dit gesprek aan te gaan.

Ik herhaal dat voorstel hier vandaag.

Ik herhaal het nog eens opnieuw: geen negoziatie en politiek hoeft men geen voorwaarden proberen te bedingen die men niet heeft kunnen verkregen in het kader van de aanvraag van de asielprocedure op zichzelf. Dan begeef ik mij buiten de wettelijkheid.

Je réitère aujourd'hui ma proposition mais il est exclu de négocier pour obtenir par la voie politique ce que l'on n'a pas pu obtenir dans le cadre d'une procédure. On quitte alors la légalité.

Ten slotte wil ik nog op één vraag antwoorden. Het bijzonder statuut waar mevrouw Milquet naar verwijst, is voorzien in het regeerakkoord. Het statuut kan echter alleen ingevoerd worden – en dat is ook de houding van de regering – in de context van de Europese Unie. Dit bijzonder statuut is voorgesteld in een ontwerprichtlijn. Het is Duitsland dat op dit ogenblik nog een aantal moeilijkheden maakt in verband met die richtlijn. Normaal gezien zal die richtlijn echter realiteit worden in de komende weken en maanden. Wij zullen dan effectief die bijzondere procedure in onze eigen wetgeving omzetten.

Le statut particulier auquel Mme Milquet fait référence n'est envisageable que dans un contexte européen. J'escrime que la directive deviendra rapidement réalité.

Afrondend, ik ben bereid tot welke dialoog ook, op voorwaarde dat men stopt met deze onzinnige actie. Voorts moet men een dialoog voeren met respect voor de wettelijke procedures.

07.04 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik dank de

07.04 Stijn Bex (sp.a-spirit): Le

minister voor zijn antwoord. Ik ben ook zeer verheugd te horen dat hij de dialoog daadwerkelijk wil aangaan vanaf het moment waarop de hongerstaking stopt.

Mijnheer de minister, dat was een engagement dat uw kabinetmedewerkers gisteren alleszins niet konden geven aan de dame die de vluchtelingen, of de asielzoekers liever; vertegenwoordigde. Dat is zeker een positieve evolutie. Voor het vertrouwen is het goed dat er ook een kader kan worden geschatst waarbinnen de gesprekken kunnen plaatsvinden, zonder dat daarbij wordt gevraagd om een algemene regeling te treffen. Men kan de dossiers geval per geval opnieuw te bekijken. Ik hoop dat de uitnodiging van de minister ervoor kan zorgen dat de hongerstaking van de asielzoekers beëindigd kan worden.

De **voorzitter**: Dit was de maidenspeech van de heer Bex en ik wil hem gelukwensen.

07.05 Joëlle Milquet (cdH): Monsieur le vice-premier ministre, je prends acte de votre prise de position officielle: vous êtes prêt à ouvrir le dialogue. C'est un élément important à retenir, comme celui que vous avez relayé en indiquant que s'il y a un élément neuf, des solutions juridiques peuvent intervenir.

Je n'ai pas parlé de solution politique mais plutôt d'ouvrir le dialogue avec les autorités concernées, qui dépendent notamment de vous, sur des solutions juridiques parce que je pense que sur ce point là, il y a des choses à faire. Il faudrait sans tarder, et dès aujourd'hui, que vous puissiez autoriser Mme De Proost et M. Roosemont à avoir déjà des contacts avec le comité des avocats pour envisager les solutions juridiques. Il y en a, j'en ai évoqué, qui sont légales et qui ne vous obligeront pas à prendre des mesures politiques collectives. Je l'ai clairement répété tout à l'heure.

Je voudrais quand même rappeler ce qui suit. Autant on peut être débouté d'une procédure d'asile sur la base des critères de la Convention de Genève qui demandent des preuves des risques de torture individuelle, etc., autant par ailleurs, tant le commissaire général que l'Office des étrangers ont bien dit tous les deux depuis le début: "nous ne pouvons pas expulser ces personnes en Iran parce que la situation dans ce pays n'est pas suffisamment claire en matière des droits de l'homme". On ne peut donc avoir une double lecture: d'un côté, on débute et, de l'autre, on ne peut pas expulser. Il faut régler la problématique de ces gens qui sont ici, qui courraient un réel danger en rentrant chez eux et pour lesquels on n'a pas pu trouver une solution juridique en termes de droit d'asile.

C'est toute la problématique du statut B. Je demande notamment que le gouvernement avance enfin dans ce dossier parce que, contrairement à ce que vous dites, s'il y a des pistes européennes indispensables, on peut déjà avancer au niveau national sur ce point. Nous avons déposé des propositions et je pense qu'on éviterait ainsi nombre de problèmes de cet ordre. Ne croyez pas que tous les demandeurs d'asile ont la possibilité de faire la grève de la faim pour obtenir des résultats. Cela se passe chaque fois que l'on se trouve face à une situation qui pourrait être rencontrée par l'octroi d'un statut B.

Je prends acte, en tout cas, de votre ouverture au dialogue et j'espère que l'on trouvera les solutions juridiques dans les 24 heures.

ministre est disposé à entamer le dialogue dès que cessera la grève de la faim, ce qui constitue une évolution positive.

Il convient de fixer un cadre dans lequel les discussions pourront avoir lieu. Les dossiers pourront alors être réexaminés au cas par cas.

L'invitation du ministre pourrait mettre un terme à la grève de la faim.

Le **président**: C'était la première intervention de M. Bex. Je l'en félicite.

07.05 Joëlle Milquet (cdH): Ik neem nota van het feit dat u officieel verklaart bereid te zijn tot een gesprek en dat er juridische oplossingen overwogen kunnen worden als er nieuwe elementen zijn. Ikzelf spreek niet over politieke maar wel juridische oplossingen. En die bestaan. Er worden weliswaar mensen afgewezen op basis van het Verdrag van Genève, maar dat neemt niet weg dat zowel de dienst Vreemdelingenzaken als het HCV verklaard hebben dat die personen niet naar Iran mogen worden teruggestuurd. Men moet de toestand van die mensen dus regelen. Het hele probleem draait rond het B-statut.

07.06 Minister **Patrick Dewael**: Mijnheer de voorzitter, ik wil niet repliceren voor het plezier van de repliek, maar ik denk dat het belangrijk is en dat elk woord zijn betekenis heeft.

Ik wil eerst een kleine correctie aanvoeren. Ik ben altijd open geweest voor de dialoog. Ik ben een man van de dialoog. Dat is echter geen nieuw element. Ik zal de voorwaarde blijven hanteren dat de dialoog moet worden gevoerd zonder de druk van een hongerstaking. Ik voeg daaraan toe – en dat is misschien ook belangrijk – dat, welke ook de gevolgen van die hongerstaking voor de fysieke integriteit van de betrokkenen zijn, ik dat niet beschouw als mijn verantwoordelijkheid maar als een keuze van de betrokkenen zelf.

Daarnaast moet het inderdaad gaan om nieuwe elementen. Ik begrijp dat mevrouw Milquet zegt dat nieuwe elementen een nieuwe individuele aanvraag kunnen rechtvaardigen. Tot zover ben ik het daarmee eens.

Ten slotte kom ik tot het fameuze statuut B. Ik ontken – en daarom wou ik repliceren – dat er een overweging zou zijn gemaakt dat de situatie in Iran niet toelaat dat vandaag personen worden teruggestuurd. Dat is niet het geval. Dat was bijvoorbeeld wel het geval in Afghanistan. Met de groep van hongerstakers van Afghanistan heb ik heel duidelijk zelf de afweging gemaakt dat een terugkeer humanitair niet verantwoord was, hic et nunc. Ik heb ze een langere verblijfsvergunning gegeven, tot de zomer van volgend jaar. In Iran is er een andere situatie. Het bewijs wordt geleverd door een aantal personen die op vrijwillige basis terugkeren, in humanitair verantwoorde omstandigheden.

07.07 **Joëlle Milquet** (cdH): Monsieur le ministre, ce n'est en tout cas pas ce que dit depuis le début votre commissaire, concernant l'impossibilité d'un retour et d'une expulsion vers l'Iran.

Le gouvernement avait lui-même félicité la personne qui a reçu le prix Nobel de la paix et ce n'est pas un hasard. Ce n'est pas non plus parce que l'Iran est une démocratie, de manière générale. Je pense donc que des doutes subsistent et que des analyses peuvent diverger sur cette question.

De plus, à cet égard, nous n'avons toujours pas entendu les explications, que nous attendons, du département des Affaires étrangères.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Question de M. Mohammed Boukourna au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les liens entre la politique d'asile et la coopération au développement" (n° P062)

08 Vraag van de heer Mohammed Boukourna aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de koppeling tussen het asielbeleid en de ontwikkelingssamenwerking" (nr. P062)

08.01 **Mohammed Boukourna** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, lors d'un débat dimanche dernier sur l'antenne de la VRT, vous avez établi un lien entre la coopération au développement octroyée par la Belgique et la collaboration des pays destinataires en matière de rapatriement des illégaux. Ces déclarations sont critiquables mais nous n'allons pas y revenir, d'autant que vous avez fortement nuancé ces propos, ce dont nous prenons acte aujourd'hui. Néanmoins, ces déclarations ont généré un débat public dont on peut certainement tirer des enseignements positifs.

07.06 **Patrick Dewael**, ministre: Je suis un homme de dialogue. Mais j'insiste pour qu'une condition soit remplie: les participants au dialogue ne doivent pas être soumis aux pressions qu'exerceraient sur eux des grévistes de la faim. J'estime ne pas être responsable des conséquences physiques de cette grève de la faim qui procèdent d'un choix posé par les intéressés eux-mêmes.

Je suis d'accord pour considérer que l'apparition d'éléments nouveaux dans le dossier serait de nature à justifier une nouvelle demande individuelle.

Enfin, j'en arrive au statut B. Je démens que la situation en Iran ne permet pas d'y renvoyer actuellement certains de ses ressortissants. Un certain nombre de demandeurs d'asile afghans, en revanche, ne pouvaient être renvoyés dans leur pays.

07.07 **Joëlle Milquet** (cdH): Dit strookt niet met de verklaringen van uw commissaris-generaal betreffende de onmogelijkheid om mensen naar Iran terug te sturen. De Nobelprijs voor de vrede is sprekend terzake. We wachten nog altijd op de uitleg die Buitenlandse Zaken daaromtrent zou kunnen geven.

08.01 **Mohammed Boukourna** (PS): Vorige zondag opperde u tijdens een debat op de VRT de mogelijkheid de toekenning van Belgische ontwikkelingshulp afhankelijk te maken van de samenwerking van de ontwikkelingslanden bij de repatriëring van illedalen. Hoewel

Tout d'abord, nous apprenons qu'on ne peut conditionner la coopération au développement à la collaboration administrative destinée à une régulation de l'immigration qui ne dit pas son nom. Ensuite, comme votre communiqué le laisse penser, les services de l'Intérieur sont dans la capacité d'établir un relevé des causes des difficultés ou d'avancer des projets de coopération pour résoudre ces problèmes qui se posent chez nous ou pour aider les pays concernés dans le domaine des administrations.

Existe-t-il un relevé des différentes difficultés et une liste des propositions pour y faire face? Existe-t-il un contact permanent entre les différents départements afin d'évaluer la pertinence des projets proposés? Dans l'attente d'une solution structurelle, ne vaudrait-il pas mieux accorder une attention particulière aux ressortissants des pays incriminés pour leur éviter de rester dans un entre-deux, un no man's land dont ils sont les seules victimes, bloqués ici sans possibilité de repartir?

Enfin, puisque le ministre a cité l'Iran parmi les pays qui posent problème en termes de collaboration et sans vouloir en faire un débat spécifique, je pense qu'il faut apporter une solution au problème des grévistes de la faim iraniens qui se trouvent à l'ULB et depuis hier également à la VUB.

die verklaringen laakbaar zijn, wil ik het daar nu niet over hebben. Ze hebben immers de verdienste dat ze een debat op gang brachten waaruit we nuttige lessen kunnen trekken: we leerden immers dat ontwikkelingssamenwerking niet afhankelijk kan worden gemaakt van administratieve samenwerking met het oog op de regeling van het probleem van de clandestiene immigratie en ook dat de diensten van Binnenlandse Zaken in staat blijken de oorzaken aan te wijzen of oplossingen te bieden om de administratieve problemen van die landen te verhelpen.

Bestaat een overzicht van de pijnpunten en een lijst met mogelijke oplossingen? Staan de verschillende departementen voortdurend met elkaar in contact met het oog op de evaluatie van de voorgestelde projecten? Dient geen bijzondere aandacht te gaan naar de inwoners van de betrokken landen, zodat die niet langer verplicht zijn hier te blijven, zonder enige mogelijkheid nog terug te keren?

Tot slot dient een oplossing te worden gevonden voor de Iraanse hongerstakers.

08.02 **Patrick Dewael**, ministre: Monsieur le président, mes chers collègues, tout d'abord, je vous suis, mon cher collègue, très reconnaissant puisque vous me donnez l'occasion de citer ce que j'ai dit au Zevende Dag. Je vais le faire en néerlandais. Il sera ainsi clair que je n'ai pas dû nier le lendemain ce que j'ai dit la veille puisque ce que j'ai dit est assez évident.

Ik citeer: "Het grote probleem dat je hebt is dat sommige landen moeilyk doen om hun eigen onderdanen terug te nemen en dat begrijp ik niet goed. Ik denk dat we daar wat meer druk op de ketel zouden moeten plaatsen. Bijvoorbeeld: Congo is een land waar enorm veel asielaanvragen uit voortkomen naar België, maar ook naar Frankrijk, en het is voor ons – terecht – een prioritair land inzake ontwikkelingshulp. Maar Congo geeft soms onvoldoende medewerking wanneer illegalen op het grondgebied van een ander land worden aangetroffen, voornamelijk naar de identificatie toe". Einde citaat.

Le gros problème est que certains pays rechignent à rapatrier leurs ressortissants. Je pense que nous devrions exercer davantage de pressions. De très nombreuses demandes d'asile sont introduites par des ressortissants congolais. Nous considérons que le Congo est prioritaire en matière d'aide au développement. Mais le Congo ne collabore parfois pas suffisamment lorsqu'il s'agit d'identifier les clandestins arrêtés sur le territoire d'un autre pays.

Je n'ai dit à aucun moment qu'il fallait retirer de l'aide à la coopération, j'ai simplement dit que si la Belgique aidait certains pays, elle pouvait attendre de ces derniers qu'ils coopèrent – non pas en contrepartie de

Ik heb alleen gezegd dat als we bepaalde landen hulp bieden, we er in het kader van correcte

l'aide mais dans le cadre d'une relation correcte – en cas de problème dans l'identification d'illégaux. C'est tout ce que j'ai dit!

J'estime qu'il faut intégrer – c'est d'ailleurs une chose pour laquelle j'ai plaidé – certains aspects de la politique de l'Intérieur dans la politique des Affaires étrangères en général, y compris naturellement la politique de Coopération. J'insiste sur ce point auprès de tous nos collègues s'occupant d'affaires dans ces domaines. J'ai conclu un accord avec M. Verwilghen et M. Michel aux fins d'examiner toutes les listes lorsqu'on reçoit les ambassadeurs et d'insister auprès d'eux pour qu'ils fassent des efforts pour nous aider à identifier des illégaux et ce, dans le cadre d'une relation normale et correcte entre pays. En principe tous les pays doivent d'ailleurs reprendre les illégaux se trouvant sur le territoire d'un autre pays.

betrekkingen samenwerking van verwachten in geval van problemen met de identificatie van illegalen. Bepaalde aspecten van het binnenlands beleid moeten in het buitenlands beleid worden opgenomen. Ik heb met de heren Verwilghen en Michel afgesproken om er bij de ambassadeurs op aan te dringen dat ze inspanningen zouden doen om ons te helpen de illegalen te identificeren.

In principe moet elk land overigens de illegalen die zich op het grondgebied van een ander land bevinden terugnemen.

Meer in het algemeen denk ik dat wij meer moeten doen. Onder meer collega Van der Maelen heeft de kritiek geuit dat wij de bevolking niet mogen treffen, maar dat wij de leiders misschien moeten aanpakken. Mijn pleidooi is er dus een om de autoriteiten onder druk te zetten en niet de bevolking te straffen. Ik denk dat wij nog verder moeten gaan dan de klassieke ontwikkelingshulp, want mij stoort het bijvoorbeeld dat – de laatste top in Cancun was wat dat betreft veelbetekend – wij landen helpen met bepaalde projecten, dat wij ze helpen om bepaalde producten te vervaardigen, maar dat wij vanuit de Europese Unie en vooral vanuit de Verenigde Staten van Amerika allerlei importbeperkingen gaan opleggen en allerlei heffingen gaan hanteren zodat de producten uit die landen geen eerlijke kans meer krijgen.

Nous devons exercer une pression sur les autorités sans léser la population mais nous devons aller plus loin. Si nous voulons remédier aux grandes inégalités dans le monde en termes de bien-être, nous devrons faire davantage qu'apporter une aide au développement classique.

Als wij de grote ongelijkheden in welvaart in de wereld willen wegnemen, zullen wij wat dat betreft meer moeten doen dan de klassieke ontwikkelingshulp alleen. Alleen op die basis, denk ik, zullen wij de oorsprong wegnemen van veel migratiestromen die vandaag zorgen voor situaties die wij liever niet hebben.

Ce qui me heurte, c'est que nous aidons des pays à produire certains biens mais qu'en même temps, l'Union européenne et surtout les Etats-Unis imposent toute une série de taxes et de restrictions à l'importation, de sorte que les produits issus de ces pays ne bénéficient pas de chances équitables de s'imposer sur le marché. Ce n'est qu'en remédiant à cette situation que nous éliminerons la cause de nombreux flux migratoires.

08.03 Mohammed Boukourna (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Le président: M. Boukourna vient de faire sa première intervention et je l'en félicite très sincèrement.
(Applaudissements)

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

09 Question de M. Raymond Langendries au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation en Iran" (n° P057)
09 Vraag van de heer Raymond Langendries aan de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de toestand in Iran" (nr. P057)

Monsieur Langendries, M. Simonet peut-il répondre à la place de M. Louis Michel, également absent? (Oui)
Je vous en remercie.

09.01 Raymond Langendries (cdH): Monsieur le président, le 16

09.01 Raymond Langendries

juillet dernier, dans son dernier rapport annuel concernant la problématique des droits de l'homme, le Parlement européen avait marqué une très forte préoccupation sur la situation en Iran. Si vous me le permettez, je voudrais citer des éléments de ce rapport à cet égard. Je pense que le poids des mots est important et je ne voudrais pas les biaiser.

"La pratique des exécutions publiques, le recours à la torture et à d'autres formes de peines cruelles, inhumaines ou dégradantes en Iran, (...) l'absence persistante de procès en bonne et due forme et les poursuites dont font l'objet les avocats, (...) la persistance des violations des droits des femmes et des discriminations à leur égard, en droit comme dans la pratique, (...) les pratiques discriminatoires à l'encontre des personnes appartenant à des minorités religieuses dont la religion n'est pas reconnue par la Constitution iranienne".

De plus, je dois souligner que, selon les dernières informations, Amnesty International a recensé depuis le mois de janvier 2003, en Iran, six amputations, plus de 83 exécutions publiques, et probablement les deux chiffres sont-ils largement en deçà de la réalité. Amnesty International a également recensé de multiples arrestations sans aucune inculpation et des détentions prolongées, parfois et même souvent au secret, détentions qui débouchent, dans la plupart des cas sur des procès qui sont inéquitables et qui sont suivis d'une incarcération dont l'unique motif est, en définitive, le fait d'avoir exprimé des convictions personnelles.

Dans le cadre de l'actualité de la problématique des réfugiés iraniens, je suppose que le ministère des Affaires étrangères a pu vérifier par rapport à un certain nombre d'éléments ce qui se passe en réalité dans ce pays. Je voudrais savoir si ce bilan désastreux et ces informations sont confirmés. Quelle est l'attitude de la Belgique par rapport à ce problème des droits de l'homme en Iran?

09.02 Jacques Simonet, secrétaire d'Etat: Monsieur le président, je vais livrer au ministre d'Etat Langendries les éléments de réponse du vice-premier ministre Louis Michel qui reconnaît, comme l'a dit M. Langendries, que si la situation des droits de l'homme en Iran est actuellement préoccupante, elle n'est cependant pas figée mais, au contraire, elle est susceptible d'évoluer graduellement.

Le ministre souhaitait indiquer que la situation des droits de l'homme en Iran doit être examinée dans le contexte plus général des rapports de forces politiques qui existent dans le pays. Il faut bien constater que depuis les élections législatives de l'année 2000 qui ont été remportées, il faut le rappeler, par les réformateurs, on assiste à une assez forte polarisation des tendances qui s'opposent dans le pays: d'une part, le gouvernement et le parlement iraniens dominés par les réformateurs et qui peuvent se montrer forts de l'appui de la volonté populaire et, d'autre part, les conservateurs qui, eux, peuvent tirer une forme de légitimité de la Constitution islamique et qui, ce qui est assez préoccupant, contrôlent un certain nombre de secteurs clés du pouvoir, dont notamment l'appareil judiciaire et les médias.

On trouve aujourd'hui en Iran, d'après l'analyse faite par le département, un débat contradictoire qui porte à la fois sur la situation des droits de l'homme mais qui, de manière plus générale, concerne l'ensemble de la société civile iranienne. La position de la Belgique est assez claire: le point "droits de l'homme" en Iran est, chaque fois, inscrit à l'agenda des différentes réunions européennes, à la fois au plan multilatéral mais aussi dans les contacts bilatéraux du ministre avec son homologue

(cdH): Op 16 juli Ijongstleden heeft het Europees Parlement in zijn jongste jaarverslag over de mensenrechten zijn bezorgdheid geuit over de situatie in Iran: openbare terechtstellingen, martelingen, ontbreken van reguliere processen, vervolgingen tegen advocaten, schending van de rechten van de vrouw, discriminerende praktijken tegen godsdienstige minderheden die door de overheid niet erkend worden.

Daarenboven heeft Amnesty International sinds januari 2003 de volgende feiten geregistreerd: 6 amputaties, 83 publieke terechtstellingen, talrijke aanhoudingen zonder inverdenkingstelling en langdurige opsluitingen die tot onbillijke processen leiden enkel en alleen omdat de betrokkenen persoonlijke meningen hebben geuit.

Bevestigt het ministerie van Buitenlandse Zaken deze rampzalige balans? Wat is de houding van België ten aanzien van het probleem van de mensenrechten in Iran?

09.02 Staatssecretaris Jacques Simonet: De heer Michel geeft toe dat de mensenrechtensituatie in Iran zorgwekkend is. Maar een en ander kan geleidelijk aan evolueren.

De mensenrechtensituatie in Iran moet gezien worden in de context van de politieke krachtsverhoudingen in dat land. Sinds de parlementsverkiezingen van 2000 is er een vrij sterke polarisatie van de tegenover elkaar staande tendensen aan de gang: aan de ene kant is er de Iraanse regering en het Iraanse Parlement, waarin de hervormingsgezinden de boventoon voeren en die op de steun van de bevolking kunnen rekenen, en aan de andere kant heb je de conservatieven, die een vorm van legitimiteit putten uit de islamitische grondwet van het land en het gerechtelijk apparaat en de media controleren.

Het Belaische standpunt is vrii

iranien. Dès le départ, la Belgique a soutenu l'instauration, à la suite d'une proposition du gouvernement iranien, d'un dialogue entre l'Union européenne et l'Iran sur la thématique des droits de l'homme. Trois sessions de ce dialogue ont déjà eu lieu et ont donné matière à des résultats assez concrets même s'ils restent assez modestes.

D'après l'analyse du département des Affaires étrangères, ce dialogue porte des effets qui sont relativement encourageants et un certain nombre de gestes ont déjà été posés par les autorités iraniennes, notamment - et ce n'est pas négligeable - la coopération avec les Nations unies et la communication d'un certain nombre d'informations qui, sur tous les cas individuels qui ont été pointés par l'Union européenne, ont chaque fois été transmises à l'Union par les autorités iraniennes.

On a également pu constater - la Belgique a été une des initiatrices de ce débat - que ce dialogue UE-Iran a permis de stimuler le débat interne entre les différents niveaux de pouvoir avec, comme conséquence non négligeable, une sensibilisation incontestable de la population iranienne à la problématique des droits de l'homme.

J'ajoute que, lors du Conseil des ministres de l'Union européenne, le 13 octobre dernier, l'Union a réaffirmé combien ce dialogue européen-iranien était un des moyens par lesquels l'Union entendait contribuer à l'amélioration de la situation des droits de l'homme dans le pays.

Selon la position de la Belgique, ce dialogue UE-Iran est une contribution constructive de nature à améliorer la situation sur le terrain. Toutefois, je peux rassurer M. Langendries quant à la volonté du ministre des Affaires étrangères et de l'ensemble du gouvernement belge, tant dans le cadre de ses relations bilatérales avec l'Iran que dans le cadre des relations entre l'Union européenne et l'Iran, de porter une attention prioritaire à la problématique et à l'amélioration de la situation des droits de l'homme en Iran

09.03 Raymond Langendries (cdH): Monsieur le président, je remercie M. le secrétaire d'Etat répondant ainsi au nom du ministre des Affaires étrangères. Je suis particulièrement satisfait des efforts consentis tant par la Belgique que par l'Union européenne en ce qui concerne l'appui à apporter aux réformateurs iraniens.

Mais il était important, dans le cadre de la discussion que nous avons sur la problématique des réfugiés, de bien faire remarquer que la situation est encore loin d'être idéale. Par conséquent, les risques pour ceux qui devraient y retourner sont encore grands dans la mesure où les conservateurs sont toujours en poste, particulièrement dans des secteurs extrêmement sensibles comme l'appareil judiciaire.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Vraag van de heer Jos Ansoms aan de eerste minister over "de ELIA-compensatie aan de gemeenten" (nr. P064)

10 Question de M. Jos Ansoms au premier ministre sur "les compensations en faveur des communes dans le cadre d'ELIA" (n° P064)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid)

(La réponse sera donnée par la ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique)

duidelijk. De kwestie van de mensenrechten in Iran wordt elke keer op de agenda van de onderscheiden Europese bijeenkomsten geplaatst, zowel op multilaterale vergaderingen als bij bilaterale contacten tussen de minister en zijn Iraanse ambtsgenoot. België heeft de totstandkoming van een dialoog tussen de Europese Unie en Iran over de mensenrechtenkwestie gesteund, met tot nu toe relatief bemoedigende resultaten.

De dialoog heeft het intern debat aangezwengeld, waardoor de Iraanse bevolking zich van de problematiek van de mensenrechten bewust is geworden.

Op 13 oktober heeft de Europese Unie opnieuw bevestigd dat de dialoog een van de middelen is om de mensenrechten in Iran beter te doen naleven.

Ik kan de heer Langendries geruststellen: de minister van Buitenlandse Zaken en de regering willen wel degelijk voorrang aan deze problematiek geven.

09.03 Raymond Langendries (cdH): Ik ben verheugd te horen dat er inspanningen worden gedaan om de hervormers in Iran te steunen, maar we staan nog ver van de werkelijkheid af en de omstandigheden voor wie zou terugkeren zijn nog steeds verre van ideaal, want de conservatieven zijn vooral in het gerechtelijk apparaat nog altijd stevig aan de macht.

10.01 Jos Ansoms (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uiteraard had ik mijn vraag liever aan de eerste minister gesteld. Na het antwoord zal ik oordelen of het beter was mevrouw Moerman te laten antwoorden.

Mijnheer de voorzitter, als burgemeester van Brakel weet u beter dan wie ook dat naast de inkomsten uit de personenbelasting en de onroerende voorheffing, de Belgische steden en gemeenten hun inkomsten vooral halen uit een parafiscaliteit op de verkoop van gas en elektriciteit.

Door de vrijmaking van de energiemarkt komt deze inkomstenbron op de tocht te staan. In Vlaanderen is het reeds zover vermits de markt vrij is sinds 1 juli 2003. Dit betekent dat op dit ogenblik zowel in Brakel als elders er gezweet wordt om de begroting 2004 en het financieel meerjarenplan van onze Vlaamse steden en gemeenten rond te krijgen.

Dit is een belangrijke wijziging in de gemeentefinanciën en vandaar dat de eerste minister in dit Huis beloofde dat hij garant staat voor de compensatie van het verlies aan inkomsten voor de Belgische steden en gemeenten uit gas en elektriciteit. Dit werd eveneens ingeschreven in de programmawet. U, mevrouw de minister, moet ervoor zorgen dat deze programmawet wordt uitgevoerd. Iedereen wordt zenuwachtig want het jaar is bijna ten einde en de markt is reeds vrij sinds 1 juli 2003.

Mevrouw de minister, ik kom tot een aantal zeer eenvoudige vragen.
Ten eerste, komt er een compensatie voor 2003?

Ten tweede, komt er een compensatie voor 2004? Zo ja, hoeveel zal deze compensatie bedragen? Zal deze compensatie het verlies aan inkomsten volledig compenseren?

Ten derde, welke criteria zult u hanteren om de compensatie te verdelen over de gemeenten?

Ten slotte, tot dusver hebben we het uitsluitend gehad over de compensatie van het verlies aan inkomsten uit de verkoop van elektriciteit. Komt er eveneens een compensatie voor het verlies aan inkomsten uit de verkoop van gas?

De **voorzitter:** Mijnheer Ansoms, collega's, de minister heeft me toevertrouwd dat het een zeer technisch antwoord is. Honderd leden van deze Kamer weten iets over gemeenten en de andere vijftig zouden dat graag willen. Laten we samen naar de minister luisteren en het antwoord ontdekken.

10.02 Minister Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, ik moet inderdaad elke week een beetje van gedaante wisselen.

Als ik het goed begrijp, is de heer Ansoms voor een stukje de heer Tant. Ik ben vandaag voor een stukje Guy Verhofstadt. Wij zullen dus trachten al deze hoedanigheden te verenigen.

Ten eerste, komt er een compensatie? Ja, daartoe was immers al beslist in de programmawet van 24 december 2002, met name in artikel 431. Mijnheer Ansoms, u hebt gelijk wanneer u stelt dat aan deze bepaling uit de programmawet van vorig jaar nu uitvoering zal worden gegeven door middel van de programmawet van dit jaar, door een aantal bepalingen die daar nu zijn ingeschreven.

Ik heb er inderdaad haast proberen mee te maken om sinds 12 juli aan deze bepalingen uit het regeerakkoord –daarin is het engagement van de programmawet van vorig jaar herbevestigd – zo vlug mogelijk

10.01 Jos Ansoms (CD&V): La libéralisation du marché de l'énergie fait perdre aux communes des recettes issues des dividendes sur l'énergie. Le Premier ministre a promis une compensation qui a été inscrite dans la loi-programme. Il appartient désormais à la ministre Moerman de mettre la mesure en oeuvre.

Y aura-t-il une compensation pour 2003? Y en aura-t-il une pour 2004? Quel en sera le montant? La perte sera-t-elle entièrement compensée? Sur quelle base l'argent sera-t-il réparti? Va-t-on également compenser les pertes dans le secteur de la vente ventes de gaz?

10.02 Fientje Moerman, ministre: Il y aura une compensation. L'article 431 de la loi-programme du 24 décembre 2002 le précisait déjà et la loi-programme de cette année comprendra la mise en œuvre de la mesure. Je souhaite voir cette question réglée le plus rapidement possible.

Le 22 septembre 2003, le Comité de concertation a décidé que l'article 431 de la loi-programme serait mis en oeuvre et que chaque Région pourrait décider individuellement d'une exonération

uitvoering te geven. Ik moet samen met u vaststellen dat een van mijn illustere voorgangers in de periode van december 2002 tot juli 2003 daarvoor nog geen stappen had ondernomen. Is er een compensatie? Ja, er is immers op 22 september 2003 een akkoord bereikt in het Overlegcomité tussen de federale regering en Gewesten en Gemeenschappen. Dat akkoord voorziet in het volgende.

Ten eerste, artikel 431 van de programmawet wordt uitgevoerd. Ten tweede, elk Gewest krijgt de mogelijkheid om te beslissen tot een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de toepassing van de heffing. Ten derde, men moet bij het uitwerken van een oplossing rekening houden met de concurrentiepositie van de grote industriële bedrijven, aan wie een degressief maximumtarief zal worden opgelegd. Ten slotte, de transmissievergoeding wordt vastgesteld op 4,3 euro per megawattuur en deze oplossing wordt uitgewerkt tegen eind oktober, na overleg met de Gewesten. Dit is het resultaat van het Overlegcomité. Het werd vertaald in een aantal artikelen van de programmawet, wat betreft het aspect "in".

Er komt een heffing die de vorm aanneemt van een federale bijdrage door middel van een vijfde fonds op het transmissienet, die dan via een cascadesysteem wordt doorgerekend. De totale opbrengst zal ongeveer 172 miljoen euro bedragen. Men kan dit gemakkelijk berekenen, indien men weet dat het verbruik via de distributienetten in Vlaanderen 40.100 gigawattuur bedraagt. Als de kostprijs van de heffing 4,3 euro is per megawattuur, dan komt men bij dit bedrag uit, mits men rekening houdt met twee zaken.

Ten eerste, diegenen die in het verleden niet betaalden aan de immateriële dividenden van de gemeenten, namelijk de rechtstreekse klanten van Electrabel in de vroegere situatie voor de legalisering, zullen nu ook als directe klanten van Elia daartoe niet bijdragen. Ten tweede, er is ook uitvoering gegeven aan de bepaling van het akkoord in het Overlegcomité die voorziet in een degressief maximumtarief voor de grote bedrijven. Alleen voor het verbruik tot 1 gigawatt zal moeten worden bijgedragen, zonder dat dit – ik benadruk dit – een nadelige weerslag heeft op de globale opbrengst van 172 miljoen euro voor de gemeenten.

Is dit volledig? Ik heb de CREG laten uitrekenen wat dit jaar het verlies van de gemeenten was. Dat is het bedrag, die compensatie vindt dus plaats. Mijnheer Ansoms, laten wij mekaar geen Liesbet noemen, de zogenaamde Elia-heffing is een heffing op het elektriciteitsverbruik. Tenzij het elektriciteitsverbruik enorm stijgt – wij kunnen ons ook afvragen of dat wenselijk is vanuit ecologisch standpunt –, zal de heffing lichtjes stijgend zijn, hetzij constant, want ze staat in verhouding tot het verbruik, terwijl vroeger andere criteria golden.

Wat betreft de verdeling ervan werd explicet gevraagd of daarvoor een wijziging nodig is van de bijzondere financieringswet. Het antwoord daarop is ja. De wet van 16 januari 1989 moet inderdaad worden gewijzigd. Dat zal niet geschieden via de programmawet. Daarvoor is trouwens een speciale meerderheid nodig. Het zal geschieden via een apart ontwerp waarvan mijn diensten zo snel mogelijk werk zullen maken.

Mijnheer Ansoms, ik druk erop dat voor het instellen van de heffing – het aspect "in" – de bepalingen van de programmawet volstaan. Voor het aspect "out", met name de uitbetaling aan de gemeenten, is er inderdaad een wijziging noodzakelijk van de wet van 16 januari 1989. Daarvoor is er ook een bijzondere meerderheid nodig.

complète ou partielle de la taxe., il sera également tenu compte sur la base d'un tarif maximal dégressif de la compétitivité des grandes entreprises et l'indemnité de transmission sera fixée à 4,3 euros par mégawattheure.

La taxe prendra la forme d'une intervention fédérale par le biais d'un cinquième fonds sur le réseau de transmission. Le gain total s'élèvera à 172 millions d'euros. Les clients directs d'Electrabel n'ont pas contribué aux dividendes des communes et ne contribueront pas non plus en tant que clients directs d'Elia. Selon la Creg, la taxe d'Elia compense la perte en dividendes. Il s'agit d'une taxe sur la consommation d'énergie et le montant restera donc constant.

Le mode de répartition n'a pas encore été déterminé. Mais la loi spéciale de financement devra être modifiée au moyen d'un projet distinct car une majorité spéciale est nécessaire à cet effet. Nous recourons à la loi-programme pour l'instauration de la taxe et à un projet distinct pour le paiement.

Le produit de cette taxe sera distribué aux communes via les Régions ou il leur sera versé directement.

Dans l'accord de gouvernement, il n'est absolument pas question de la perte des dividendes du gaz. Par conséquent, je ne peux rien vous dire à ce sujet pour le moment.

Momenteel is nog niet bepaald hoe de verdeling zal geschieden. We hebben het nog niet beslist. Ik vond het belangrijk om eerst te voorzien in de mogelijkheid tot heffing en tot vrijstelling te voorzien, in plaats van meteen met het uitdelen te beginnen. Er zijn verschillende mogelijkheden. Ofwel wordt het geld aan de Gewesten gegeven. Zij staan dan vervolgens in voor de verdeling over de gemeenten. Ofwel wordt het geld rechtstreeks gestort aan de gemeenten. Op dat vlak werd nog niets beslist.

Tot slot vroeg u of dit ook geldt voor het verlies aan gasdividenden. Welnu, daarover staat er niets in het regeerakkoord en momenteel werd daaraan nog geen uitvoering gegeven.

De voorzitter: Mevrouw de minister, u gaf een uitvoerig technisch antwoord waarvoor vele leden wellicht heel wat belangstelling hadden.

10.03 Jos Ansoms (CD&V): Mevrouw de minister, ik stel deze vraag niet namens Paul Tant, maar namens alle Vlaamse burgemeesters, schepenen en gemeenteraadsleden van alle mogelijke partijen. Zij hebben immers allemaal dezelfde problemen.

Ik betreur ten zeerste dat u een zeer enge uitleg gaf omtrent de belofte van de eerste minister die – en ik zal u de teksten overmaken - in deze Kamer duidelijk zei dat hij ervoor zal zorgen dat het verlies aan inkomsten ten gevolge van de vrijmaking van de energiemarkt, volledig zou gecompenseerd worden. Het verlies door de vrijmaking van de energiemarkt zou dus volledig gecompenseerd worden. Dat zijn de woorden van de eerste minister. Hij sprak ze hier uit. Dat betekent dus dat het gaat over een compensatie voor zowel een verlies aan inkomsten van gasverkoop als voor verlies aan inkomsten uit elektriciteit.

Als u de belofte van uw chef dus wil waarmaken, dan zult u nog snel een amendement moeten inschrijven in de programmawet die nu bij de Raad van State ligt, ertoe strekkend ook te voorzien in een compensatie voor het verlies aan gasverkoop. Dat is perfect mogelijk, maar mocht het u niet lukken, dan zullen wij wel zorgen voor dit amendement. Ik noteer dus dat er geen gevolg wordt gegeven aan de expliciete belofte van de eerste minister.

Voorts ontving ik geen duidelijk antwoord op de vraag of de Vlaamse gemeenten voor 2003 een compensatie voor elektriciteit zullen krijgen.

Vervolgens weten wij uit ervaring dat het bedrag van 172 miljoen euro, thans berekend voor de Vlaamse gemeenten, slechts twee derden vertegenwoordigt van het verlies aan inkomsten uit elektriciteit. Het is dus geen 100% compensatie.

Ten slotte, nog dit. Aangezien er een wetswijziging nodig is van de bijzondere wet en dat hiervoor een tweederde meerderheid vereist is, ware het dan niet nodig en normaal dat u de oppositie betrekt bij het tot uitvoering brengen van deze maatregel, zodanig dat ook zij van bij de aanvang inspraak heeft aangezien op een gegeven moment leden die niet tot de meerderheid behoren zullen moeten zorgen voor de tweederde meerderheid?

10.04 Minister Fientje Moerman: Mijnheer Ansoms, tot mijn grote spijt is er geen retroactiviteit. De regeling zal ingaan in januari 2004. Over de programmawet wordt dit najaar gestemd. De regeling gaat in met ingang van volgend jaar. Er kan in deze geen retroactiviteit zijn.

10.03 Jos Ansoms (CD&V): Je déplore que la ministre Moerman ne soit manifestement pas en mesure de concrétiser ce qui avait été promis par le premier ministre. Vous prétendiez que la perte de revenus due à la libéralisation du marché de l'énergie serait compensée intégralement. Nous parlons donc d'électricité et de gaz. Si la ministre ne dépose pas elle-même un amendement à la loi-programme, nous le ferons.

La ministre ne nous a pas encore dit si les communes flamandes recevraient une compensation pour la perte qu'elles ont subie en 2003. Mais un montant de 172 millions € ne couvre que deux tiers de leur manque à gagner.

Si une majorité des deux tiers s'avère nécessaire, il faut alors associer l'opposition à la modification requise dès le début.

10.04 Fientje Moerman, ministre: Il n'y a aucune rétroactivité. La nouvelle réglementation s'appliquera à compter de janvier 2004.

10.05 Paul Tant (CD&V): (...)

10.06 Minister Fientje Moerman: Van mij zult u uw wortel ook krijgen, mijnheer Tant.

10.07 Paul Tant (CD&V): De wortel (...) Verhofstadt heeft (...) jaren geleden (...).

10.08 Minister Fientje Moerman: Ik zeg u rechtuit: neen, er is geen retro-activiteit. Ik zeg u echter ook dat artikel 431 dateert van december 2002.

Mijnheer Ansoms, ik heb ook een verleden als gemeentelijk mandataris. Ik ken de problemen van de gemeenten. Ik heb mij dan ook meteen aan het werk gezet om dat zo vlug mogelijk te doen. De snelste manier was via de programmawet. Dat is niet altijd de meest elegante, maar terzake wel de beste en de snelste manier om de gemeenten aan hun geld te helpen.

Uw laatste vraag was het laatste stuk van de vraag van de heer Tant. Verontschuldig mij dus voor de persoonsverwisseling.

Op dat laatste stuk kan ik antwoorden: uiteraard zullen wij met u overleg plegen.

De **voorzitter:** De heer Ansoms krijgt het woord voor zijn repliek.

10.09 Jos Ansoms (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik had mijn vraag gericht aan eerste minister Verhofstadt. Minister Moerman heeft echter geantwoord.

Het betreurt mij het meest dat zij op dezelfde manier antwoordt als de heer Verhofstadt. Dat is weerom – ik zeg dat in alle duidelijkheid voor onze collega-gemeentemandatarissen – een typische paarse beslissing. Door allerlei beloftes wordt de illusie gecreëerd dat men een compensatie zal geven voor 2003 voor gas en voor elektriciteit. De minister zegt hier echter dat het enkel vanaf 2004 is. De Vlaamse gemeentes zijn dus gezien voor 2003. Het geldt niet voor het gas en voor de elektriciteit slechts voor tweederde. Dat is typisch voor paars: illusies geven en valse beloftes doen.

De tweede illustratie is dat men in dit dossier van de vrijmaking van de elektriciteitsmarkt aan de bevolking heeft proberen wijs te maken dat de prijzen voor gas en elektriciteit naar beneden zullen gaan. Zij zullen echter niet naar beneden gaan. Wat hebben de federale en de gewestelijke regeringen reeds gedaan? Zij hebben al een voorafname gedaan, ze hebben sinterklaas gespeeld. Zij betalen met die lagere prijzen 100 kWh gratis elektriciteit. Een spaarlamp voor elk gezin en het Kyotofonds wordt allemaal betaald op de rug van de elektriciteit. Maar naar wie wordt de factuur gestuurd, wie krijgt de zwarte piet? Dat zijn de Vlaamse gemeentes. Zij zullen aan hun burgers een belastingverhoging moeten opleggen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

11 Question de M. Daniel Bacquelaine au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le numerus clausus pour les médecins" (n° P063)

11 Vraag van de heer Daniel Bacquelaine aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "de numerus clausus voor geneesheren" (nr. P063)

10.08 Minister Fientje Moerman: Elle fera partie intégrante de la loi-programme, ce qui n'est pas la solution la plus élégante mais la plus rapide. Je connais les difficultés auxquelles sont confrontées les communes et je sais qu'il est de mon devoir de leur venir en aide aussi vite que possible.

Il est évident que je me concerterai avec l'opposition.

10.09 Jos Ansoms (CD&V): Il s'agit là d'une décision typique pour ce gouvernement. Il nous fait d'abord miroiter une compensation intégrale et annonce ensuite qu'elle ne sera pas d'application pour l'année 2003 et qu'elle permettra uniquement de récupérer deux tiers des pertes résultant de la libéralisation du marché de l'électricité. On veut faire croire à la population qu'il y aura une diminution des prix, ce qui ne sera pas le cas.

11.01 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, vous avez sans doute eu écho de cette étude réalisée par un service de l'UCL sur les données en matière de numerus clausus et de planification de l'offre médicale. Comme toutes les études, celle-ci fait parler les chiffres: il s'agit de faire tourner les modèles économétriques, en incluant ou en retirant certaines données jusqu'à parvenir à la thèse que l'on défend. Cette procédure est classique dans beaucoup de milieux, notamment dans les milieux universitaires.

Cette étude aboutit à la conclusion que, si l'on s'en tient aux paramètres actuels, il y aurait probablement moins de médecins en 2030 et encore moins en 2050. Je peux confirmer qu'en ne formant plus aucun médecin pendant 50 ans, il y en aura moins dans l'avenir, cela paraît une évidence.

Cet événement me permet néanmoins de revenir sur un des engagements de la déclaration gouvernementale qui explique que la planification de l'offre médicale sera préservée, mais sur la base de données objectives. Ma question, monsieur le ministre, est de savoir de quelles bases objectives il s'agit.

En effet, au-delà de cette étude qui dit ce qu'elle veut bien dire, il apparaît que, depuis que la ministre de la Communauté française – qui en l'occurrence subsidie l'étude en question et cherchait sans doute une justification à une certaine irresponsabilité de la Communauté française en matière de planification – a décidé de ne plus planifier l'offre médicale au niveau de la sélection durant les études, on a suscité cette année une augmentation de 10% du nombre d'inscriptions dans les facultés de médecine, francophones en tout cas; je pense que cette accroissement se retrouve également du côté néerlandophone.

Avez-vous cherché à définir des bases plus objectives en matière de planification médicale? Si c'est le cas, quels sont ces critères objectifs qui nous permettraient de concilier à la fois la planification nécessaire et la possibilité pour les étudiants de mener à terme leur vocation?

Je voudrais ajouter une sous-question: par rapport au quota de 280 fixé pour la Communauté française, il y a actuellement 330 étudiants en dernière année de doctorat en médecine. Je pense qu'il y aura une véritable préoccupation pour 40 à 50 d'entre eux. J'imagine qu'il serait possible de trouver des systèmes de compensation pour ceux qui disposent d'une autorisation Inami mais ne l'utiliseront pas, et ceux qui n'en ont pas et voudraient en disposer pour une pratique clinique. Avez-vous pensé à mettre en route un tel mécanisme de compensation? Sinon, pourriez-vous y penser?

11.01 Daniel Bacquelaine (MR): De pers berichtte over een UCL-studie over de gegevens inzake de numerus clausus en de planning van het medisch aanbod. Zoals alle, en dan vooral universitaire, studies, organiseert deze studie bepaalde modellen tot de resultaten aantonen wat men probeerde te bewijzen.

Volgens die studie valt voor 2030 en 2050 een tekort aan artsen te verwachten. Het spreekt vanzelf dat, indien men gedurende de volgende vijftig jaar minder artsen opleidt, hun aantal zal verminderen.

Ik grijp de gelegenheid aan om terug te komen op de regeringsverklaring. Daarin lezen we dat de planning van het medisch aanbod op basis van objectieve gegevens zal gebeuren. Welke? Sinds de minister van de Franse Gemeenschap besliste het medisch aanbod niet langer te plannen via een selectie tijdens de studies geneeskunde, heeft men daar kunnen vaststellen dat het aantal inschrijvingen met 10 % is toegenomen. Ik veronderstel dat dat aan Nederlandstalige kant niet anders is.

Stelde u al objectieve criteria voor de medische planning vast? Zo ja, welke?

Voor de Franse Gemeenschap werd een quotum van 280 vastgesteld, maar op dit ogenblik zijn er 330 laatstejaarsstudenten geneeskunde; 40 à 50 onder hen hebben dus redenen om zich zorgen te maken. Komt er een compensatieregeling tussen artsen die over een RIZIV-vergunning beschikken en daar geen gebruik van maken en artsen die niet zo'n vergunning hebben en er een zouden willen om een klinische praktijk te beginnen?

11.02 Rudy Demotte, ministre: Monsieur le président, je vais être bref. Comme vous, je n'ai eu à connaître de cette étude que dans la presse. Je ne me prononce pas sur des études qui ne m'ont pas été communiquées et que je n'ai pas commandées. Je sais cependant que les auteurs de cette étude appartiennent à la commission de planification qui doit se réunir ce 27 novembre. J'aurai sans doute alors

11.02 Minister Rudy Demotte: Over die studie wil ik mij niet uitspreken, want ik heb dit enkel vernomen uit de pers. De auteurs van de studie zitten wel in de Planningscommissie, die op 27

davantage d'éléments d'information.

En ce qui concerne l'offre médicale globale, je suis d'avis qu'il est utile de ne pas desserrer l'étau dans lequel nous sommes pour le moment. Nous savons tous que la commission de planification a elle-même prévu, pour les années 2011-2012 notamment, qu'il fallait tenir compte d'un certain nombre de facteurs objectifs, au titre desquels le réaménagement de la carrière par l'accession de davantage de femmes à la profession médicale. En tenant compte des rôles parfois clichés sur le plan social entre hommes et femmes, cet aspect de la fonction doit aussi connaître des aménagements. A partir de là, nous allons étudier les choses, mais dans une logique qui ne nie pas non plus qu'il est aujourd'hui difficile de ne pas tenir compte des situations objectives qui apparaissent sur le plan des Communautés. La Communauté française a dépassé de quelque 15% les chiffres qui étaient ceux des limitations. Même si l'étau se desserrait à l'avenir, nous devrons tenir compte de ces dépassements actuels dans des logiques de lissage.

november bijeenkomt. Ik zal dan over meer informatie beschikken.

Mij dunkt dat we de greep op het totale medische aanbod niet mogen lossen. De Planningscommissie voorspelt immers dat er voor 2011-2012 rekening zal moeten worden gehouden met objectieve factoren, zoals de herinrichting van de loopbaan tengevolge van het toenemende aantal vrouwelijke artsen. Wij zullen de situatie bestuderen, en daarbij de objectieve situatie in de Gemeenschappen voor ogen houden.

De Franse Gemeenschap overschrijdt de vooropgestelde limiet inderdaad met 15%; die overschrijdingen zal men in aanmerking moeten nemen bij nivelleringsoperaties.

11.03 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, je retiens qu'il est évidemment utile de définir des critères objectifs et que la commission de planification ne va évidemment pas, je suppose, s'en tenir à un chiffre fétiche pendant toutes les années jusqu'à 2050. Ce chiffre sera donc adapté.

Monsieur le ministre, je voudrais attirer une nouvelle fois votre attention sur un risque de pénurie qui est inhérent non pas à la planification mais plutôt à la fuite des médecins hors de Belgique. Actuellement, plus de 1.000 médecins belges pratiquent en France, après avoir fait des études en Belgique, et cela ne concerne que la France. Si on additionne l'ensemble des pays dans lesquels des médecins belges émigrent actuellement, on arrive à un chiffre tout à fait impressionnant, qui doit nous alerter parce que l'attractivité de la profession médicale en Belgique rencontre un réel problème à l'heure actuelle. Si l'on n'y prend pas garde, nous connaîtrons une fuite de plus en plus importante de médecins vers d'autres pays où la profession s'exerce dans des conditions nettement plus confortables, plus agréables que chez nous. C'est une question qui demande réflexion par rapport à ce qu'on offre en termes de carrière médicale aux médecins en Belgique.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

12 Vraag van de heer Stijn Bex aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie en Grootstedenbeleid over "de leegstaande plaatsen in de lokale opvanginitiatieven voor asielzoekers" (nr. P065)

12 Question de M. Stijn Bex à la ministre de la Fonction publique, de l'Intégration sociale et de la Politique des grandes villes sur "les places inoccupées dans les initiatives d'accueil pour demandeurs d'asile locales" (n° P065)

12.01 Stijn Bex (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, deze week raakte via de vereniging van Vlaamse OCMW's bekend dat er van de 7.000 voorzieningen van lokale opvanginitiatieven slechts 4.500 gebruikt worden en de rest dus leeg staat. Dat betekent dat er momenteel maar 60% in gebruik is. Op zich

12.01 Stijn Bex (sp.a-spirit): La Vereniging van Vlaamse OCMW's a récemment annoncé que seuls 4.500 des 7.000 structures locales d'accueil des illégaux sont

is dat een bewijs van het goede beleid van de vorige minister, want het was de bedoeling om met dit initiatief de toevloed van asielzoekers wat in te dijken, maar ik vraag mij toch af of, nu de voorzieningen vorhanden zijn, wij er geen gebruik van moeten maken. Uit de reactie van uw woordvoerder die ik gisteren las kon ik opmaken dat hij de idee opperde om deze locaties, zoals naar Nederlands voorbeeld, te gebruiken om studenten te huisvesten. Ik vroeg me daarbij toch af of het niet verstandiger zou zijn om in het kader van het asielbeleid te blijven en daarin te zoeken naar bijkomende mogelijkheden.

Ik denk dat er in ieder geval een buffercapaciteit moet blijven bestaan om een nieuwe toename op te vangen, maar daarnaast zijn er toch een aantal categorieën van asielzoekers die nu niet in aanmerking komen, maar die wel in aanmerking zouden kunnen komen. In het regeerakkoord staat dat we zullen proberen om onontvankelijk verklaarde asielzoekers aan te moedigen op vrijwillige basis in dergelijke lokale initiatieven te stappen. Daarnaast zijn er zeker ook asielzoekers die een beroepsprocedure lopende hebben bij de Raad van State en die daarvoor in aanmerking zouden kunnen komen. Ook een aantal andere categorieën zoals niet-verwijderbare en niet-begeleide minderjarige asielzoekers kunnen zo een oplossing vinden voor hun situatie. Ik wou de minister graag vragen hoe zij tegenover dit voorstel staat en of zij van plan is om deze capaciteit door maatregelen op korte termijn alsnog te benutten, want het zou zonde zijn dat niet te doen.

12.02 Minister Marie Arena: Mijnheer de voorzitter, wij zullen de opvang van de asielzoeker wiens aanvraag ontvankelijk is verklaard, meer attractief maken door drie punten. Ten eerste zullen wij informatie geven over de voordelen van de LOI's, wat zeer belangrijk is voor ons. Ten tweede zullen wij strijden tegen de huisjesmelkers in de grote steden. Dat zal ik doen via mijn grootstedenbeleid. Ten derde zullen we samenwerken met de OCMW's om de LOI's tijdelijk open te stellen voor andere sociale projecten, die zeer belangrijk zijn voor de OCMW's en misschien niet specifiek de asielzoekers aanbelangen.

utilisées, le reste étant vide. Il peut effectivement en être déduit que l'afflux d'illégaux a diminué.

Toutes les places disponibles ne doivent-elles pas être utilisées? Certes, une capacité de réserve doit toujours être conservée, mais peut-être devrait-on permettre à d'autres catégories de demandeurs d'asile d'avoir accès à l'espace disponible. Qu'en pense le ministre?

12.02 Marie Arena, ministre: Trois canaux doivent permettre d'améliorer l'accueil des demandeurs d'asile dont la demande a été déclarée recevable : la diffusion d'informations concernant les avantages que présentent les Initiatives d'accueil locales (IAL), la lutte contre les propriétaires peu scrupuleux et la coopération avec les CPAS pour ouvrir provisoirement les portes des IAL à d'autres projets sociaux.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Leefmilieu, Consumentenzaken en Duurzame Ontwikkeling over "de tarivering bij de banken en de overdraagbaarheid van bankrekeningnummers" (nr. P066)

13 Question de M; Bart Tommelein à la ministre de l'Environnement, de la Protection de la consommation et du Développement durable sur "la tarification bancaire et la transmissibilité des numéros de comptes bancaires" (n° P066)

13.01 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, toen ik een paar dagen geleden in Het Nieuwsblad uw beleidsvoornemens vernam over hoe u het bankieren en de banken zou gaan aanpakken, heb ik toch een aantal bedenkingen gemaakt.

Ik heb twee vragen voor u. Een eerste vraag gaat over de tarivering van bankdiensten. U hebt het over rechtvaardige tarivering. Mijn tweede vraag gaat over de overdraagbaarheid van bankrekeningnummers naar andere banken.

Ik deel uw mening dat de tarieven in de banken transparant moeten

13.01 Bart Tommelein (VLD): Nous avons été informés par la presse des projets de la ministre concernant le secteur bancaire. Je suis parfaitement d'accord que les tarifs bancaires doivent être transparents. La notion de "tarif juste", en revanche, me pose certains problèmes. Contrairement aux secteurs de la construction et de la chimie, le secteur bancaire traverse une période difficile.

zijn. De consument moet zeer goed geïnformeerd zijn over de tarieven die de banken hanteren. Daarnaast gebruikt u het begrip rechtvaardig tarief. Daarmee heb ik toch wel wat problemen. U weet of u weet niet dat de banksector af en toe wordt voorgesteld als een sector die heel veel geld opraapt. Niets is echter minder waar. (*Gelach*) De banksector heeft het in vergelijking met andere sectoren in ons land, zoals de bouw en de chemie, absoluut niet gemakkelijk. Dat is een totaal verkeerde perceptie die bij de bevolking leeft en die u als minister met uw verklaringen aan het ondersteunen bent. De winstmarges van de banken of het rendement uit het eigen vermogen is in vergelijking met de andere sectoren veel te laag. U kunt daarmee lachen, maar dat is wel de realiteit. De winstmarges van de Belgische banken in vergelijking met het gemiddelde van de Europese en Amerikaanse banken zijn beduidend lager.

Ook belangrijk in de banksector is de tewerkstelling. Ik sta hier niet als verdediger van de banksector. Ik weet dat u dat straks zult zeggen. In de sector werken meer dan 80.000 mensen. Het gaat mij om de kleine man die in de bank werkt. Dat zijn heel veel vrouwen en heel veel jonge mensen. Noem mij eens één sector in België die zo veel mensen tewerkstelt. Ik ben bekommert om de tewerkstelling in de banksector.

Wij aanvaarden allemaal dat een restaurateur geld verdient met zijn eten, dat een bakker geld verdient met het verkopen van brood, dat een autoverkoper geld verdient bij het verkopen van een auto, maar wij aanvaarden niet dat een bank een tarief vraagt voor het aanbieden van haar diensten. Ik heb daar problemen mee. Een bank is een privé-onderneming, geen overheidsbedrijf. Er moet vrije concurrentie zijn. Klanten moeten vrij kunnen kiezen. Als zij het niet eens zijn met de kosten die de bank aanrekent, hebben zij alle mogelijkheden om naar een andere bank te gaan.

Mevrouw de minister, ik kom concreet tot mijn eerste vraag. Wat bedoelt u met rechtvaardig tarief? Gaat dit niet in tegen alle regels van de vrije concurrentie? Wordt de consument niet het slachtoffer als er geen concurrentie is?

Ten tweede, u spreekt over de overdraagbaarheid van de rekeningen. U bent daarvan een absolute voorstander. Mevrouw de minister, wij hebben in dit land een betaalsysteem dat tot de beste, de meest performante van Europa behoort. Een studie wijst dat uit.

Het is het meest performante systeem. Wij hebben volgens de studie van de Europese Commissie betaalsystemen die tot de goedkoopste van Europa behoren, omdat wij marktleider zijn.

U komt nu aandraven met een voorstel, waarin u zich vergaloppeert. De Europese Commissie heeft immers de overdraagbaarheid van rekeningen, zijnde het gebruik van een rekening door een andere bank, afgewezen en totaal onuitvoerbaar verklaard. Bovendien zou de overdraagbaarheid een gigantische operatie zijn, waarmee u de banken op extra kosten jaagt.

Mevrouw de minister, ik stel u dus de vraag. U doet een voorstel dat onuitvoerbaar is en gigantisch veel geld kost. Wie zal dat betalen?

De voorzitter: Mevrouw de minister, u zal natuurlijk kort zijn in uw repliek.

13.02 Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer de voorzitter, collega, banken hebben natuurlijk werknemers, maar voornamelijk ook veel klanten. Deze klanten zijn consumenten, die hun geld in bewaring

Par ses déclarations, la ministre encourage la perception erronée que les banques n'ont qu'à se baisser pour ramasser l'argent. Je suis préoccupé par l'emploi dans le secteur bancaire, qui représente plus de quatre-vingt mille employés. Un boulanger peut réaliser un bénéfice sur le pain qu'il cuit, un restaurateur sur les produits qu'il propose. Pourquoi une banque, qui est une entreprise privée et non publique, ne pourrait-elle pas percevoir un coût pour les services qu'elle propose? Qu'entend d'ailleurs la ministre par "tarif juste"? Qu'en est-il de la libre concurrence?

La ministre se dit favorable à la portabilité des comptes. Le système de paiement belge constitue l'un des plus fiables et des moins chers d'Europe. La proposition de la ministre est irréalisable et coûterait une somme gigantesque, comme l'ont déjà démontré des études européennes. Qui supportera ce coût?

13.02 Freya Van den Bossche, ministre: Les banques comptent en effet de nombreux collaborateurs.

geven aan de bank en daarvoor in ruil een en ander verwachten.

Ik weet dat het niet aan mij is om te bepalen welk tarief welke bank aanrekent voor welke vorm van dienstverlening. Het is echter wel aan mij om vragen te hebben bij het feit dat voor exact dezelfde dienstverlening de ene consument minder of niet moet betalen omdat hij meer heeft dan een andere consument. Daarbij heb ik vragen.

Ik wil daarom even nadenken of verschillen in tarieven voor exact dezelfde dienstverlening wel altijd geoorloofd zijn. Als ze geoorloofd zijn, zijn ze wat mij betrreft rechtvaardig.

Ten tweede, u haalt zelf het recht op kiezen van de consument aan. Ik vind dat een mooi principe, dat in een concurrentiële omgeving essentieel is. Probleem vandaag is echter dat de consument niet weet wat het verschil is tussen de prijzen van de verschillende banken. Slechts een bank op vier duidt vandaag immers de prijzen correct aan. Een op vier, dat is bijzonder weinig. Zelfs waar ze correct worden aangeduid, zijn ze vaak moeilijk te vergelijken.

Ik wil een heel doorzichtig systeem, zodat elke consument kan weten welk systeem voor hem het beste is. Voor de ene kan dat het goedkoopste systeem zijn; voor de andere is dat misschien het systeem met de meeste dienstverlening. U weet wellicht immers, net zoals ik, dat het verschil soms groot is. Er zijn zichtrekeningen die niets kosten. Andere kosten 115 euro. Zo groot is vaak het verschil. Dat is het enige wat ik zeg. Als de mensen dan hebben gezien wat voor hen het beste is, moeten ze van bank kunnen wisselen. Vandaag is dat quasi onmogelijk.

Cijfers bewijzen ook dat bijna niemand dat doet, ten eerste, omdat het nummer vandaag niet kan worden overgedragen. Ten tweede, moet de klant gigantische kosten betalen om te vragen geen klant meer te zijn. Ten derde, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Groot-Brittannië, is de oude bank niet verplicht om alle gegevens zoals domiciliéringsopdrachten en dergelijke door te geven aan de nieuwe bank. Het risico wordt dus bijzonder groot. Vaak zelfs worden voorwaarden voor een hypothecaire lening gekoppeld aan het al dan niet hebben van een zichtrekening. Eigenlijk nemen de banken dus de consument in gijzeleng tijdens bijna zijn hele leven. De eerste keuze die u maakt, wordt zo bepalend. U vindt dat misschien een toonbeeld van vrije markt; ik vind dat niet. Ik wil het recht op keuze beter garanderen.

13.03 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik ben het absoluut niet met u eens. Een bedrijf, zeker een privé-bedrijf, moet het recht hebben om een goede klant op een bepaald moment bepaalde kosten niet aan te rekenen of te belonen door een korting te geven.

Ik zal u een voorbeeld geven als cafébaas. Ik verwijst even naar uw voorzitter, die moeite heeft met het feit dat aan een goede klant bepaalde tarieven niet worden aangerekend. Als ik echter bij een cafébaas elke dag tien pinten drink, mag je er donder op zeggen dat ik na een tijd wel een gratis pint zal aangeboden krijgen van de cafébaas. Dat is een normale zaak. Een goede klant wordt door een bank op een goede manier bediend.

U begrijpt er niets van. Een bank heeft immers verschillende producten. Als iemand klant is bij een bank, is dat om verschillende redenen. Dat heeft niets te maken met koppelverkoop. Een klant heeft een basispakket. In de realiteit komt de zaak die u aanhaalt bijna niet voor.

mais elles ont également de nombreux clients. Ces derniers attendent quelque chose en retour lorsqu'ils déposent de l'argent. Je souhaite vérifier si l'application de tarifs différents pour un même service est autorisée. Si tel est le cas, le tarif demandé est juste.

Le libre choix du consommateur constitue un noble principe, mais il ne signifie pas grand chose lorsque seulement vingt-cinq pour cent des banques pratiquent un affichage correct des prix et lorsqu'en conséquence, la possibilité de comparer laisse à désirer. Je souhaite que soit mis en place un système transparent dans le cadre duquel le consommateur peut choisir librement la banque la moins chère ou la banque offrant le meilleur service. A l'heure actuelle, une personne souhaitant changer de banque ne peut pas transférer son numéro de compte. En outre, la banque n'est pas obligée de transférer à la nouvelle banque les ordres de domiciliation, etc. Souvent également, un compte à vue à la banque est lié à un emprunt hypothécaire. Dans la pratique, le consommateur est pris en otage par sa première banque.

13.03 Bart Tommelein (VLD): Une entreprise privée doit pouvoir accorder des réductions aux bons clients. Les patrons de café offrent aussi parfois une bière gratuite à leurs clients habituels. En réalité, la ministre n'y comprend rien. Une banque offre en effet plusieurs produits et il y a plusieurs raisons de devenir client d'une banque. Il n'y a là aucun rapport avec la vente couplée. Je ne puis admettre que la ministre intervient dans les tarifs pratiqués par des entreprises privées.

Alle klanten hebben op een of andere manier basispakketten, waarop ze worden vergoed.

Ik ben het absoluut niet eens met u wanneer u zich als minister opnieuw mengt in tarivering bij privé-bedrijven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Beroep op het Reglement Rappel au Règlement

13.04 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil u een praktische vraag stellen, gevolg gevend aan wat er besproken is in de Conferentie van voorzitters.

Volgende week zijn er begrotingsbesprekingen in meerdere commissies. Ik vraag u met aandrang om de beleidsnota's in de commissies van tevoren, en daarmee bedoel ik minstens drie werkdagen van tevoren, ter beschikking van de leden te laten stellen. Ik roep u daartoe op. U weet welke beleidsnota's achterwege gebleven zijn. Ik roep u op om die per uitzonderlijke post aan onze leden te laten bezorgen.

De **voorzitter**: U hebt gelijk. De heer Tant heeft die vraag gisteren in de Conferentie van voorzitters gesteld. Ik weet dat ze ingediend zijn.

Ik moet de ministers echter zeggen dat "le bon à tirer" soms langer duurt dan het zou moeten duren.

Hoe dan ook, in de Conferentie van voorzitters heb ik aangedrongen dat zou worden ingegaan op het verzoek van de heer Tant.

Mijnheer De Crem, u hebt gelijk en ik noteer uw vraag.

13.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de heer Verherstraeten zou nog iets willen vragen naar aanleiding van de problematiek van een mondelinge vraag omtrent Sabena.

13.06 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, wij hebben daarstraks de eerste minister horen refereren naar een paar documenten waaronder het document van de raad van bestuur van 6 november dat hij in zijn bezit zou hebben. Ik heb begrepen dat de eerste minister bereid was een kopie daarvan aan de Kamer te bezorgen. De eerste minister is met zijn papieren echter gevlogen en ik wil erop aandringen dat wij die kopie zo snel mogelijk bekomen.

Daarnaast heb ik nog een tweede vraag. De beslissing van de raad van bestuur van 6 november en het proces-verbaal waarnaar de eerste minister heeft verwezen, waarin de raad van bestuur een aanbod van British Airways van 50 miljoen pond zou hebben geweigerd en de slots in plaats daarvan gratis heeft doorgegeven aan DAT, is mij volledig ontgaan. Ik ben deze namiddag nog even in mijn documenten gaan kijken, maar ik heb daarvan niets teruggevonden. Ik heb contact opgenomen met de deskundigen van de parlementaire onderzoekscommissie. Zij hebben daarvan ook niets teruggevonden en herinneren zich er niets van. De mensen van het secretariaat van de commissie herinneren zich evenmin iets.

Als mederapporteur van de toenmalige onderzoekscommissie, mijnheer de voorzitter, vraag ik u thans de toestemming om het archief in te zien

13.04 Pieter De Crem (CD&V): A propos des discussions budgétaires qui se tiendront au sein des commissions la semaine prochaine, je suggère que les notes de politique générale soient fournies aux membres trois jours ouvrables à l'avance.

Le **président**: M. De Crem a raison. M. Tant avait déjà souligné ce point lors de la Conférence. J'en prends bonne note.

13.06 Servais Verherstraeten (CD&V): J'aimerais revenir sur la question relative à la Sabena. Le premier ministre nous a entre-temps quittés sans nous fournir une copie du document qu'il brandissait et qui concernait la réunion du conseil d'administration de la Sabena du 6 novembre. J'insiste cependant pour en recevoir une copie. Le 5 novembre 2003, le conseil aurait refusé une offre de British Airways à concurrence de 50 millions de livres et aurait transféré gratuitement les slots de la Sabena à la DAT. La chose m'avait totalement échappé lors des travaux de la commission d'enquête. Les experts de la commission d'enquête parlementaire n'ont pas non plus souvenir d'une telle proposition. En

om duidelijk na te kijken of er documenten zijn achtergehouden en of met andere woorden het aanbod van British Airways en de beslissing van de raad van bestuur aan het Parlement en aan de parlementaire onderzoekscommissie werden onthouden om wat dan ook te verzwijgen.

De voorzitter: Mijnheer Verherstraeten, zodra de vraag mij werd gesteld heb ik navraag gedaan naar de inventaris van de documenten die wij in ons archief hebben. Ik heb gevraagd of het rapport van de, volgens mij, laatste beheerraad van Sabena in het archief aanwezig zou zijn. Ik heb daarop nog geen antwoord gekregen, maar ik zal dat laten nakijken. Dat beloof ik aan de leden van de Kamer.

Wat betreft het document waarnaar de eerste minister refereerde, het volgende. Als het niet in het archief zit, dan is er een probleem. Zit het er wel in, dan is het een andere zaak. Ik moet dus eerst weten of dit document al dan niet aan de onderzoekscommissie werd meegeleid.

Ten tweede, ik herhaal dat de eerste minister mij een fax van meester Van Buggenhout van 13 november heeft getoond, waaraan een document was gevoegd. Hij heeft mij gezegd dat hij het mij overmaakte. Ik zal erover waken dat het document, dat in het Engels was opgesteld, ons zo vlug mogelijk zal bereiken. Dat zijn twee zaken die ik zal doen.

13.07 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat mijn vraag aan u anders was gesteld. De informatie die ik vanmiddag heb vergaard, drukt eigenlijk voor een stuk in tegen de kennis en de dossiergegevens die de eerste minister had. Ik vraag u de toestemming om als mederapporteur van deze commissie de archieven opnieuw in te kijken om mij ervan te vergewissen wat er in die archieven zit. Ik vraag dus zelf de toestemming om die inzage te mogen doen.

De voorzitter: Mijnheer Verherstraeten, ik zal dat bekijken.

13.08 Servais Verherstraeten (CD&V): Nee, mijnheer de voorzitter, ik heb u een expliciete vraag gesteld.

De voorzitter: Er zijn reglementen over de consultatie van documenten die tot een onderzoekscommissie behoren. Dat heeft de heer Van Parys terecht opgemerkt. Reeds om 13.15 uur deze middag heb ik aan een van de secretarissen van de Kamer gevraagd na te kijken of het document zich in het archief bevond of niet.

13.09 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Ik vind het merkwaardig dat u, reeds voor die vragen werden gesteld, op zoek gaat naar het laatste verslag van de raad van beheer, waarvan geen enkel commissielid en geen enkele expert ooit heeft gehoord. U wist blijkbaar al dat het moest worden opgezocht, want de eerste minister zou er om 14 uur mee afkomen. Afgezien van het feit dat ik dat eigenaardig vind, beschuldig ik u van niets. Maar hoe wist u dat dat een sleuteldocument zou zijn? Hoe wist u dat om 13.15 uur? Ik wil daarover geen debat. Maar afgezien daarvan, ondersteun ik de vraag van de heer Verherstraeten volkomen. Zij is dubbel. De vraag is niet: "Mag de heer Verherstraeten in het archief?". Kunt u even een bode naar de Wetstraat 16 sturen om aan de eerste minister een kopie te vragen van dat document? Alstublieft, mijnheer de voorzitter. De eerste minister heeft ja geknikt op mijn vraag om het te mogen kopiëren.

qualité de corapporteur de la commission d'enquête de l'époque, je demande l'accès aux archives afin de vérifier si des informations ont été dissimulées.

Le président: Aujourd'hui à 13h15, je me suis informé pour savoir si le document en question, le rapport du dernier conseil d'administration de la Sabena, figure parmi les archives du Parlement. Je n'ai cependant pas encore reçu de réponse définitive.

M. Verhofstadt a en effet montré un fax datant du 13 novembre dont il ressort que ce document a été joint aux sources dont pouvait disposer la commission.

13.07 Servais Verherstraeten (CD&V): Je demande l'autorisation de pouvoir consulter personnellement les archives.

Le président: Je prendrai votre demande en considération. Il convient de vérifier si elle est conforme au règlement.

13.09 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Il est étonnant que le président ait demandé que l'on recherche le document en question alors que personne n'avait encore formulé une telle requête. Il n'ignorait évidemment pas que le premier ministre l'évoquerait. Ce dernier s'était engagé à me transmettre une copie du fax. Le président pourrait-il lui rappeler cette promesse?

De voorzitter: De griffier heeft van mij de opdracht gekregen, enkele minuten na 14 uur, om het archief of de inventaris van wat zich in de grote kast bevindt te laten bekijken om te weten of het document dat de heer Verherstraeten beschrijft erin zit. Ik zal u het antwoord geven wanneer ik het heb.

13.10 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): U wist dat dat document belangrijk zou worden.

De voorzitter: Neen, ik wist dat niet.

13.11 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Ik wist niet dat het bestond!

De voorzitter: Nu zal ik de eerste minister vragen zijn belofte aan mij te realiseren. Als ik het nog ontvang binnen dit enkele minuten, zal ik het laten uitdelen. Dat is heel eenvoudig.

Le président: Je demanderai au premier ministre de respecter cet accord et je distribuerai la copie de ce document.

13.12 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb nog altijd geen antwoord gekregen op mijn vraag tot inzage. U kunt als Kamervoorzitter dingen opvragen, en dat recht ontheem ik u niet. Integendeel, ik vind het duidelijk dat er terzake transparantie is. Ik meen dat wij, gewezen leden van de onderzoekscommissie, dan toch ook een totale inzage van die archieven en van de desbetreffende stukken moeten hebben.

Mijnheer de voorzitter, het zou kunnen dat er zelfs twee raden van bestuur hebben plaatsgevonden op 6 november. Met andere woorden, ten einde de transparantie omtrent dit dossier duidelijk te kunnen creëren, meen ik dat ik als mederapporteur het recht heb die archieven in te zien. Ik vraag u explicet de toestemming.

13.12 Servais Verherstraeten (CD&V): Je souhaiterais pouvoir consulter les archives. En qualité de co-rapporteur de la commission d'enquête, il s'agit d'un droit parlementaire auquel je peux prétendre. Il est même possible que deux conseils d'administration aient eu lieu le 6 novembre.

De voorzitter: Mijnheer Verherstraeten, u bent geen mederapporteur meer, u bent dat geweest. Die commissie is al lang gedaan. Ik heb de griffier gevraagd om een nota over wat ik met de documenten die zich in het archief bevinden, mag doen als er zulke vragen komen. Ik moet daarmee voorzichtig zijn. Dat weet men en andere personen weten dat ook. Ik zal nu vragen dat document zo vlug mogelijk bezorgd te krijgen. Ik laat het vragen aan de eerste minister.
U ziet vele zaken waar niets te zien is.

Le président: La commission d'enquête en question a clôturé ses travaux depuis bien longtemps. M. Verherstraeten n'est donc plus rapporteur. Il convient d'examiner avec circonspection les demandes de consultation des archives. L'affaire est délicate. Je veillerai à ce que la requête adressée au premier ministre ne reste pas lettre morte.

14 Agenda

14 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 12 novembre 2003, je vous propose d'inscrire à l'ordre du jour de la séance plénière de cet après-midi, le projet de loi concernant la reprise par l'Etat belge des obligations de pension légales de la société anonyme de droit public Belgacom vis à vis de son personnel statutaire (n° 316/1 à 3).

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 12 november 2003, stel ik u voor op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag het wetsontwerp houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Belgacom ten opzichte van haar statutair personeel in te schrijven (nrs. 316/1 tot 3).

Pas d'observations? (Non)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (Nee)
Aldus zal geschieden.

De heer Daniel Bacquelaine heeft een verslag van de commissie voor de Vervolgingen over vervolgingen ten laste van een lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers ingediend (nr. 426/1).

M. Daniel Bacquelaine a déposé le rapport de la commission des Poursuites sur les poursuites à charge d'un membre de la Chambre des représentants (n° 426/1).

Ik stel u voor dit punt op de agenda van de plenaire vergadering van deze namiddag in te schrijven.
Je vous propose d'inscrire ce point à l'ordre du jour de la séance de cet après-midi.

Geen bezwaar? (Nee)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observations? (Non)

Il en sera ainsi.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

15 Projet de loi relatif aux infractions terroristes (258/1-5)

15 Wetsontwerp betreffende terroristische misdrijven (258/1-5)

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

15.01 Walter Muls, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, collega's, op 13 juni 2002 nam de Raad van de Europese Unie een kaderbesluit inzake terrorismebestrijding aan. Het wetsontwerp dat vandaag voorligt, beoogt dat bindende kaderbesluit om te zetten in nationale wetgeving. Er is niet geopteerd voor een bijzondere strafwetgeving, maar wel voor een invoeging in boek II van het Strafwetboek door middel van een titel I^{ter}, die de artikelen 137 tot 141ter omvat. Als nieuwe noties worden de begrippen "terroristisch misdrijf" en "terroristische groep" ingevoerd. De basisgedachte is dat het gaat om een misdrijf – ik citeer: "dat door zijn aard of context een land of een internationale organisatie ernstig kan schaden en opzettelijk gepleegd is met het oogmerk een bevolking ernstige vrees aan te jagen of de overheid of een internationale organisatie op onrechtmatige wijze te dwingen tot het verrichten of het zich onthouden van een handeling, of de politieke, constitutionele, economische, of sociale basisstructuren van een land of een internationale organisatie ernstig te ontwrichten of te vernietigen."

Bij de algemene bespreking uitten verscheidene commissieleden de bezorgdheid dat het blijvend respect voor de fundamentele rechten en vrijheden niet mag worden aangetast. Het wetsontwerp gaat in op die bezorgdheid en verwijst in artikel 9, waardoor een artikel 141ter wordt ingevoerd, uitdrukkelijk naar het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en van de fundamentele vrijheden. In de commissie werd ook stilgestaan bij de mogelijkheid om gebruik te maken van spijtoptanten, met een verwijzing naar de mogelijkheid die artikel 6 van het kaderbesluit biedt om straffen te verminderen voor de daders. Er rezen daartegen enige ethische bezwaren en tevens werd er gewezen op de moeilijkheden die de landen met een spijtoptantenregeling op dit ogenblik hebben. Het desbetreffende amendement werd dan ook niet door de commissie aangenomen.

Voorzitter, collega's, voor het overige verwiss ik naar mijn geschreven verslag. U zult daarin kunnen vaststellen dat het gemaendeerde wetsontwerp eenparig werd goedgekeurd.

15.01 Walter Muls, rapporteur: Le 13 juin 2002, le Conseil de l'Union européenne a adopté en matière de lutte contre le terrorisme une décision-cadre qui lie les Etats membres et dont résulte le présent projet de loi. Il vise à introduire la législation appropriée dans notre Code pénal et contient notamment la définition de nouvelles notions comme «délit terroriste» et «groupe terroriste».

Au cours de la discussion générale, plusieurs commissaires ont dit craindre que cette initiative nuise aux droits et libertés fondamentaux. Pour tenir compte de cette préoccupation, on a inscrit dans le projet de loi une référence explicite à la convention européenne des droits de l'homme.

La décision-cadre recommande une réglementation restreinte en ce qui concerne les repentis. En commission, cette recommandation s'est heurtée à des objections éthiques. Un amendement visant à instaurer une telle réglementation a été rejeté.

Le projet de loi amendé a été adopté à l'unanimité.

De voorzitter: Ik moet de heer Muls feliciteren met zijn verslag en met zijn maidenspeech. Bravo, mijnheer Muls.

Als sprekers voor de algemene besprekking heb ik ingeschreven: de collega's Van Parys, Maingain, en Perpète. Ik zal die volgorde volgen.

15.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister en minister van Justitie, collega's, ik zal het kort houden.

Zoals daarnet in het uitstekende verslag van onze collega verslaggever is uiteengezet, gaat het hier om de omzetting van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie van 13 juni 2002 inzake terrorismebestrijding. Onze fractie staat positief ten opzichte van het wetsontwerp, omdat hier een bijdrage wordt geleverd tot het gezamenlijk optreden van de lidstaten van de Europese Unie in de strijd tegen het terrorisme. Ik meen dat het geen betoog behoeft dat een gemeenschappelijke aanpak, minstens binnen de Europese Unie, absoluut noodzakelijk is om met kans op efficiëntie de gesel van het terrorisme te bestrijden. Het lijkt mij inderdaad zeer duidelijk dat de Europese politieke en justitiële samenwerking onontbeerlijk is om die strijd effectief en efficiënt aan te pakken. Ik denk onder meer aan initiatieven als Europol op politievak en aan Eurojust inzake de gerechtelijke samenwerking.

Het kaderbesluit en het wetsontwerp hebben de bedoeling om de wetgeving van de verschillende lidstaten van de Europese Unie inzake terrorismebestrijding op elkaar af te stemmen. Ik meen dat dit een absolute voorwaarde is om die samenwerking te concretiseren. We moeten, collega's, de strafbare feiten harmoniseren. We moeten de straffen inzake terrorismebestrijding, evenals de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en de drugshandel harmoniseren. Het is ongetwijfeld zo dat wij met een gemeenschappelijke definitie van wat een terroristisch misdrijf is en wat een terroristische groep is, de basis leggen voor een gemeenschappelijk optreden. Als we over hetzelfde spreken, als we dezelfde begrippen hanteren, zullen we inderdaad in staat zijn om concreet op het terrein samen te werken. Vandaar dat onze fractie positief staat ten opzichte van het wetsontwerp.

Er is evenwel één wanklank in het ontwerp die wij bijzonder betreuren. Die wanklank bestaat eruit dat een bepaald artikel van het Raadsbesluit niet in het wetsontwerp wordt overgenomen, met name het artikel 6 dat de lidstaten aanbeveelt om in strafvermindering te voorzien indien de dader afstand doet van terroristische activiteiten of indien de dader informatie geeft die moet toelaten andere daders te identificeren. Het lijkt een evidente aanbeveling van de Europese Unie te zeggen dat een dader die meewerkt en informatie verschafft zodat andere misdrijven kunnen worden opgespoord en die zich engageert afstand te doen van die activiteiten, daartegenover een beloning krijgt, in casu het verminderen van de straf. Het is een evidente aanbeveling, die nochtans niet wordt overgenomen in het wetsontwerp. Wij betreuren dit bijzonder omdat iedereen die deze materie van nabij volgt, weet dat het instrument van beloning van de medewerkers van het gerecht een essentieel element is in de zeer moeilijke bewijsgaring die bestaat ten aanzien van terrorismebestrijding en georganiseerde criminaliteit.

Begrijp me niet verkeerd. De aanbeveling in het kaderbesluit in verband met de strafvermindering heeft eigenlijk niets te maken met een spijtoptantenregeling. Een spijtoptantenregeling gaat veel verder en bepaalt. Bijvoorbeeld, dat er een strafvervolging zal zijn als men

Le président: Nous venons par la même occasion d'entendre la première intervention de M. Muls.

15.02 Tony Van Parys (CD&V): Le CD&V voit le présent projet d'un bon œil. Il représente une contribution majeure à la lutte contre le terrorisme, laquelle requiert impérativement une approche européenne commune. Sur les plans policier et juridique, il existe déjà les accords de coopération Europol et Eurojust.

La décision-cadre européenne du 13 juin 2002 vise à harmoniser les législations des Etats membres dans le domaine de la lutte antiterroriste. Il est absolument indispensable d'adopter des définitions et des dispositions communes concernant les faits punissables et les peines pour jeter les bases d'une action commune résolue.

A nos yeux, il n'y a qu'une seule ombre au tableau. Selon la décision-cadre, une réduction de peine doit pouvoir être accordée aux auteurs qui renoncent à toute activité terroriste et qui fournissent des informations permettant d'identifier d'autres auteurs. Cette règle nous paraît être la logique même mais elle n'a pas été insérée au projet de loi.

Pour éviter toute confusion, je précise que le règlement en question n'a rien à voir avec un régime des repentis, qui va beaucoup plus loin. Il ne s'agit en l'espèce que d'une possibilité limitée de réduction de la peine en échange d'une coopération avec la justice.

Le CD&V a présenté un amendement en vue d'intégrer cette recommandation européenne dans le projet de loi. En fait, elle aurait déjà dû s'y trouver. La majorité devrait y réfléchir attentivement.

Dès lors, je demande, en particulier aux groupes libéraux, d'adopter cet

meewerkt. Hier gaat het gewoon over het feit dat wie zijn medewerking verleent en informatie verschaft zodat andere misdrijven kunnen worden opgelost, vermindering van straf kan krijgen. Dat is de logica zelve, het gezond verstand, de evidentie voor al wie met deze materie bezig is. Wat stellen we vast? Men is er in de regering niet in geslaagd om dit in het wetsontwerp in te schrijven, ondanks de expliciete aanbeveling in het kaderbesluit van de Europese Unie. Op die manier ontnemen wij onszelf een belangrijk instrument om nuttige, belangrijke informatie te verkrijgen in het kader van de bestrijding van het terrorisme.

Wij hebben met de CD&V-fractie een amendement ingediend om dan toch die aanbeveling van de Europese Unie ook in onze Belgische wetgeving neer te schrijven. Op die manier kunnen onze rechtkanten effectief een vermindering van straf geven op het ogenblik dat iemand zijn medewerking verleent aan een onderzoek, op het ogenblik dat iemand informatie verschaft waardoor andere misdrijven kunnen worden geïdentificeerd. Eigenlijk zou dit amendement geen betoog behoeven, ware het niet dat men er om een of andere reden in de paarse meerderheid niet in slaagt het neer te schrijven in het wetsontwerp.

Ik zou de collega's, vooral de liberale collega's van de MR en de VLD, uitdrukkelijk willen vragen om het amendement goed te keuren, onder meer omdat het volkomen in de lijn ligt van bijvoorbeeld het wetsvoorstel dat mevrouw Taelman van de VLD heeft ingediend en dat expliciet identiek hetzelfde voorstelt; met name strafvermindering in geval van medewerking aan het onderzoek. Ik meen dat een logische houding ten opzichte van het eigen wetsvoorstel veronderstelt dat men dit amendement ook zou goedkeuren. Ik hoop dat wij op deze wijze dit wetsontwerp kunnen vervolledigen.

Het is een goed wetsontwerp, we zullen het ook goedkeuren, maar het moet aangevuld worden met de evidentie aanbeveling – die van het gezond verstand –, zoals die ook in artikel 6 van het kaderbesluit is ingeschreven.

Ten slotte wou ik erop wijzen dat nog een aantal belangrijke verdragen inzake het bestrijden van het terrorisme niet is geratificeerd, waaronder 6 antiterreurconventies en protocollen van de Verenigde Naties alsook – en ik betreur dat bijzonder – het verdrag inzake de wederzijdse rechtshulp in strafzaken. Dat is een heel belangrijk instrument om een gezamenlijk optreden in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme mogelijk te maken. Het verdrag dateert van 29 mei 2000 en is vandaag, eind 2003, nog steeds niet geratificeerd. Ik zou er bij u ten zeerste op willen aandringen deze verdragen te ratificeren of er minstens het initiatief toe te nemen.

De voorzitter: Mijnheer Van Parys, u hebt waarschijnlijk ook tezelfdertijd het amendement dat u met collega Bourgeois hebt ingediend, verdedigd, nietwaar?

15.03 Olivier Maingain (MR): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, le projet de loi qui nous est soumis vise à répondre aux obligations internationales de la Belgique. La décision-cadre du Conseil de l'Union européenne relative à la lutte contre le terrorisme couplée avec la décision-cadre relative au mandat d'arrêt européen est un des résultats de la présidence belge de l'Union européenne. Nous nous en réjouissons. Une harmonisation des législations pénales au niveau européen est un pas à franchir pour lutter plus efficacement contre l'impunité sur le territoire de l'Union européenne. Certains pays nomment déjà expressément le terrorisme dans leur droit pénal, d'autres pas.

amendement. Il se situe en effet dans le prolongement de la proposition de loi de Mme Taelman, qui a également proposé une réduction de peine si le prévenu collabore à l'enquête.

Nous adopterons ce projet de loi mais nous souhaitons y intégrer la recommandation visée à l'article 6 de la décision-cadre de l'Union européenne.

Je regrette enfin que certains grands traités internationaux n'aient pas encore été ratifiés. Il s'agit notamment de six conventions anti-terrorisme et de divers protocoles des Nations Unies. Mais, surtout, je déplore vivement la non-ratification de la convention du 29 mai 2000 relative à l'assistance mutuelle en matière pénale. Ladite convention permet pourtant une lutte commune contre le terrorisme. Espérons que la ministre veillera à ce que cette ratification intervienne rapidement.

15.03 Olivier Maingain (MR): Het onderhavige ontwerp strekt ertoe de internationale verplichtingen van België na te komen. Een harmonisering van de strafrechtelijke bepalingen op Europees niveau is ook nodig om de straffeloosheid op het grondgebied van de Unie efficiënter te bestrijden.

Een aantal landen, zoals Duitsland.

Parmi les pays qui incriminent le terrorisme, on peut citer l'Allemagne, qui connaît une incrimination spécifique dans son Code pénal depuis 1976. L'Italie et l'Espagne ont suivi cet exemple. Le Royaume-Uni a quant à lui incriminé le terrorisme lié aux seules affaires d'Irlande du Nord. La France a introduit dès 1986, un régime de procédure pénale spécifique à la poursuite et à la répression des actes de terrorisme. En 1992, de nouveaux articles ont été introduits dans le Code pénal français pour renforcer la répression des actes terroristes. Les Pays-Bas, comme nous, n'auraient jusqu'à présent nullement incriminé les actes de terrorisme.

Ces constatations démontrent l'importance et l'avancée que constitue la transposition de la décision-cadre de l'Union européenne. Le projet de loi vise donc à renforcer notre Code pénal. Comme le relève le professeur Masset de l'Université de Liège, il existait déjà dans nos législations annexes des tentatives de définition du terrorisme sans pour autant en faire une infraction propre. On peut citer à titre d'exemple, la loi du 2 septembre 1985 portant approbation de la convention européenne pour la répression du terrorisme. Cependant, ni cette convention ni la loi belge ne définissent le terrorisme. En outre, cette convention et la loi de ratification visent plus à régler l'extradition qu'à réprimer le terrorisme.

De même, la loi belge du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins de blanchiment de capitaux parle de l'origine des capitaux qui pourraient provenir de la réalisation d'une infraction liée au terrorisme mais n'en définit pas le contenu. C'est pour cette loi que le gouvernement vient de déposer un projet de loi modificatif visant également à étendre ses dispositions aux capitaux servant au financement du terrorisme. La loi du 21 juin 2001 modifiant certaines dispositions en ce qui concerne le parquet fédéral a introduit un article 144ter dans le Code judiciaire qui désigne le terrorisme sans le citer expressément.

Malgré le fait que notre droit pénal n'incrimine pas le terrorisme de manière spécifique, nous disposons jusqu'à présent des incriminations classiques qui nous permettent de réprimer des actes de terrorisme, par exemple l'association de malfaiteurs ou l'association criminelle. Cependant, au vu du contexte international actuel, il nous paraît nécessaire qu'une telle notion et qu'une telle incrimination d'un délit spécifique de terrorisme apparaissent dans notre arsenal pénal et que la décision-cadre puisse permettre une harmonisation européenne de la notion et de la répression du terrorisme.

En ce qui concerne plus précisément le texte du projet de loi, nous nous réjouissons du fait que l'avis du Conseil d'État a été suivi en grande partie dans la rédaction de celui-ci. À la lecture du projet de loi, nous avons porté une attention particulière au respect des droits et des libertés fondamentales qui ne peuvent en aucun cas être réduits ou entravés.

Contrairement à d'autres membres de la commission, nous estimons qu'il est nécessaire de rappeler dans le projet de loi, que la loi ne pourra pas être appliquée à des comportements qui ne peuvent être en rien qualifiés de terroristes. En outre, nous considérons que la préservation des libertés fondamentales concerne l'ensemble du projet de loi, l'ensemble de ces dispositions, et qu'à cette fin doit être insérée une disposition spécifique qui vise à, ce que j'ai appelé en commission, amener les autorités judiciaires à faire la correcte pesée entre la poursuite des délits du terrorisme et le respect des libertés fondamentales.

Italië en Spanje, verwijzen nu al uitdrukkelijk naar terroristische misdrijven in hun strafrecht. Het Verenigd Koninkrijk veroordeelt enkel het terrorisme in verband met Noord-Ierland. Frankrijk heeft een specifieke strafvorderingsregeling voor de vervolging en bestrafing van terroristische daden. Nederland heeft, net als België, tot nu toe geen bepalingen ter bestrafing van terroristische daden.

Met de omzetting van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie in het Belgische strafrecht wordt dus een grote stap vooruit gezet. Zoals professor Masset van de universiteit van Luik opmerkte, bevat onze wetgeving al een aantal bepalingen op dat gebied, zoals bijvoorbeeld de wet van 2 september 1985 houdende goedkeuring van het Europees Verdrag tot bestrijding van terrorisme, de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, en de wet van 21 juni 2001 tot wijziging van verscheidene bepalingen inzake het federaal parket, waarin verwezen wordt naar het terrorisme zonder dat het expliciet benoemd wordt.

Daarnaast beschikken wij over de klassieke tenlasteleggingen aan de hand waarvan wij terroristische daden kunnen bestraffen, zoals bijvoorbeeld bendevorming. Gezien de internationale context lijkt het ons evenwel noodzakelijk dat terroristische misdrijven als zodanig in ons strafrechtelijk arsenaal worden opgenomen, en dat een Europese harmonisatie mogelijk wordt via het kaderbesluit.

Wat het wetsontwerp betreft, zijn wij blij dat er in ruime mate rekening gehouden werd met het advies van de Raad van State. Voorts hebben wij bijzondere aandacht verleend aan de fundamentele rechten en vrijheden, waaraan niet getornd mag worden.

Ik wil erop wijzen dat de wet niet kan worden toegepast op niet-terroristische gedragingen. De vrijwaaring van de fundamentele

C'est pourquoi, avec d'autres coauteurs, j'ai pu déposer en commission un amendement visant à introduire un article 141ter dans le titre du Code pénal relatif aux infractions terroristes. Cet article précise qu'aucune disposition du présent titre de la loi en discussion ne peut être interprétée comme visant à réduire ou à entraver les droits et libertés fondamentales tels que le droit de grève, la liberté de réunion, d'association ou d'expression, y compris le droit de fonder avec d'autres des syndicats et de s'y affilier pour la défense de ses intérêts et le droit de manifester qui s'y rattache, tels que consacrés par les articles 8 à 11 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme et des libertés fondamentales.

Cet amendement adopté par la commission de la Justice rappelle au juge, comme je le disais, face aux très larges termes utilisés pour définir l'infraction terroriste, que dans la pesée des valeurs qu'il doit effectuer, entre la volonté de poursuite des actes graves et la préservation des libertés fondamentales, il ne peut en aucun cas ignorer l'importance de ces dernières. Le rappel de ces droits et libertés fondamentales n'est donc pas un rappel superflu, comme d'aucuns le laissaient entendre.

Parce que nous avons eu l'assentiment du gouvernement sur cet amendement qui rejoint pour une large part le texte déposé par le gouvernement, nous avons pu ainsi marquer notre accord quant à la portée de ce projet de loi et le groupe MR le votera sans réserve.

vrijheden betreft trouwens de hele tekst. In het ontwerp zou daarom een bepaling moeten worden opgenomen om de gerechtelijke overheden ertoe aan te zetten een correcte afweging te maken tussen de vervolging van terroristische misdrijven enerzijds en de erbijdraging van de fundamentele vrijheden anderzijds.

Om die reden heb ik een amendement ingediend dat ertoe strekt in de titel van het Strafwetboek een artikel 141ter betreffende de terroristische misdrijven op te nemen, dat verduidelijkt dat geen enkele bepaling van onderhavig ontwerp mag worden aangevoerd met het oog op de beperking of de belemmering van rechten en fundamentele vrijheden (het stakingsrecht, de vrijheid van vergadering, vereniging of meningsuiting, het recht vakbonden op te richten en het recht van betoging), gewaarborgd door de artikelen 8 tot 11 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Dit amendement, dat werd aangenomen, wijst er de rechter op dat hij, bij de afweging die hij moet maken tussen de vervolging van zwaarwichtige feiten en de vrijwaring van de fundamentele vrijheden, het belang van die laatste moet onderkennen.

De regering stemde in met dat amendement. De MR-fractie zal dus zonder voorbehoud voor dit ontwerp stemmen.

15.04 André Perpète (PS): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, j'interviendrai brièvement, au nom du groupe PS, dans le débat sur le projet relatif aux infractions terroristes que nous soumet le gouvernement.

Je ne rentrerai pas dans la technicité du projet car nous considérons à cet égard que la voie choisie par le gouvernement est la bonne. Dès lors que le droit pénal ne prévoit pas à l'heure actuelle de dispositions spécifiques en matière de terrorisme, l'intégration des notions d'infractions terroristes et de groupes terroristes dans notre Code pénal est parfaitement justifiée.

Autre point qui mérite d'être souligné, ce projet vise à mettre en conformité notre droit avec la Convention des Nations unies pour la

15.04 André Perpète (PS): Ik zal namens de PS kort tussenbeide komen. Ik ga niet in op de technische aspecten van het wetsontwerp, we zijn immers van oordeel dat de regering de juiste weg insloeg. Aangezien het strafrecht geen specifieke bepalingen in verband met terrorisme omvatte, is het meer dan aangewezen de begrippen terroristische misdrijven en terroristische groep op te nemen in ons Strafwetboek.

répression du financement du terrorisme. Je ferai peu d'autres considérations sur le dispositif lui-même, les travaux en commission de la Justice en ont longuement débattu et je pense pouvoir dire qu'un large consensus existe en la matière.

Je voudrais maintenant évoquer le contexte de ce projet car nul ne peut oublier le traumatisme provoqué dans le monde entier et plus particulièrement encore dans le monde occidental, par les événements du 11 septembre 2001. De toute évidence, l'incrimination spécifique dont il est question se justifie pleinement pour matérialiser la volonté des Etats démocratiques de combattre sans merci certains actes que l'on peut qualifier de barbares. Il convient également de souligner que cette matière a fait l'objet d'une décision du Conseil de l'Union européenne relative à la lutte contre le terrorisme, et cela constitue d'ailleurs un des résultats majeurs de la présidence belge, que nous devons maintenant transposer sans plus tarder dans notre ordre juridique interne.

C'est dans ce contexte assez contraignant que doit être compris le texte qui nous est soumis.

Par ailleurs, le PS insiste sur la nécessité de veiller à ce que les législations successives que la Belgique s'apprête à adopter pour lutter contre le phénomène terroriste n'aient pas pour effet de mettre à mal les droits et libertés fondamentales des citoyens.

L'équilibre - mot prononcé régulièrement en commission - entre le respect de la vie privée et des droits individuels, d'une part et l'efficacité, d'autre part, reste précaire. Si, au stade actuel, l'équilibre recherché nous semble atteint, il faudra s'attacher à ce qu'il soit concrétisé dans la pratique quotidienne et veiller à ce qu'il soit maintenu dans le temps.

Dans cette optique, j'ai déposé, avec d'autres collègues, un amendement visant à préciser que la préservation des libertés fondamentales concerne l'ensemble des dispositions du projet de loi.

Dans le souci de protéger les libertés individuelles et d'éviter l'usage abusif de la nouvelle loi, nous pensons qu'il était judicieux de rappeler avec force que ce texte ne peut en aucun cas mener à réduire ou à entraver les libertés et droits fondamentaux.

Nous nous réjouissons de la volonté politique affirmée de combattre cette forme de criminalité particulièrement grave. L'actualité récente a d'ailleurs permis de mettre en évidence qu'un petit pays comme le nôtre n'échappait pas à cette forme de criminalité en plein développement et qu'il pourrait devenir, si nous n'y prenons garde, une plaque tournante ou une base de repli pour diverses activités criminelles.

Par ailleurs, ce souci d'harmonisation doit être encouragé dans la mesure où cette harmonisation ne peut qu'améliorer l'efficacité de la lutte contre les réseaux dont l'un des caractères essentiels est précisément d'être implantés dans différents pays.

L'incrimination nouvelle consacrée par le projet permettra une politique de coopération policière et judiciaire cohérente, fondée sur des critères communs et définis de manière très précise. Jusqu'à présent, la coopération internationale indispensable en la matière a souvent été ralentie et parfois même bloquée, rendue impossible faute de critères communs.

Enfin, je tiens à réaffirmer avec fermeté la position du groupe PS au sujet de la volonté de certains. - et encore évoquée à l'instant par M.

Dit ontwerp strekt er voorts toe ons recht af te stemmen op de VN-Convention ter bestrafning van de financiering van het terrorisme.

Ik zou nog even willen terugkomen op de context waarin dit ontwerp tot stand kwam. Het trauma dat de gebeurtenissen van 11 september hebben veroorzaakt, heeft zijn sporen nagelaten. Er werd terecht gekozen voor een specifieke strafbaarstelling, om zonder mededogen de strijd aan te binden tegen barbaarse daden. Ook de Raad van de Europese Unie nam een beslissing over de strijd tegen het terrorisme, een van de verwezenlijkingen die het Belgisch voorzitterschap op zijn palmares kan schrijven. Die beslissing moeten we nu in onze interne rechtsorde omzetten.

De PS benadrukt dat de wetgeving tegen het terrorisme de rechten en fundamentele vrijheden van de burgers niet in het gedrang mag brengen. Het evenwicht tussen het naleven van de individuele rechten en de efficiëntie moet concreet vorm krijgen en moet gehandhaafd worden. In dit opzicht heb ik een amendement ingediend om te verduidelijken dat de vrijwaring van de fundamentele vrijheden het ontwerp in zijn geheel betreft.

Wij zijn blij dat er een politieke bereidheid is om deze vorm van misdaad te bestrijden. De recente gebeurtenissen hebben aangetoond dat een land zoals het onze ook niet aan het terrorisme ontsnapt en dat het zelfs een draaischijf voor terroristische activiteiten of een terugvalbasis voor terroristen zou kunnen worden.

Bovendien moet de harmonisering worden aangemoedigd om de netwerken die in verschillende landen ontstaan efficiënter te kunnen bestrijden. Dankzij de voorgestelde tenlastelegging is het mogelijk een coherent samenwerkingsbeleid tussen de politie en het gerecht te voeren, op grond van gemeenschappelijke en duidelijk omliggende criteria. Tot op heden werd de internationale

Van Parys -, d'introduire une mesure concernant les repentis.

Tout d'abord, nous considérons que pareil traitement de faveur au profit de criminels est profondément immoral et risque de développer une société de délation, sans négliger les risques de manipulation et de règlement de comptes.

Il convient également de rappeler que, déjà sous la précédente législature, le Parlement a adopté une série de mesures comme les dispositions concernant les témoins anonymes, les témoins menacés, les moyens audio-visuels qui permettent déjà de lutter efficacement contre ce genre de criminalité.

En outre, contrairement à ce qui a été parfois dit en commission, la doctrine et les praticiens ne sont pas tous favorables à de telles mesures. Récemment, dans un article du journal "Le Soir", le juge d'instruction Vandermeersch rappelait, - pour reprendre ses termes -, "sa crainte de pollution du système judiciaire par le dépôt et l'afflux de nombreuses informations non fiables". A ce propos, nous pouvons faire référence à l'initiative, peut-être peu heureuse, prise par un juge d'instruction dans un célèbre dossier actuellement en cours, dans lequel le fait d'ouvrir à tous vents la voie de la délation a entraîné plus de difficultés que de résultats concrets et a mis les enquêteurs dans l'impossibilité pratique de se concentrer sur les pistes les plus sûres.

Bref, selon le groupe socialiste, quand une nouvelle mesure est proposée, il convient de mettre en balance son efficacité présumée et le risque bien réel d'attenter aux droits fondamentaux des individus. Or, en ce qui concerne spécifiquement l'instauration d'un régime de faveur pour les repentis, il nous semble que le point d'équilibre ne serait pas rencontré.

Enfin, en cette matière, il ne faut pas perdre de vue, que le bilan des pays qui ont adopté pareille législation, et notamment l'Italie, est très loin d'être satisfaisant.

En conclusion, monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, le groupe socialiste soutient sans ambiguïté la lutte contre le terrorisme et donc le projet de loi qui nous est soumis mais nous estimons qu'elle ne pourra être menée efficacement que si, parallèlement, nous développons aussi une ouverture aux autres cultures et une politique de réduction des inégalités.

15.05 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, ce projet qui vise à renforcer notre arsenal législatif en matière de lutte contre le terrorisme est très important, comme l'ont souligné tous les membres de la commission de la Justice et, encore aujourd'hui, tous les intervenants.

Vu l'importance de ce projet, je ne vais pas du tout profiter de cette tribune pour revenir sur le contenu lui-même du projet de loi: pour cela, je me réfère à l'excellent rapport de M. Muls. Je vais peut-être développer quelques considérations plus générales.

Mijn betoog zal betrekking hebben op de drie hoofdlijnen die het essentieel politieke patroon vormen dat men in overweging moet nemen in het kader van dit ontwerp van wet. Ik som de drie hoofdlijnen op.

Ten eerste, de globale context binnen dewelke de repressieve actie op het gebied van de internationale bestrijding van het terrorisme moet

samenwerking ter zake vertraagd en zelfs geblokkeerd door het gebrek aan gemeenschappelijke criteria.

Tot slot wil ik het standpunt van de PS over de maatregelen betreffende de spijtoptanten nogmaals bevestigen. Wij zijn van mening dat een voorkeursbehandeling van dergelijke criminelen immoreel is en tot een samenleving dreigt te leiden waarin verklikking, gekonkel en afrekeningen hoogtij vieren. Tijdens de vorige zittingsperiode heeft het Parlement al maatregelen aangenomen betreffende de anonieme of bedreigde getuigen en betreffende de audiovisuele middelen om dit soort van misdaad te bestrijden. De specialisten in de rechtsleer en de mensen in het veld zijn voorts niet allemaal voorstander van dergelijke maatregelen. In een gekende zaak die momenteel loopt, heeft de methode van de verklikking meer moeilijkheden veroorzaakt dan dat er resultaten mee werden geboekt, en heeft ze de onderzoekers bovendien verhinderd betere pistes te volgen.

15.05 Minister Laurette Onkelinx: Dit ontwerp beoogt de uitbreiding van het arsenaal van wetsbepalingen ter bestrijding van het terrorisme. Ik zal niet terugkomen op de inhoud van het wetsontwerp noch op de werkzaamheden van de commissie. Daarvoor verwijs ik naar het uitstekende verslag van de heer Walter Muls.

Mon intervention a trait aux trois principaux aspects de ce projet : le contexte global dans lequel doit s'inscrire la lutte contre le terrorisme, la nécessité pour notre pays de se joindre à la coopération

gebeuren

Ten tweede, de noodzaak van België om zich aan te sluiten bij de internationale samenwerking inzake deze bestrijding

Ten derde, de absolute noodzaak rekening te houden met de grens die getrokken moet worden tussen repressie van terrorisme en de bescherming van de fundamentele principes en rechten die door onze democratische maatschappijen erkend zijn.

Prenons donc le contexte global. Comme le soulignait la résolution adoptée le 10 octobre dernier, en clôture de la 25ème conférence des ministres de la Justice des Etats membres du Conseil de l'Europe consacrée à la lutte contre le terrorisme, il convient d'être conscient qu'une action internationale concertée est essentielle pour réussir dans la lutte contre le fléau du terrorisme et que cette action doit, lorsqu'elle le peut, viser à prévenir ou à remédier à des situations qui peuvent alimenter le terrorisme. En effet, il ne peut être question de mettre fin au terrorisme par la seule action répressive.

Des nouvelles règles de droit international nous invitent à développer, de manière considérable, notre arsenal législatif pénal. Mais, dans une matière aussi grave, un tel renforcement de l'action répressive contre le fléau du terrorisme, pour reprendre l'expression consacrée par le Conseil de l'Europe, ne peut s'accepter que si, par ailleurs, la communauté internationale s'attèle à lutter contre la racine politique de ce fléau. Il faut songer ici aux nombreux conflits civils qui favorisent l'émergence du phénomène terroriste. C'est dans ce cadre que le gouvernement continue à plaider pour que la Belgique s'inscrive dans une action volontaire visant, au plan international, à pousser la communauté internationale sur la voie de solutions pacifiques aux crises aiguës qui secouent les différents coins de la planète comme, par exemple, le conflit du Proche-Orient et la question de l'Etat palestinien.

En conclusion de ce point, il ne me semblerait ni acceptable ni responsable de s'attaquer au mal que constitue le terrorisme par des outils répressifs très intrusifs, comme le prévoit le nouveau droit antiterroriste émergent, sans s'attaquer par ailleurs aux racines politiques du mal, c'est-à-dire sans veiller à prévenir ou à remédier à ces situations de déstabilisation grave qui, de plus en plus, mettent en péril la notion même d'Etat de droit dans des zones de plus en plus étendues.

In de tweede hoofdlijn van mijn interventie wil ik het volgende zeggen. Het is onmisbaar dat België zich aansluit bij de inspanning van de internationale gemeenschap met het oog op de versterking van de samenwerking op het vlak van de bestrijding van het terrorisme. Dat gaat via twee aanvullende acties.

Enerzijds moeten tegelijk in onze strafwetgeving, maar ook in de extra-territoriale bevoegdheidsregels van onze rechtbanken, de wettelijke bepalingen ingevoerd worden die onmisbaar zijn om het terrorisme efficiënt te bestrijden. Het gaat dus niet alleen over de bestrijding van de feitelijke terroristische acties, maar ook over hun voornaamste materiële bron, waarmee ik de bestrijding van de financiering van het terrorisme bedoel.

internationale et la limite à respecter entre la répression du terrorisme, d'une part, et le respect des droits démocratiques fondamentaux, d'autre part.

Laten we het eerst hebben over de globale context van de bestrijding van het terrorisme. Tijdens de 25e conferentie van de ministers van Justitie van de lidstaten van de Raad van Europa werd erop gewezen dat "een gezamenlijke internationale actie een noodzakelijke voorwaarde is wil men de strijd tegen de gesel van het terrorisme winnen" en dat deze actie zo mogelijk moet gericht zijn op "het voorkomen of het wegnemen van de voedingsbodem van het terrorisme". Met een repressief optreden alleen kan het terrorisme inderdaad niet uit de wereld worden geholpen.

We moeten ons strafrechterlijk wetgevend instrumentarium verder ontwikkelen, maar dat ontslaat ons niet van de bestrijding van de politieke wortels van deze gesel. We moeten hier denken aan de vele burgerlijke conflicten die een ideale voedingsbodem zijn voor het terrorisme. In deze context zal ik er bij de regering blijven op aandringen dat België moet deelnemen aan een vrijwillige actie om op internationaal vlak de internationale gemeenschap ertoe te brengen crisissituaties zoals het conflict in het Midden-Oosten en het Palestijnse vraagstuk op een vreedzame wijze op te lossen.

L'adhésion de notre pays à la lutte contre le terrorisme international passe par deux actions complémentaires. En premier lieu, je mentionnerai l'introduction des dispositions légales nécessaires dans notre législation et dans les règles de compétence extraterritoriales de nos tribunaux. Ainsi notre projet de loi insère au code pénal un nouveau titre comportant sept nouveaux articles, à savoir les articles 137 à 141ter. Notre législation sera ainsi en

Om te beantwoorden aan het eerste deel van dat probleem, voert het ontwerp van wet, zoals het u door de rapporteur voorgesteld werd, een nieuwe titel van het Strafwetboek in, die luidt: "Over de terroristische misdrijven". Zoals in het verslag wordt onderstreept, zal die titel zeven nieuwe artikelen invoeren in het Strafwetboek, de artikelen 137 tot 141ter, die aan België tegelijk zullen toelaten om de wetgeving in overeenstemming te brengen met haar internationale verplichtingen die voortvloeien uit het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie inzake terrorismebestrijding, maar eveneens om in overeenstemming te zijn met een van de belangrijkste delen van de internationale bestrijding van het terrorisme op wereldvlak, met name het internationaal verdrag ter Bestrijding van de Financiering van het Terrorisme, in 1999 aangenomen in New York en door België op 27 september 2001 ondertekend.

Die laatste doelstelling wordt onder meer bereikt via het ontwerp van het nieuwe artikel 140 van het Strafwetboek.

Je profite de cette intervention pour souligner que l'amendement déposé par MM. Van Parys et Bourgeois a déjà fait l'objet d'un débat en commission de la Justice. J'ai d'ailleurs l'impression que ce n'est pas la dernière fois que nous tiendrons ce débat. C'est d'ailleurs ce qui a été retenu à l'occasion de l'examen de l'amendement sur les repentis. Je rappelle qu'au niveau européen, on avait retenu qu'il était facultatif de reprendre, dans les lois internes, comme moyen de lutte contre le terrorisme, la voie de l'aide aux repentis.

Je le répète, nous aurons l'occasion de reparler de cette problématique. J'ai retenu l'ensemble des arguments développés par M. Perpète que je soutiens.

Nous aurons l'occasion, quand ce dossier reviendra en commission de la Justice, de voir ce qui se passe dans les Etats étrangers qui ont été très loin en la matière. Je pense, par exemple, à l'Allemagne et à l'Italie où, manifestement, on assiste à une marche-arrière, vu les effets pervers des primes à la délation et les difficultés pour le pouvoir judiciaire de traiter d'une manière efficace ces primes à la délation qui, comme je l'ai dit, bouleversent complètement le schéma de recherche sereine et efficace des preuves.

Dès lors, je demande que ces amendements ne soient pas pris en considération. Mais comme je l'ai dit en commission, je suis tout à fait disposée à avoir, lors de cette législature, un débat global sur ce sujet, au cours duquel tous les arguments puissent être échangés et que l'on puisse examiner ce qui se passe actuellement dans les autres pays européens.

Monsieur le président, chers collègues, j'ai déjà souligné qu'un premier pan de l'action de la Belgique au plan international est d'adapter son droit pénal aux nouvelles règles internationales répressives. La seconde facette de cette action consistera pour la Belgique à ratifier les traités internationaux organisant une meilleure coopération en matière de lutte contre le terrorisme. M. Van Parys en a également reprisé.

J'ajoute que la convention internationale pour la répression du financement du terrorisme fait, pour le moment, l'objet d'un avant-projet de loi d'assentiment, qui est actuellement soumis à l'avis du Conseil d'Etat. Il reste cinq autres conventions et protocoles. La plupart des dossiers de ratification sont transmis ou en voie de transmission à notre administration.

Pour ce qui concerne la Convention européenne d'entraide judiciaire en

accord avec l'arrêté-cadre européen mais aussi avec le Traité international de lutte contre le financement du terrorisme, adopté à New York en 1999 et ratifié par notre pays le 27 septembre 2001.

Ik maak van de gelegenheid gebruik om te onderstrepen dat het door de heren Van Parys en Bourgeois ingediende amendement reeds werd besproken in de commissie en dat het probleem opnieuw ter sprake zal komen. Ik herinner u eraan dat men op Europees niveau heeft ingezien dat de samenwerking met spijtoptanten een facultatief instrument is. Wij zullen het er nog over kunnen hebben en wij zullen de ervaringen kunnen bestuderen van andere Lidstaten zoals Italië en Duitsland, waar men hierin erg ver is gegaan en waar men er nu opo terugkomt. Ik vraag dat men geen rekening houdt met deze amendementen, maar ik ben het ermee eens dat over dit onderwerp een debat moet worden georganiseerd waar alle standpunten ter sprake kunnen komen.

De rol van België bestaat erin een afdoend juridisch instrumentarium goed te keuren en de internationale verdragen te bekraftigen. In die context maakt het Internationaal Verdrag ter bestrijding van de financiering van terrorisme het voorwerp uit van een voorontwerp van wet dat bij de Raad van State voorligt. De vijf overige verdragen of protocollen werden of worden aan onze administratie overgemaakt.

De bekraftiging van het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, het zogenaamde Verdrag 2000, en van het aanvullend protocol ervan worden thans door de FOD Justitie

matière pénale, dite Convention 2000, et son protocole, le dossier de ratification est en cours de finalisation au sein du SPF Justice. De toute façon, il n'est pas encore en vigueur au plan européen. En tout cas, je veux que nous puissions aller de l'avant.

J'en arrive au troisième et dernier axe de mon intervention: la résolution adoptée le 10 octobre dernier par la Conférence européenne des ministres de la Justice. Celle-ci réaffirme la détermination des Etats membres du Conseil de l'Europe à poursuivre leur lutte contre toutes les formes de terrorisme, tout en respectant pleinement les droits de l'homme. Il s'agit donc d'un élément essentiel que le projet de loi se devait de traduire explicitement.

Tant M. Maingain que M. Perpète sont intervenus afin que l'on puisse véritablement prendre cet équilibre en considération. Il est vrai que les terroristes tentent de détruire ou d'affaiblir l'Etat de droit. Lutter contre les terroristes par des moyens mettant à mal les fondements-mêmes de l'Etat de droit que sont les droits de l'homme consacreraient évidemment la victoire du terrorisme sur nos sociétés démocratiques. C'est pourquoi le projet de loi, tel qu'amendé en commission, précise, au second alinéa du projet de nouvel article 139, que la notion de groupe terroriste ne peut être confondue avec "une organisation dont l'objet réel est exclusivement d'ordre politique, syndical, philanthropique, philosophique ou religieux ou qui poursuit exclusivement tout autre but légitime".

On avait déjà traduit ce genre de préoccupation dans l'article 324bis du Code pénal définissant l'organisation criminelle. Je suis heureuse que la commission ait pu soutenir une telle inscription dans le projet de loi actuellement en examen.

Bovendien onderstreept het ontwerp van artikel 141ter dat van toepassing is op het geheel van de nieuwe titel 1ter van het Strafwetboek dat geen enkele bepaling van dat wetboek mag worden geïnterpreteerd als bedoeld om de fundamentele rechten op vrijheden te beperken of te belemmeren. Dit artikel verwijst expliciet en onder meer naar de artikelen 8 tot 11 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden.

Voilà, monsieur le président, mes chers collègues, quelques considérations d'ordre plus général pour souligner toute l'importance que le gouvernement porte à ces outils extraordinaires de lutte contre le terrorisme, dont l'initiative revient au Conseil de l'Union européenne et par lesquels, à travers ce projet et d'autres dont vous serez saisis prochainement, la Belgique veut se montrer un Etat promoteur de la défense de nos démocraties contre le terrorisme, sans pour autant mettre à mal le cadre de la défense des droits de l'homme.

Le président:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (Non)

Vraagt nog iemand het woord? (Nee)

voorbereid. Op Europees niveau zijn zij nog niet van kracht, maar België wil sneller vooruitgaan.

Ik wens terug te komen op de resolutie die op 10 oktober jongstleden door de Europese conferentie van ministers van Justitie werd goedgekeurd. Deze bevestigt nogmaals de vastberadenheid van de Lidstaten van de Raad van Europa om hun strijd tegen alle vormen van terrorisme voort te zetten, zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan de mensenrechten. Het gaat hier dus om een essentieel element dat uitdrukkelijk door het wetsontwerp moet worden vertaald. Zowel de heer Perpète als de heer Maingain hebben mij ondervraagd opdat met dit evenwicht rekening zou worden gehouden. Het geamendeerde wetsontwerp verduidelijkt dat het begrip 'terroristische groepering' niet mag worden verward met een groepering die andere, rechtmatische doelen nastreeft.

Die bezorgdheid werd al vertolkt in artikel 324bis van het Strafwetboek dat de criminale organisatie omschrijft. Het verheugt me dat de commissie deze invoeging heeft gesteund.

Un projet d'article 141ter s'appliquant à l'ensemble du nouveau titre 1ter du Code pénal stipule qu'aucune disposition (de ce code) ne peut être interprétée comme visant à réduire ou à entraver des droits ou libertés fondamentales. Cet article se réfère explicitement aux articles 8 et 11 de la Convention européenne de sauvegarde des droits de l'homme.

De strijd tegen het terrorisme hangt af van het initiatief van de Raad van de Europese Unie. België werpt zich op als stuwend kracht achter dit project, maar zonder afbreuk te doen aan het kader waarbinnen de mensenrechten dienen te worden gevrijwaard.

La discussion générale est close.
De algemene besprekking is gesloten.

Discussion des articles
Besprekking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85,4)(**258/5**)

Wij vatten de besprekking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de besprekking. (Rgt 85,4) (**258/5**)

Le projet de loi compte 15 articles.
Het wetsontwerp telt 15 artikelen.

Amendements déposés:

Ingediende amendementen:

Art. 4

- 8: Tony Van Parys, Geert Bourgeois (**258/3**)

15.06 Tony Van Parys (CD&V): Voorzitter, ik wens nog een korte reactie te geven op wat de vice-eerste minister en collega Perpète hebben gezegd.

Het enige wat wij in het amendement vragen is dat het artikel van het Raadsbesluit waarin wordt gezegd dat strafvermindering wordt toegestaan indien de dader afstand doet van zijn terroristische activiteiten of indien hij informatie verschafft waardoor andere misdrijven kunnen worden opgelost, ook in het ontwerp wordt opgenomen. Dit is helemaal geen pentitiregeling, want een pentitiregeling gaat veel verder dan de loutere strafvermindering in geval van medewerking aan een onderzoek. Dit is de eenvoudige, letterlijke weergave van wat in artikel 6 van het kaderbesluit is neergeschreven.

Ik wil een beroep doen op de collega's van de VLD en van de MR om dit amendement goed te keuren. Mevrouw Taelman heeft een wetsvoorstel ingediend dat veel verder gaat dan dit amendement. Wij hebben het hier beperkt tot het element van het kaderbesluit, dat men om duistere redenen niet heeft overgenomen. Ik wil ook een beroep doen op de collega's van de MR, waarin heel veel rechtspractici zetelen. Ik kijk naar collega Cortois die vanuit zijn rijke professionele ervaring ongetwijfeld deze materie perfect kent. Wat kan er nu tegen zijn, collega's, dat wij zouden akkoord gaan met de andere lidstaten van de EU dat strafvermindering wordt toegestaan wanneer iemand informatie doorspeelt die ons in staat stelt andere daders van terroristische misdrijven te identificeren? Ik zou niet weten waarom wij dit niet zouden doen, precies iets wat de EU ons aanbeveelt. Laten wij op deze aanbeveling ingaan en nadien de discussie voeren over de spijtoptantenregeling zoals die inderdaad is neergeschreven in verschillende wetsvoorstellingen, onder meer van de VLD en ook van onze fractie. Dit is dan een discussie ten gronde die wij verder kunnen voeren, maar hier gaat het alleen over dat element van het Raadsbesluit dat de regering niet heeft overgenomen en dat alleen in strafvermindering voorziet in de mate dat men iemand treft die informatie verstrekkt, informatie die ons kan helpen bij het oplossen van een belangrijk misdrijf. Wat zou daar kunnen tegen zijn? Ik doe een beroep op het gezond verstand, voorzitter.

15.06 Tony Van Parys (CD&V): Mon amendement n° 8 à l'article 4 tend, comme je l'ai déjà dit lors de mon intervention, à insérer dans le projet de loi la disposition de l'arrêté-cadre européen selon laquelle une personne qui renonce à des activités terroristes et délivre des informations utiles dans l'élucidation de crimes terroristes peut bénéficier d'une réduction de peine. Il ne s'agit en aucun cas d'un régime des repentis. Je ne vois vraiment pas pourquoi nous ne voudrions pas nous aligner sur les autres Etats européens dans ce domaine.

Le président:

Le vote sur l'amendement et l'article est réservé. De stemming over het amendement en het artikel wordt

aangehouden.

*Les articles 1 à 3 et 5 à 15 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 en 5 tot 15 worden artikel per artikel aangenomen.*

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De besprekking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

[16] Projet de loi concernant la reprise par l'Etat belge des obligations de pension légales de la société anonyme de droit public Belgacom vis à vis de son personnel statutaire (316/1-3)

[16] Wetsontwerp houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Belgacom ten opzichte van haar statutair personeel (316/1-3)

Discussion générale

Algemene besprekking

La discussion générale est ouverte.

De algemene besprekking is geopend.

16.01 **François Bellot**, rapporteur: Monsieur le président, madame la vice-première ministre, monsieur le vice-premier ministre, le projet concernant la reprise par l'Etat belge des obligations de pension légale de la société Belgacom règle le transfert des obligations de pension légale à l'égard du personnel statutaire de cette société. Celui-ci prévoit que l'Etat belge reprendra les obligations de Belgacom à partir du montant mensuel dû en janvier 2004. En échange, une compensation financière de Belgacom à l'Etat belge est établie à hauteur de 5 milliards d'euros.

Pour le transfert des obligations de pension, le fonds de pension est dissous et liquidé. En vue du paiement de compensation à l'Etat, le fonds pensions est autorisé à liquider ses actifs.

Le projet prévoit une compensation de tous les droits de pension qui ont été et sont constitués jusqu'au 31 décembre 2003 par les agents statutaires de Belgacom.

Le montant a été déterminé à partir d'une pension théorique puisque, aujourd'hui, il est impossible d'évaluer l'impact des modifications salariales sur la pension réelle finale.

En outre, ce projet prévoit la liquidation entre ce qui est transféré à la fin du mois de décembre 2003 et les droits réels à la pension à déterminer à la date de départ à la retraite.

Les actifs réels actuels créent des droits également après le mois de décembre 2003. Ceux-ci sont payés par Belgacom qui versera une contribution en fonction de ce que d'autres entreprises exécutent pour le paiement des pensions légales. En effet, concernant les droits futurs de pension, qui seront acquis par le personnel statutaire à partir du 1er janvier 2004, Belgacom continuera à verser des contributions à l'Etat.

Le transfert des cinq milliards est une transaction rationnelle dans l'intérêt de toutes les parties. Premièrement, les pensions du personnel statutaire de Belgacom seront entièrement financées et garanties par l'Etat, ce qui donne aux intéressés une sécurité additionnelle. Deuxièmement, le transfert favorisera la performance financière de Belgacom en éliminant la volatilité des bénéfices et des cash flow

16.01 **François Bellot**, rapporteur: Dit ontwerp regelt de overheveling van de wettelijke pensioenverplichtingen ten aanzien van het statutair personeel van Belgacom door de overname van de verplichtingen van Belgacom door de staat tegen een financiële compensatie van vijf miljard euro en de liquidatie van het Pensioenfonds.

Het ontwerp voorziet in de compensatie van de gestelde rechten op het pensioen tot 31 december 2003. Het bedrag wordt bepaald op grond van een theoretisch pensioen.

Voor de rechten die na december 2003 voor de huidige werknemers ontstaan, stort Belgacom een bijdrage die vergelijkbaar is met wat andere ondernemingen betalen voor de wettelijke pensioenen.

Alle betrokken partijen hebben belang bij deze oplossing: de statutaire personeelsleden kunnen er zeker van zijn dat de staat voor hun pensioen zal zorgen en dankzij de transactie krijgt Belgacom een grotere financiële armslag.

Tijdens de debatten ging het er soms hevig aan toe, waarbij sommigen zich afvroegen wie er beter van werd. de staat of

associés au fonds de pension. Il mettra ainsi Belgacom, d'un point de vue concurrentiel, sur un pied d'égalité avec les autres opérateurs. Enfin, tout en agissant dans l'intérêt tant du personnel statutaire que de l'entreprise, l'État s'est assuré que la prise en charge de ses obligations n'affectera pas la croissance de sa situation financière, étant donné qu'elles seront transférées sur base d'un financement total.

Ces motifs firent l'objet de débats parfois vifs, les uns qualifiant l'opération d'artifice, ne sachant pas qui de l'État ou de Belgacom tirerait profit de l'opération. Pour lever tout doute sur l'intérêt du projet pour Belgacom, afin de répondre aux interrogations des commissaires, M. Bellens, CEO de Belgacom, fut convié devant notre commission. Il souligna que le fonds de pension de Belgacom a été créé pour payer des pensions légales, le premier pilier des pensions, de son personnel retraité. Il est d'ailleurs très exceptionnel qu'une entreprise assure elle-même le paiement des pensions légales. Les autres entreprises, actives ou non dans le secteur des télécommunications, ne supportent pas cette charge. Le projet met donc fin à une situation d'exception qui a une explication historique. À cet égard, la situation de Belgacom était unique en Europe.

La dissolution du fonds de pension est nécessaire en raison des fluctuations monétaires permanentes du fonds. Les fluctuations doivent chaque fois être inscrites dans la comptabilité de l'entreprise et limitent ses possibilités de mener une politique dynamique. Elles constituent donc un désavantage comparatif pour Belgacom par rapport à ses concurrents. Les moyens du fonds ne sont, en outre, pas à la disposition de Belgacom. Ils ne peuvent donc jouer aucun rôle dans le développement d'une politique tournée vers l'avenir dans le secteur des télécommunications.

Les actionnaires de Belgacom se rendent compte depuis longtemps que le fonds de pension fait du tort à l'entreprise. Aussi sont-ils depuis longtemps déjà demandeurs en ce qui concerne le transfert des obligations en matière de pensions. Belgacom continuera à assurer tous les avantages de son ancien personnel. À ce niveau, il n'y a donc aucun changement.

Belgacom versera, au plus tard le 31 décembre 2003, un montant de 5 milliards d'euros à l'État. Cette opération sera intégralement imputée à l'exercice 2003 de Belgacom. Il s'agit donc d'une somme supérieure au montant des 3,6 milliards d'euros qui représente le solde actuel du fonds. Ce montant doit en effet être majoré de 1,4 milliards d'euros, somme destinée à couvrir le risque de fluctuations à l'avenir, en fonction du calcul actuariel.

Comme Belgacom est une entreprise rentable, ce qui ressort aussi des notations les plus récentes des agences spécialisées, la monétarisation des 5 milliards d'euros ne pose aucun problème à l'entreprise. Dès à présent, 90% du montant est disponible en liquidités. Belgacom dispose actuellement de 1,8 milliards d'euros en espèces sur lesquels seront prélevés 1,4 milliards d'euros à verser à l'État.

M. Bellens prévoit qu'à la fin de l'année, lorsque toute l'opération sera terminée, Belgacom aura 300 millions d'euros de dettes, ce qui est peu pour une entreprise de cette taille.

Pour rappel, le fonds de pension Belgacom applique la méthode de la capitalisation proactive: les participants contribuent à l'ensemble des moyens et n'épargnent donc pas pour leur propre pension. C'est la raison pour laquelle il s'agit d'un "unfunded fund". Le critère de l'investissement en actions ne joue aucun rôle dans cette hypothèse. Le

Belgacom.

De heer Bellens van Belgacom werd gehoord. Hij onderstreepte dat het zelden voorkomt dat een onderneming zelf instaat voor de uitbetaling van wettelijke pensioenen. Het ontwerp maakt dus een einde aan een uitzonderlijke toestand.

Het fonds dient te worden ontbonden omdat het voortdurend aan monetaire schommelingen onderhevig is en fondsen blokkeert, wat de concurrentiepositie van Belgacom in het gedrang brengt.

De aandeelhouders van Belgacom zijn reeds lang vragende partij op dit vlak.

Belgacom blijft instaan voor alle voordelen van zijn vroegere personeelsleden.

Het bedrag van 5 miljard euro dat aan de Staat zal worden overgedragen, ligt 1,4 miljard euro hoger dan het huidige saldo van het fonds. Deze marge zal dienen om mogelijke schommelingen op te vangen.

Belgacom heeft geen enkele moeite om die vijf miljard op tafel te leggen.

De pensioenen van de vroegere personeelsleden van Belgacom worden niet gekapitaliseerd: de overdracht verandert niets aan deze opvatting.

De beursgang zorgt voor geen enkel probleem: de corporate governance van Belgacom heeft betrekking op de wijze van werken van alle actoren die ijveren voor de ontwikkeling van Belgacom; het voordeel dat Belgacom uit de operatie haalt is noodzakelijk wegens de volatiliteit van het fonds dat actieradius van het bedrijf beperkt.

De actuariële berekening van de pensioenen van de statutaire personeelsleden gaf aanleiding tot een lang debat.

fonds est placé sous la surveillance de l'Office du contrôle des assurances et tient compte de l'évolution des tables de mortalité.

En substance, le fonds de pension est une modalité de financement destinée à constituer des réserves pour l'entreprise publique. A l'heure actuelle, les prépensions des anciens agents statutaires Belgacom sont déjà régies entièrement par la législation, à savoir celle relative au régime de pension des fonctionnaires fédéraux. Les pensions des anciens membres du personnel de Belgacom ne sont donc pas des pensions capitalisées. Le transfert ne changera rien de ce point de vue.

Les phases qui doivent être accomplies pour permettre une introduction en Bourse ne posent aucun problème:

- Belgacom dispose d'une déclaration de mission claire.
- La "corporate governance" porte sur la façon de travailler de tous les acteurs qui oeuvrent au développement de Belgacom.
- L'avantage que tire Belgacom du transfert de ses obligations de pension n'est pas d'ordre financier. L'entreprise doit, en effet, payer 5 milliards d'euros dans le cadre du transfert. L'opération est, néanmoins, indispensable, en raison de la volatilité du fonds de pension qui limite l'entreprise dans son rayon d'action.

Les longs débats, souvent très techniques, suivirent sur les hypothèses du calcul actuariel des pensions des agents statutaires. Fondamentalement, les pensions de Belgacom sont toujours restées des pensions publiques. Elles ne constituent donc pas un régime spécifique pour les agents. La consolidation stratégique a fait que Belgacom a été obligée de créer son propre fonds de pension. Cette obligation n'a aucune incidence sur les droits à la pension du personnel.

Les fluctuations du fonds de pension dues aux fluctuations des bons de valeur qu'il a en portefeuille influençaient non seulement la valeur du fonds de pension, mais aussi les comptes d'exploitation de Belgacom. Il fallait mettre un terme à cette situation.

Pour ce qui concerne les obligations du fonds de pension déjà constitué, le calcul a été fait jusqu'au 31 décembre 2003. Cela implique qu'un certain nombre d'hypothèses ont été utilisées. La marge créée par celles-ci n'excède toutefois pas 200 millions d'euros. Le respect des dispositions européennes en matière d'aides d'Etat au sens de l'article 87 du Traité des Communautés européennes notamment exige la plus grande précision dans la détermination du fonds de pension au 31 décembre.

Notre commission a pris connaissance en séance du calcul très détaillé démontrant qu'aucun flux financier susceptible d'être assimilé à des aides d'Etat n'existe plus. Le vice-premier ministre a indiqué que les 5 milliards d'euros seront affectés au fond de vieillissement par voie d'arrêté royal pour le 31 décembre 2003 avec possibilité d'un report de date limité à 14 jours, début 2004.

Pour le détail des débats, je renvoie les membres de l'assemblée au rapport ainsi qu'aux travaux de la commission des Finances et du Budget en ce qui concerne l'imputation de ces 5 milliards et leur destination au sein du budget de l'Etat et du fonds de vieillissement.

16.02 Inge Vervotte (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, dit wetsontwerp gaat over de bestaande garantie van een opgebouwde waarde van 3,5 miljard euro in het pensioenfonds en over een garantie van het bedrijf Belgacom. Die garantie wordt nu vervangen door een

De verplichting voor Belgacom om een pensioenfonds op te richten heeft helemaal geen gevolgen gehad voor de pensioenrechten van het personeel.

De schommelingen van het pensioenfonds beïnvloedden eveneens de resultaatrekening van Belgacom. Aan die toestand moet een einde komen.

De marge ontstaan door de berekeningshypothese van de reeds gevormde pensioenverplichtingen bedraagt niet meer dan 200 miljoen euro. Omdat de Europese regels inzake staatssteun moesten worden nageleefd diende terzake uiterst precies te worden gewerkt. De vice-eerste minister heeft erop gewezen dat de 5 miljard euro zullen worden toegewezen aan het Zilverfonds tegen uiterlijk 14 januari 2004.

Voor meer details over de besprekking verwijst ik naar het verslag.

16.02 Inge Vervotte (CD&V): Le présent projet de loi concerne la garantie d'une valeur constituée de 3.5 milliards d'euros de fonds de

garantie van de overheid, zoals die ook bestaat voor de ambtenaren. Voor zover Belgacom door deze operatie een factor van volatiliteit in zijn financiële huishouding verliest, hebben wij daarmee uiteraard geen enkel probleem. We hebben daar dan niets op tegen.

Toch verzetten wij ons met klem tegen dit wetsvoorstel, omdat de regering niet ernstig is met de boekhoudkundige verwerking in de overheidsboekhouding. De opgespaarde 3,5 miljard euro wordt niet gestort in een apart zilverfonds om er een rente op te brengen en om als garantie te dienen voor de betaling van de Belgacom-pensioenen. Nee, deze 3,5 miljard euro en de 1,5 miljard euro die het bedrijf nog moet storten, worden opgesoupeerd om de begroting van 2003 en 2004 in evenwicht te brengen. Het bedrag wordt dus aangewend voor vandaag en niet aan de kant gezet om de rente ervan te kunnen opbrengen en de pensioenen ervan later te kunnen betalen. Dat is dan ook de essentie van onze kritiek op dit wetsontwerp.

De gebruikte truc komt nog het duidelijkst tot uiting door het feit dat Belgacom de operatie volledig in 2003 opneemt in zijn boeken, terwijl de Belgische regering dezelfde operatie wil spreiden over de boekjaren 2003 en 2004. Dit is boekhoudkundig gezien waanzin. Wij wachten dan ook vol spanning af in welke mate de Europese instanties deze verwerking over twee boekjaren zal aanvaarden. Er bestaan op dat vlak immers geen precedenten.

Wanneer Europa zich verzet tegen deze spreiding van de operatie over twee boekjaren – wat, mijns inziens, niet onwaarschijnlijk zou zijn –, dan zit de regering met een gigantisch politiek probleem. De truc waardoor de begrotingsopmaak van 2004 vlotjes kon verlopen en waardoor de VLD en de andere partners het vlot eens konden worden, valt dan immers weg. De begroting van 2004 zal dan een klaar en duidelijk tekort vertonen.

De cruciale eis van de VLD-fractie was dat er geen begrotingstekort mocht zijn in 2004. Aan die eis zal dan moeten gesleuteld worden. Ik veronderstel dat de VLD-fractie dan effectief het herstel van de budgettaire striktheid zal eisen. Of zullen we daar opnieuw een verandering vaststellen tussen de periode voor de verkiezingen en die na de verkiezingen?

Belgacom is vandaag uiteraard een gezond bedrijf. Het is dat ondanks de zware lasten die het heeft moeten tornen in de afgelopen jaren. Vorig jaar moest de onderneming 1 miljard euro afstaan. De private aandeelhouders weten zich verzekerd van een lucratieve beursgang dankzij het feit dat de onderneming zelf voor meer dan 10% van het vrijgekomen aandeelkapitaal zal inkopen. Dit kost weeral middelen aan de onderneming. De federale overheid trok ook nog eens 1,4 miljard euro middelen af van Belgacom als afkoopsom van deze pensioenverplichtingen.

Iedereen die de balans en de resultatenrekening van Belgacom leest, ziet dan ook dat de 75%-dochtermaatschappij Proximus de geldkoe van de onderneming geworden is. Het is dankzij de dividendenstroom van Belgacom Mobile of Proximus dat Belgacom zo genereus kan zijn tegenover zijn aandeelhouders.

Dat is echter tegelijkertijd de achilleshiel voor Belgacom, want zonder Proximus ziet het plaatje er voor de onderneming helemaal niet zo rooskleurig uit. De vraag is dan ook hoe lang de federale regering nog aan de verlokking zal kunnen weerstaan om ook dit laatste kroonjuweel te grappel te gooien. Wij vragen ons af wat de impact is van deze operatie op de riisksinkomsten uit de vennootschapsbelastingen in 2003

pension et le remplacement d'une garantie de Belgacom par une garantie d'Etat similaire à celle qui existe pour les fonctionnaires. Nous pouvons adhérer à ce principe.

En revanche, nous nous opposons à l'opération car elle est incorrecte d'un point de vue comptable. En effet, ces 3,5 milliards d'euros ne sont pas versés dans un fonds de vieillissement distinct en vue de rapporter un intérêt et de garantir le paiement des pensions de Belgacom. Ils sont utilisés, tout comme le 1,5 milliard d'euros que Belgacom doit encore verser, pour atteindre l'équilibre budgétaire en 2003 et en 2004. La Belgique souhaite également étaler l'opération sur deux années comptables, alors que Belgacom inscrit les montants pour 2003. L'Europe n'acceptera probablement pas cette façon de procéder car il n'y a pas de précédent. Si l'Europe refuse de donner son feu vert, nous serons confrontés à un problème budgétaire gigantesque. Le budget de 2004 se retrouvera immanquablement en déficit. Le VLD abandonnera-t-il alors son exigence d'obtenir un budget en équilibre en 2004?

Aujourd'hui, Belgacom est une entreprise puissante malgré les lourdes charges qu'elle a dû supporter au cours des dernières années. Sa mise en bourse a coûté un milliard d'euros et le gouvernement a encore retiré la somme de 1,4 milliard d'euros à titre de valeur de rachat des obligations de pension. Grâce aux dividendes de sa filiale Proximus, Belgacom peut cependant faire preuve de générosité envers ses actionnaires. Quand ce dernier joyau sera-t-il sacrifié à son tour? La tentation doit être considérable pour le gouvernement actuel, constamment en quête d'argent.

En outre, le gouvernement tient-il véritablement compte de la réduction de 560 millions d'euros de l'impôt des sociétés? La valeur de rachat de 1,4 milliard d'euros entraînera de fait une baisse

en eventueel 2004, omdat de eenmalige tenlasteneming van Belgacom van een bedrag van 1,4 miljard euro in elk geval aanleiding zal geven tot een even grote daling van de belastbare winst. Dit moet dus ook leiden tot een vermindering van de opbrengst uit de vennootschapsbelasting uit hoofde van de federale overheid, ten bedrage van 560 miljoen euro of 23 miljard frank. Werd hiermee rekening gehouden?

Omdat deze regering de overname van dit pensioenfonds budgettair op een totaal onaanvaardbare manier verwerkt en daardoor de toekomstige generaties belast, kan CD&V dit wetsvoorstel niet goedkeuren.

16.03 Jean-Jacques Viseur (cdH): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, chers collègues, je suis resté particulièrement interrogatif devant cette opération.

Tout d'abord, monsieur le vice-premier ministre, vous me permettrez de considérer l'existence probable d'un problème psychologique dans le chef du ministre responsable du Budget, depuis maintenant un peu plus de quatre ans, au vu de l'évolution que nous avons connue.

En effet, nous avons d'abord connu le ministre Vande Lanotte "fourmi", apôtre de la rigueur, apôtre de la volonté permanente d'économiser pour réduire la dette. Cette attitude s'est épanouie à travers deux logiques: le fonds argenté qui consistait à bloquer de l'argent provenant des surplus budgétaires pour assurer l'avenir des générations futures – et Dieu sait combien nous l'avons soutenu dans cette démarche – et la technique du "hamster doré", dont la logique était de faire régner la rigueur à l'époque de l'euphorie. Au fil des années, cette rigueur s'est peu à peu évanouie: on assiste alors à la transformation progressive du hamster doré ou de la fourmi en une cigale, qui chante surtout maintenant pour que, l'hiver, ses successeurs endurent d'énormes difficultés.

Vous avez commencé par ce principe de l'ancre. Sans jeu de mots, je dirais que votre dérive commence là-bas: en effet, non seulement votre ancre ne stabilise pas la situation du budget de l'Etat, mais en outre, avec ce principe, suivant la déclaration d'un des hauts fonctionnaires les mieux informés, on se retrouve maintenant avec des dettes permanentes, criantes, de l'ordre de 800 millions d'euros. Comme elles ne sont pas réglées, de budget en budget, elles sont reportées sur les exercices futurs.

Je me demande s'il n'y a pas chez vous un syndrome que, dans les années à venir, j'espère, on ne baptisera pas dans les écoles de droit public de "syndrome Vande Lanotte", qui est un véritable syndrome de pathologie vestibulaire. Obsédé par l'idée qu'il faut maintenir l'équilibre, vous masquez constamment les déséquilibres à travers le recours à des techniques ne correspondant pas du tout à une vision normale de la question des deniers publics.

En fin de législature dernière, pour nous conformer aux directives européennes, nous avons voté une réforme profonde de notre comptabilité publique et de la manière d'introduire la comptabilité en partie double, et qu'au moment où cette loi sera d'application, c'est-à-dire dans un an, il eût fallu que correspondent à la "recette" de 5 milliards, les dépenses que cette disposition entraînera à travers les années futures. Il est donc assez paradoxal de constater que l'année qui précède l'entrée en vigueur de cette modification de notre comptabilité budgétaire, ait été utilisée cette technique de la reprise du fonds de pension Belgacom.

Cette technique consiste essentiellement à comptabiliser une recette

sensible du bénéfice imposable.

La reprise n'a pas été correctement comptabilisée sur le plan budgétaire et constituera un fardeau pour les générations à venir. C'est pourquoi le CD&V rejette ce projet.

16.03 Jean-Jacques Viseur (cdH): De minister van Begroting heeft vermoedelijk een psychologisch probleem.

Eerst zagen we een Vande Lanotte in de gedaante van de mier: voorstander van een strak begrotingsbeleid en schuldafbouw, wat zich vertaalde in het Zilverfonds en de goudhamstertechniek.

Maar in de loop der jaren werden de teugels steeds verder gevieri, en de mier veranderde gaandeweg in een krekkel, die zingt opdat haar opvolgers met enorme moeilijkheden zouden kampen.

Niet alleen stabiliseert het ankerprincipe helemaal niets, het slaat bovendien een gat van € 800 miljoen, dat van de ene naar de andere begroting doorgeschoven wordt.

Men kan zich afvragen of men hier niet aan een soort van evenwichtsobsessie lijdt: u wil te allen prijs het ontbreken van een begrotingsevenwicht verdoezelen door technieken te hanteren die niets uit te staan hebben met het normale beheer van de overheidsgelden.

Op het einde van de vorige zittingsperiode hebben wij een ingrijpende hervorming van de staatscomptabiliteit goedgekeurd. En het jaar vóór de inwerkingtreding van die hervorming boekt men voor 5 miljard aan ontvangsten zonder rekening te houden met de dienovereenkomstige uitgaven.

Waarom heeft men het pensioenfonds van Belgaocom

tout en sachant qu'il y a une dépense et en considérant que la dépense n'est pas à prendre en compte dans l'immédiat.

Pourquoi l'Etat reprend-t-il le fonds de pension Belgacom alors que dans le passé, on a bien imposé cette obligation à Belgacom et pourquoi maintenant? La réponse est assez claire. Pourquoi maintenant? Parce qu'il s'agit d'une opération qui n'est ni plus ni moins qu'un artifice budgétaire puisqu'il n'y a aucun motif social ou économique qui permette de justifier le projet. La seule raison est la pathologie vestibulaire, c'est à dire donner l'impression que le budget 2004 est en équilibre avec cette confiscation d'un fonds et sans intégrer les éléments de déséquilibre futur qu'il contient.

Il faut d'ailleurs dire que la réponse qui a été donnée quant au calcul aboutissant au paiement de 5 milliards par la société Belgacom reste un calcul tout à fait aléatoire. Je n'en trouve comme preuve que la réaction de l'administrateur délégué de Belgacom quand il dit: "Depuis belle lurette, les actionnaires de Belgacom se rendent compte que le fonds de pension fait du tort à l'entreprise". Pourquoi fait-il du tort? Parce qu'il y a une incertitude quant aux obligations qui sont contractées.

Quand je vois les éléments de calcul que l'on retrouve dans la note que vous avez jointe au débat, on se rend compte que l'on part d'un taux d'intérêt qui reste particulièrement aléatoire, qu'on a des tables de mortalité qui ne sont pas extraordinairement "prudentielles" ni prudentes et qu'on a une série d'éléments, comme l'inflation, qui restent particulièrement optimistes sur le long terme. Enfin, on ne parle pas de la péréquation. Or, nous sommes en présence de pensions qui doivent être péréquées et pour couvrir tous ces risques, on a une marge de 200 millions d'euros. Vous avez dit que c'était 4,8 milliards. Si je calcule bien, 5 milliards moins 4,8 milliards, cela fait une marge de 200 millions.

16.04 Johan Vande Lanotte, ministre: Ce n'est pas comme cela que je l'ai expliqué. Ensuite, quand vous parlez de l'intérêt, il faut dire que lorsque les intérêts montent, le gain au niveau de la dette augmente dans la même proportion.

16.05 Jean-Jacques Viseur (cdH): Et s'ils baissent?

16.06 Johan Vande Lanotte, ministre: Si les intérêts baissent, cela veut dire que l'on doit moins payer et que l'on reçoit moins. Qu'ils augmentent ou qu'ils diminuent, les conséquences se font sentir des deux côtés. C'est exactement la même chose.

16.07 Jean-Jacques Viseur (cdH): Si c'est la même chose, pourquoi Belgacom considère-t-elle que garder ce fonds de pensions est une si mauvaise affaire?

16.08 Johan Vande Lanotte, ministre: Pourquoi? Ce n'est pas parce qu'il est impossible de prévoir ce qu'il faudra payer pour les pensions mais parce qu'on ne peut pas prévoir les rentrées des actions dans le fonds de pension. Les trois dernières années, il a fallu injecter 1,4 milliard d'euros dans le fonds de pension et le déficit a tout de même augmenté. C'est dû au fait que le marché des actions est imprévisible. C'était leur grand problème et ils ne l'ont plus.

overgenomen? En waarom nu?

Het gaat duidelijk om een louter begrotingstechnische truc, met de bedoeling de indruk te wekken dat de begroting in evenwicht is.

De berekening blijft overigens aleatoir. Volgens de gedelegeerd bestuurder van Belgacom is het pensioenfonds geen goede zaak voor het bedrijf omdat er onzekerheid heert over de aangegane verplichtingen. De nota van de minister van Begroting is gebaseerd op een willekeurige rentevoet, op onvoorzichtige sterftetabellen en op een optimistisch ingeschatt inflatiecijfer, en over de perequatie wordt niet eens gerept.

Om dat risico te dekken werd er € 200 miljoen uitgetrokken.

16.04 Minister Johan Vande Lanotte: Als de interessen stijgen dan stijgt onze winst mee. Als ze dalen dan zullen we minder moeten betalen.

16.06 Minister Johan Vande Lanotte: De onzekerheid waарover de gedelegeerd bestuurder van Belgacom het had is die van de aandelenmarkt die onvoorspelbaar is. Ons beheer zal echter niet van die markt afhangen.

16.09 Jean-Jacques Viseur (cdH): Nous sommes d'accord pour dire que le problème ne réside pas dans ce qu'ils doivent mais dans la gestion active du fonds - ou proactive, puisque c'est le mot employé par M. Bellens. Sur ce plan-là, l'État n'a pas de meilleurs atouts que Belgacom dans la situation que nous connaissons.

16.10 Johan Vande Lanotte, ministre: La prévisibilité est désormais de 100%, voilà le gain. Ce n'est pas le montant qu'on reçoit ou pas, mais le fait de ne plus dépendre, pour les pensions, de l'incertitude concernant le rendement des actions.

16.11 Jean-Jacques Viseur (cdH): Monsieur le ministre, nous dépendons pour l'avenir de toute une série d'autres inconnues qui vont toucher l'ensemble des pensions. Si je suis votre raisonnement, quel est le problème posé par l'avenir de nos pensions publiques? Il est nul puisque vous venez de dire que vous prévoyez ce qu'on va dépenser et que, pour les recettes, nous les gérerons de manière normale. Mais si vous avez créé le "fonds argenté", c'est que vous aviez le souci de préserver la partie recettes. Sinon, le "fonds argenté" n'a pas de sens.

16.12 Johan Vande Lanotte, ministre: Il ne s'agit pas de cela. On n'a pas créé le "fonds argenté" en raison de l'imprévisibilité. On l'a imaginé pour diminuer la dette et créer des marges.

16.13 Jean-Jacques Viseur (cdH): En créant des marges, on fait face à l'imprévisibilité qui est liée à d'autres facteurs, à la démographie et à l'évolution. J'ai une suggestion à vous faire: on reprend tous les fonds de pension de toutes les entreprises!

16.14 Johan Vande Lanotte, ministre: C'est le fonds de pension du premier pilier. On n'a jamais proposé de reprendre les fonds de pension du deuxième pilier. Vous connaissez bien la différence. Etes-vous favorable au fait de financer le premier pilier par l'État?

16.15 Jean-Jacques Viseur (cdH): Je suis pour et vous connaissez ma position. Je suis un défenseur acharné du premier pilier. Seulement, je voudrais savoir pourquoi on a considéré à un certain moment qu'en ce qui concerne le premier pilier visant les agents de Belgacom, il y avait un intérêt pour l'État à laisser cette charge à Belgacom.

16.16 Johan Vande Lanotte, ministre: Nous avons eu des craintes parce qu'à un certain moment, avant la création d'un début de marges, l'État aurait dû débourser beaucoup plus. Désormais, nous pouvons reprendre ce fonds.

16.17 Jean-Jacques Viseur (cdH): J'apprécie la discussion intellectuelle avec vous, monsieur le ministre. Mais vous êtes en train d'expliquer que l'Etat s'est débarrassé à un certain moment de cette charge parce que cela permettait, via le Fonds de pension de Belgacom, de dégager et de créer des marges par le biais d'une gestion active et le recours à des actions. Et maintenant, alors que nous sommes au milieu du chemin - ie le rébete. le fonds de pension

16.11 Jean-Jacques Viseur (cdH): Wij zijn van andere onzekerheden afhankelijk. Als er geen onzekerheid heerst over de overheidspensioenen, waarom heeft men dan het Zilverfonds gecreëerd? Als men uw redenering volgt, waarom zou men dan niet de pensioenfondsen van alle ondernemingen overnemen?

16.12 Minister Johan Vande Lanotte: Het Zilverfonds werd gecreëerd om de schuld terug te dringen.

16.14 Minister Johan Vande Lanotte: In het geval van Belgacom gaat het om een fonds van de eerste pensioenpijler. Is u er voorstander van dat de eerste pijler door de Staat wordt beheerd of niet?

16.15 Jean-Jacques Viseur (cdH): Ik ben daar zeker voorstander van. Maar waarom werd dan het beheer van deze eerste pijler aan Belgacom toevertrouwd?

16.16 Minister Johan Vande Lanotte: We vreesden dat de Staat veel meer had moeten uitgeven. Nu kunnen we dit fonds terug overnemen.

16.17 Jean-Jacques Viseur (cdH): We zijn thans zowat halverwege en de aandelenkoersen stijgen. De 3,6 miljard zouden kunnen blijven aangroeien. Er is hier een tegenstrijdigheid die alleen maar verklaard kan worden

Belgacom est le champion d'Europe des fonds de pension -, alors que nous sommes dans une période où les actions remontent et où les 3,6 milliards actuels peuvent continuer à prendre de l'ampleur dans la logique adoptée au moment où cette charge des pensions leur a été cédée, vous nous dites que c'est beaucoup plus sûr pour l'Etat de reprendre les choses.

Je pense qu'il existe une contradiction qui vient exclusivement de la nécessité d'équilibrer ce budget. En 2004, par exemple, l'évolution des dividendes va connaître une baisse.

16.18 Johan Vande Lanotte, ministre: Ce n'est pas exact. Au moment où cette opération a été décidée, nous ignorions que la reprise du fonds de pension serait prise en compte dans le budget. Pour preuve, au mois de juillet, lors de la formation du gouvernement, nous avons annoncé qu'il y aurait un déficit. A l'époque, nous avions pris la décision de reprendre le fonds Belgacom car cette opération était nécessaire pour l'entreprise. C'est au mois de septembre que nous avons constaté que ce fonds serait pris en compte dans le budget. Si nous l'avions su au mois de juillet, nous n'aurions tout de même pas annoncé un déficit probable!

vanuit de wil om de begroting in evenwicht te brengen.

16.18 Minister Johan Vande Lanotte: De regering heeft het tekort in augustus bekendgemaakt. Wij hebben tot de overname besloten zonder te weten dat de overname van het pensioenfonds in de begroting zou worden verrekend. Wij hebben beslist het pensioenfonds van Belgacom over te nemen omdat wij dachten dat het nodig was, anders hadden wij dat niet gedaan. In september hebben wij vernomen dat het fonds in de begroting verrekend zou worden.

16.19 Jean-Jacques Viseur (cdH): Je ne suis pas du tout convaincu par cette évolution. Cependant, si c'est dans l'intérêt de l'entreprise, il faut rejoindre l'avis du Conseil d'Etat - et nous l'avons dit en commission -, il s'agit alors d'une aide d'Etat.

16.19 Jean-Jacques Viseur (cdH): Die evolutie overtuigt mij niet. Als het bedrijf er echter voordeel bij heeft, moet niettemin rekening gehouden worden met het advies van de Raad van State en met wat we in de commissie hebben gezegd. Het gaat om overheidssteun.

16.20 Johan Vande Lanotte, ministre: (...). Ce n'est pas parce que c'est dans l'intérêt de l'entreprise qu'il s'agit d'une aide d'Etat. Cela peut être avantageux tant pour l'Etat que pour l'entreprise. Si la Commission européenne ne considère pas que c'est une aide d'Etat, cela signifie que le montant engagé est correct. Vous devez être logique avec vous-même!

16.20 Minister Johan Vande Lanotte: Het is misschien wel even voordelig voor de staat als voor het bedrijf, en het is geen overheidssteun als zodanig. Als de Europese Commissie dit niet als overheidssteun aanmerkt, betekent dat dat het vastgelegde bedrag correct is.

16.21 Jean-Jacques Viseur (cdH): Je suis d'accord. Nous verrons. Cependant, reconnaisez qu'il existe une réelle imprudence à ce stade. Il y a un inconvénient à ce que ce soit un avantage pour l'entreprise. En effet, si, lors de la mise en bourse de Belgacom, les actionnaires privés et l'Etat avaient décidé de mettre une partie en bourse, dans ce cas-là, il y avait évidemment un avantage direct et immédiat pour tous les actionnaires, dont l'Etat.

Ici, l'avantage pour l'entreprise reste en travers de la gorge lorsque l'on sait que cela va immédiatement être valorisé par les actionnaires privés qui vont céder leur part en bourse.

Je résume en disant qu'il n'y a vraiment pas une urgence extraordinaire. Le fonds Belaacom était tellement bien aéré que s'il avait encore pu

16.21 Jean-Jacques Viseur (cdH): Ja, goed, maar u moet toegeven dat men in dat stadium tot op zekere hoogte onvoorzichtig is. Als het een voordeel is voor het bedrijf, heeft dat ook een nadeel. Als de privé-aandeelhouders en de staat bij de beursgang van Belgacom beslist hadden een gedeelte op de beurs te laten noteren, was dat een rechtstreeks en onmiddellijk voordeel voor alle aandeelhouders geweest, dus ook voor de staat. Het voordeel voor

l'être pendant un an, on ne serait pas à 3,6 milliards, on serait sans doute au-dessus.

Je trouve que cet avantage liquide, immédiatement utilisable, qui est donné aux actionnaires privés est une chose à laquelle on ne doit pas adhérer. En effet, la plus-value que les actionnaires privés de Belgacom vont réaliser est exceptionnelle et directement liquide à partir de la mise en bourse.

Si jamais la commission dit que l'on se trouve en présence d'une forme d'aide publique déguisée, je ne crois pas que, pour cette opération purement budgétaire, le gouvernement aura vraiment géré la situation comme il le devait.

Nous sommes donc en présence, je le répète, d'une opération qui masque la situation sur le plan budgétaire. Au niveau des prévisions historiques, nos successeurs verront les résultats réels. A court terme, si cet avantage se traduit comme je le crois et comme ce serait normal par une plus-value boursière à travers Belgacom, je crois qu'on pourra vraiment regretter que la mise en bourse ne concerne que les actionnaires privés de Belgacom. C'est là une gestion qui est, à mon avis, inférieure à ce que l'on pouvait attendre d'une gestion sérieuse de ce secteur auquel nous sommes tous attachés qui est d'assurer une protection des générations futures au niveau du choc démographique qu'elles vont affronter.

het bedrijf is moeilijk te aanvaarden als men weet dat het zal worden gevaloriseerd door de aandeelhouders, die hun aandeel ter beurze zullen verzilveren.

Er is dus geen haast mee gemoeid. Het Belgacom-Fonds werd zo goed beheerd dat als dit gedurende nog een jaar zo was verder gegaan men boven het cijfer van 3,6 miljard was uitgekomen.

Volgens mij kan men niet instemmen met dit voordeel in contanten voor onmiddellijk gebruik dat aan de privé-aandeelhouders wordt gegeven. De meerwaarde die deze zullen realiseren is inderdaad uitzonderlijk.

Als de Commissie bovendien stelt dat het om een verkapte overheidssteun gaat zal men kunnen zeggen dat de regering de zaak slecht beheerd heeft. Ik denk dat het slechts om een operatie gaat die de budgettaire toestand moet verdoezelen. Als dit voordeel op korte termijn vertaald wordt in een meerwaarde op de beurs via Belgacom zal men moeten betreuren dat deze beursgang enkel de privé-aandeelhouders aanbelangt. Het is slecht beheer en de toekomstige generaties zullen het voelen wanneer ze het hoofd moeten bieden aan de gevolgen van de demografische schok.

16.22 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, achtbare collega's, mijnheer de minister, ik wil toch een uiteenzetting houden namens sp.a-spirit. Ik richt mij in het bijzonder tot mevrouw Vervotte, medeverslaggever en woordvoerster van de CD&V.

Mevrouw Vervotte, het gaat over telecommunicatie en u bent nu aan het bellen. U zult het mij niet kwalijk nemen dat ik het woord toch even tot u en tot uw fractie wil richten.

Wij begrijpen de conclusies van de premissen eigenlijk niet die u zowel in de kamercommissie als hier vandaag hebt gesteld. U bent het grosso modo, tweederde, met ons eens. U zegt: "Ten gronde zijn wij niet tegen die operatie. Principeel hebben wij niets tegen die operatie." U hebt dat vermeld als verslaggever in uw verslag. Het is uw eigen uitspraak, die op bladzijde 9 van het verslag staat: "Principeel hebben wij niets tegen die operatie. Wij stellen samen vast," dus meerderheid en uw fractie, "dat die operatie goed is voor de onderneming en gevraagd is door de onderneming. Wij stellen samen vast dat die operatie goed is voor het bestaande personeel van Beldacom. goed is voor de depensioneerden

16.22 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Mon intervention s'adresse principalement au CD&V. Les conclusions de ce groupe sont pour le moins curieuses, dans la mesure où il n'est pas fondamentalement opposé à l'opération. Le CD&V admet le bien-fondé de cette intervention pour l'entreprise, pour le personnel et pour les retraités actuels et futurs. Il ne désapprouve que le mode de comptabilisation et c'est précisément ce qui est surprenant. Il serait pertinent de contester le mode de comptabilisation lors des discussions budgétaires, mais pas maintenant. Il s'agit aujourd'hui de la reprise.

van Belgacom en goed is voor de toekomstige gepensioneerden van Belgacom."

Plots haakt u echter af, daar waar het gaat over de boeking, over de wijze van boeken van de overname van dat fonds. Dan zijn wij toch een klein beetje verbaasd. In het ontwerp van de regering en in die tekst staat niets over de boeking zelf. Die tekst gaat uitsluitend over de operatie. Ze gaat niet over de boeking.

Wij zouden het kunnen begrijpen dat u die boekingswijze afstrafft als u het daarmee niet eens bent, laten wij zeggen via de geëigende kanalen bij de opstelling van de begroting, maar niet hier in dit bestek, waar het enkel gaat over de overname.

Ik denk dat iedereen met een gezonde, kritische houding vragen kan stellen bij zo'n operatie omdat het toch inderdaad over een vrij omvangrijke operatie gaat.

Als u dus de neiging hebt – soms hebben wij die neiging ook – om de bevoegde minister niet te willen geloven, dan moet u de raad of het advies van externen inroepen. Terzake moet ik zeggen: ere wie ere toekomt. De CD&V, bij monde van de heer De Crem, had een bijzonder gunstige inval, vorige week in de kamercommissie. Inderdaad, mijnheer de voorzitter van de CD&V, uw partijgenoot heeft soms ook goede invallen. Vorige week had hij een bijzonder goede inval. Hij stelde, tijdens de behandeling in de commissie, vast: "Het is toch eigenlijk wel vreemd dat de rechtstreeks betrokken partner, met name het autonome overheidsbedrijf Belgacom, in dat hele debat niet rechtstreeks in de kamercommissie gehoord kan worden." Er was waarschijnlijk een kleine zweem van achterdacht. Daarom heeft CD&V voorgesteld om met name de heer Bellens uit te nodigen naar de kamercommissie.

De meerderheidspartijen waaronder de VLD- en sp.a-fracties zijn daar graag op ingegaan. Wij dachten immers dat er niets te verbergen viel. Wij dachten dat wij alleen maar konden leren van de getuigenissen, van de verklaringen, van de antwoorden op de vragen van de heer Bellens.

Wat heeft de heer Bellens, een persoon buiten elke verdenking, ons geleerd? Hij heeft ons geleerd dat de overname door de federale overheid van het pensioenfonds een dringende operatie is, al was het maar omdat Belgacom zich zou kunnen concentreren op het vormen van een actieve strategie in een zeer concurrentiële omgeving. Dat men zich de hele tijd moest bezighouden met de financiering, met alle fluctuaties van dien, is, volgens hem, nefast voor de slagkracht van het bedrijf.

De heer Bellens heeft ons ook geleerd dat in die bijzonder concurrentiële omgeving Belgacom als telecommunicatiebedrijf het enige bedrijf op de Europese markt is dat zelf nog moet voorzien in de financiering van de pensioenen van zijn werknemers en daardoor een concurrentieel nadeel heeft in die hypertensieve markt.

De heer Bellens heeft ons ook geleerd dat de prijs - collega's van de PS en cdH hebben daar grote vragen bij – wellicht de juiste prijs is. Hij zegt dat er inderdaad een marge is, omdat men niet alle parameters kent, maar al bij al is het een eerlijke en correcte prijs. Dat moet trouwens ook, anders lopen wij het gevaar dat de Europese Commissie of wie dan ook in de Europese Unie zegt dat wij eigenlijk een concurrentieel voordeel bieden aan Belgacom.

Wij zijn het erover eens dat het goed is voor de onderneming. Wij zijn het erover eens dat het goed is voor het personeel van de onderneming. Belgacom kan, door zich te concentreren op zijn strategische opdracht.

A l'initiative de Monsieur De Crem, nous avons convié à la Chambre Monsieur Bellens qui, en sa qualité d'administrateur délégué de Belgacom est au-dessus de tout soupçon. Pour Monsieur Bellens, le fonds de pension doit être impérativement repris et dans les plus brefs délais, au risque de mettre en péril le dynamisme de l'entreprise. Belgacom est la seule entreprise du marché européen de la téléphonie à devoir assumer elle-même la charge des pensions. Monsieur Bellens souhaite être débarrassé au plus vite de ce handicap concurrentiel. Qui peut dès lors encore s'opposer à la reprise?

En outre, un prix équitable sera payé, de sorte qu'il n'y a pas à craindre de critique de la Commission européenne.

zijn performantie in de toekomst vergroten. Dat wil zeggen dat het personeel in die onderneming veel zekerder is van zijn situatie. Men kan dus zeggen dat het ook goed is voor het personeel.

16.23 Inge Vervotte (CD&V): Ik was met aandacht aan het luisteren naar de uiteenzetting van de heer De Coene. Ik voelde de neiging om te reageren, omdat nogal vaak verwezen werd naar uitspraken van onder andere CD&V'ers.

Wij hebben de eerlijkheid om te zeggen dat wij genuanceerd willen nadenken over dit voorstel. Wij zeggen dat wij willen nagaan of het goed is voor Belgacom. Excuseert u mij dat ik het zelf zeg, maar ik denk dat het ons volste recht is. Ik denk dat dit alleen maar getuigt van het feit dat wij eerlijk inzitten met de toekomst van Belgacom.

16.24 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Absoluut, maar...

16.25 Inge Vervotte (CD&V): Ten tweede, de reden waarom wij hebben gevraagd om de gedelegeerd-bestuurder te zien, is omwille van het feit dat de minister in de Senaat heel overtuigend heeft gezegd dat hij in de eerste plaats duidelijk zou maken wat de universele dienstverlening zou zijn en ten tweede, dat hij de zaken rond de corporate governance duidelijk zou definiëren en in het Parlement zou bespreken. De minister heeft beaamd dat hij dit heeft beloofd en ik vind het spijtig dat ik daarop moet terugkomen. Wij hebben daarover een debat gevoerd. Hij heeft dat ook toegezegd, waarvoor wij hem trouwens danken. Wij vonden het echter nodig dit aangegane engagement terug in herinnering te brengen.

Ten derde, met betrekking tot uw boekhoudkundige operatie ...

16.26 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Het is niet mijn boekhoudkundige operatie. En bovendien gaat het vandaag niet over de boekhoudkundige operatie, het gaat over de overname.

16.27 Inge Vervotte (CD&V): Met betrekking tot uw uiteenzetting gaat het vandaag wel over het feit dat dit bij Belgacom eenmalig zal worden opgenomen - dat staat er wel in - in de begroting 2003-2004. Wij hebben daarmee wel problemen.

16.28 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Dat staat er niet in.

16.29 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik wil mij graag aansluiten bij hetgeen mevrouw Vervotte daarnet heeft gezegd. Ik wil stipuleren dat de heer De Coene hier aan manifeste desinformatie doet wanneer hij zegt dat er in de wet helemaal niets staat in verband met de boekhouding. Volgens artikel 8 moet de storting van het Belgacomfonds plaatsvinden op of vóór 31 december 2003 om middernacht.

16.30 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Het gaat over de storting, over de overdracht. Het gaat niet over de boekhoudkundige techniek.

16.31 Hendrik Bogaert (CD&V): Verder volgens artikel 8 kan de Koning deze termijn voor het geheel of voor een gedeelte van de betalingen verlengen met een maximale periode van 14 dagen. Ik heb nog nooit in een contract gezien dat men plots een uitstel van 14 dagen kan toestaan. De enige betekenis van artikel 8 op dat punt is om de regering de mogelijkheid te bieden het Belgacomspaarvarken te spreiden over twee deficitair beoordeelde jaren. Dat is de enige reden

16.23 Inge Vervotte (CD&V): Nous voulons réfléchir en termes nuancés sur l'opération car l'avenir de Belgacom nous préoccupe réellement. C'est également la raison pour laquelle nous avons invité l'administrateur délégué afin d'obtenir des informations fiables sur les conséquences de la reprise pour l'entreprise et le personnel.

16.25 Inge Vervotte (CD&V): C'est en effet l'opération comptable que le CD&V n'approuve pas. Dans la comptabilité de Belgacom, la reprise est portée en compte une seule fois alors qu'elle apparaît deux fois dans le budget. Nous avons des objections à cette répartition et cela concerne bien le débat qui nous occupe aujourd'hui.

16.31 Hendrik Bogaert (CD&V): En effet, la loi traite bien de la comptabilité, à savoir à l'article 8. Le report de 14 jours qui y est stipulé permet au gouvernement d'étendre les recettes sur deux années budgétaires déficitaires.

waarom deze paragraaf in artikel 8 staat. Mijnheer De Coene, dat weten u en de minister ook goed.

16.32 Minister Johan Vande Lanotte: Ik wil iets duidelijk maken. Als iemand voor of tegen deze operatie is, is dat uiteraard zijn of haar volste recht. Deze wet gaat echter niet over de begrotingsaanrekening. Het artikel dat de heer Bogaert citeert, bewijst dat helemaal niet. Men kan natuurlijk niet zeggen dat het Pensioenfonds wordt overgeheveld, zonder te zeggen wanneer dat gebeurt. Ik heb nog nooit een contract gezien waarin men afspreekt iets te doen zonder te zeggen wanneer men het zal doen. Indien er hier een wet was geweest zonder datum, zou u terecht hebben gezegd dat er geen overeenkomst was. Er staat in dat het tegen een bepaalde datum moet gebeuren en dat er een uitstel mogelijk is van twee weken. Ik heb in de commissievergadering uitgelegd waarom dat was. Dat was om rekening te kunnen houden met een aantal onvoorzien omstandigheden.

Mijnheer Bogaert, wanneer u nog nooit een contract hebt gezien waarin staat dat u tegen een bepaalde datum moet betalen, maar dat een uitstel met maximum zoveel dagen mogelijk is, dan hebt u nog maar weinig contracten gezien. Ik denk dat bijna iedereen in deze zaal reeds wel een dergelijk contract heeft gezien.

16.33 Inge Vervotte (CD&V): Maar, de mogelijkheid bestond eventueel wel om in dit wetsontwerp op te nemen dat men het geld voor deze Belgacom-werknemers apart zou houden. Dat was een mogelijkheid. Nu worden ze in de grote pot opgenomen.

16.32 Johan Vande Lanotte, ministre: Ce n'est pas exact, mais on ne peut régler le transfert d'un tel fonds sans préciser le moment auquel il aura lieu. Il relève simplement de la norme de fixer une date déterminée dans un contrat en y ajoutant un report éventuel de deux semaines afin de pouvoir réagir face à des imprévus sans que cela entraîne une rupture de contrat.

16.34 Minister Johan Vande Lanotte: Dat is zelfs ongrondwettelijk, mevrouw. U kan een niet-fiscale ontvangst niet afzonderlijk houden. Het is een niet-fiscale ontvangst en we hebben gezegd dat we ze in het Zilverfonds zouden stoppen, dat is de enige mogelijkheid. U weet heel goed dat deze ontvangst gewoon in het geheel van de staatsinkomsten terechtkomt. Er is het universaliteitsbeginsel; het geld komt toe aan de schatkist. U weet dat een fonds alleen mogelijk is voor heel specifieke inkomsten en niet voor deze, dat weet u heel goed. Het is niet mogelijk. Wat bedoelt u? U suggereert – een interessante suggestie – dat we aan de werknemers van Belgacom moeten zeggen dat het geld dat voor Belgacom dient voor hun pensioen is en voor niemand anders. Dat betekent ook dat als er ooit een halve euro te weinig is, het fonds leeg is. Dat is in strijd met het volledige pensioenstelsel, dat weet u heel goed. Het zijn staatspensioenen en die worden uit de algemene middelen betaald en dat is de reden waarom het geld naar de algemene middelen moet gaan. Als we de werknemers nu zouden uitleggen dat hun fonds een aparte pot is denk ik niet dat ze met zo'n operatie akkoord zouden gaan.

16.35 Inge Vervotte (CD&V): Het laatste wat wij daarover willen en blijkbaar ook mogen zeggen is dat onze vrees, zoals we ook in de commissie duidelijk hebben gemaakt, de volgende is. Dit fonds zou door het bedrijf volstort zijn en dan mee opgenomen worden in een grote pot. Als er dan wetswijzigingen zouden gebeuren met betrekking tot de pensioenen zou het voor de personeelsleden van Belgacom die met pensioen zijn gemakkelijker zijn om aan te kloppen bij hun bedrijf met de vraag naar het fonds dat ze hadden en dat volstort was, dan wanneer ze mee opgenomen worden in die grote pot en ze bij de gehele overheid moeten aankloppen.

16.33 Inge Vervotte (CD&V): L'argent du fonds de pension pourrait être mis de côté pour les collaborateurs de Belgacom. Il est à présent noyé dans la masse et le personnel n'en retirera jamais rien.

16.34 Johan Vande Lanotte , ministre : Ce serait anticonstitutionnel. Les pensions de l'Etat sont payées au moyen des réserves communes et non de fonds. C'est heureux pour les travailleurs car qu'arriverait-il si un fonds n'était pas suffisamment alimenté? Et pourquoi un membre du personnel de Belgacom percevrait-il une pension plus élevée qu'un travailleur d'une autre entreprise publique? Parce que Belgacom fait de bonnes affaires? Devons-nous dès lors laisser pour compte les collaborateurs des entreprises en difficultés?

16.35 Inge Vervotte (CD&V): Nous craignons que les retraités s'adressent moins facilement à l'Etat qu'à leur propre entreprise en cas de modification des régimes de pension et lorsqu'il faudra faire appel au fonds de pension qui a été entièrement libéré.

16.36 Minister Johan Vande Lanotte: U kon de commissie waarover u sprak om gegronde redenen niet bijwonen, maar ik zal het nog eens herhalen. Heden ten dage heeft men dat recht al niet meer. Het is vandaag zo dat, als er één iota gewijzigd wordt aan het algemeen stelsel van de pensioenen, dat automatisch en ipso facto van toepassing is voor de werknemers van Belgacom, ook als er meer of minder geld zit in het pensioenfonds. Dat verandert er niks aan. U zegt dat ze omwille van het fonds meer zouden moeten krijgen, maar dat is niet zo, de wet verbiedt het. De wet zegt dat de pensioenen van Belgacom en die van de overheid identiek zijn. Alles wat gewijzigd wordt aan de overheidspensioenen wijzigt ipso facto op dezelfde manier naar boven of beneden de pensioenen van Belgacom. Het personeel van Belgacom kan bij een wijziging van het overheidsstatuut geen aanpassing vragen omdat ze een fonds hebben. Het resultaat is dat het fonds minder zou gefinancierd worden, want dat is sinds '91 duidelijk in de wet voorzien.

16.37 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Mevrouw Vervotte, ik wil nog even ingaan op uw stelling dat u het goed voorheeft met de onderneming en met de werknemers van de onderneming. In alle openheid en collegialiteit, ik twijfel geen moment daaraan. Ik ken uw syndicale achtergrond en zou dat niet in twijfel durven te trekken. Precies daarom, als het hoofd van de onderneming en de vakbonden van de onderneming ons zelf vragen spoed te maken met de overname van dat fonds, kan het niet anders dan dat u logisch bent met uzelf en de overname van dat fonds door de federale overheid goedkeurt. U moet even abstractie maken van wat vandaag in dit ontwerp voorligt, want het maakt geen deel uit van het ontwerp. U moet even abstractie maken van de boekhoudkundige operatie, hoewel we u nog het voordeel van uw twijfel zouden kunnen gunnen.

Wat de boekhoudkundige operatie betreft, kunnen wij accepteren dat u zich geroepen voelt de waakhond te zijn van de minister van Begroting in het bijzonder. Daarvoor bestaan er nochtans instellingen. De operatie, zowel van de overname als van de boekhoudkundige technieken, zal worden beoordeeld door de Europese Commissie. Wat de operatie zelf betreft, zou u kunnen gewagen van de artikelen 86 en 87, de regels van mededinging van het verdrag van de Europese Unie. Precies daar slaagt de operatie erin een concurrentieel nadeel dat het telecombedrijf Belgacom vandaag heeft, weg te werken. In plaats van concurrentieel te bevoordelen, is men een bestaande benadering aan het wegwerken.

Wat de boekhoudkundige techniek betreft, laten wij afwachten. De minister zegt dat hij daarin redelijk gerust is. Wij weten dat niet, maar wij weten wel dat enkele weken geleden de Europese Commissie een analoge operatie in Portugal, met name met het bedrijf CTT, heeft goedgekeurd. Dat is een analoog en vergelijkbaar geval. Het oordeel van de Europese Commissie is enkele weken oud. Het zou ons dus zeer verbazen indien de Europese Commissie met betrekking tot het Portugese bedrijf zou zeggen dat het mag, en enkele weken later zou zeggen dat het niet kan in het geval van het Belgische bedrijf. Ik weet echter ook wel dat er misschien niet meteen een uitspraak komt, maar de zaak is ingeleid.

Ik heb nog een laatste bedenking. Op welke manier ook de middelen naar de federale overheid gaan, naar de publieke financiering, dit is een correcte beweging. Laten we wel wezen, het pensioenfonds en de middelen daarvoor zijn destijs mede opgebouwd onder een overheidsmonopolie van de RTT, later Belgacom. Het was een overheidsmonopolie met monopoliewinsten, waarvan iedereen die de telefoon gebruikte het liidend voorwerp was. Als vandaad de middelen

16.36 Johan Vande Lanotte , ministre: Cela ne change rien. Aujourd'hui, les modifications du régime général de pensions du secteur public s'appliquent déjà *ipso facto* aux pensions de Belgacom.

16.37 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Je ne doute pas des bonnes intentions du CD&V, mais si les responsables tant de l'entreprise que des syndicats demandent eux-mêmes d'accélérer la reprise, il faut tout de même pouvoir faire abstraction d'objections comptables. La Commission européenne saura se montrer vigilante. Les articles 85 et 86 du traité CE sur la concurrence ne sont pas enfreints: le désavantage concurrentiel de Belgacom est éliminé, aucun avantage n'est octroyé.

Le ministre affiche une confiance raisonnable en ce qui concerne la technique comptable. Quoi qu'il en soit, la Commission européenne a approuvé une situation analogue au Portugal il y a quelques semaines.

Le fonds de pension a été constitué sous le monopole d'État de la RTT et ensuite de Belgacom. Il n'est donc que légitime de restituer en partie au public ce qui lui appartient.

Le CD&V déclare vouloir le bien de l'entreprise et de ses travailleurs. La présentation de son amendement rejeté m'en fait quelque peu douter. Le CD&V insinue en effet que les autorités ne pourront pas respecter leurs obligations envers les pensionnés de Belgacom et sème ainsi inutilement le trouble.

die daarmee zijn opgebouwd naar de publieke financiering gaan, geeft men het publiek terug wat van het publiek komt.

Als het dan is in de vorm van een verbetering van de schuldratio – weze het het spekken van het Zilverfonds, weze het dat Europa toestaat dat daarmee een begrotingsoverschot wordt gerealiseerd –, het zijn openbare middelen worden er beter van.

Ik heb nog een laatste bedenking voor de collega's van CD&V, zonder onnodig te willen polemiseren. U hebt tijdens de besprekking in de kamercommissie een amendement voorgesteld, dat werd verworpen door de meerderheid. De toelichting van het amendement vertelt echter toch iets over de ingesteldheid waarmee u het dossier benadert. U zegt het goed voor te hebben. Dat is niet zo, collega's. Laat mij even uitspreken, alstublieft. U hebt gezegd dat u het goed voor hebt met de onderneming. U hebt gezegd dat u het goed voor heeft met de werknemers van de onderneming. Ik betwijfel dat als ik de toelichting van uw amendement lees. U insinueert daarin eigenlijk dat de overheid haar verplichtingen jegens de gepensioneerden van Belgacom of de toekomstige gepensioneerden niet zal nakomen. Als u dat beweert, daar waar zowel het autonome overheidsbedrijf ...

(...)

Mag ik even?

Als zowel het autonome overheidsbedrijf als het huidige ontwerp garanderen dat de verplichtingen wél worden nagekomen, dan zegt u dat eigenlijk bijna om de werknemers van Belgacom nerveus te maken. Daardoor ...

(...)

Neen, het bedrijf is niet alleen performant bij de gratie van financiële stabiliteit. Het is ook performant bij de gratie van stabiliteit bij de werknemers. Als u het dus zo goed voor hebt met Belgacom, zaai dan geen onnodige commotie bij zijn werknemers en zijn toekomstige gepensioneerden.

De **voorzitter**: Een ogenblikje, mijnheer De Coene. Mevrouw Vervotte wenst nog te repliceren.

16.38 Yves Leterme (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer Leterme, mevrouw Vervotte van uw fractie wenst te spreken.

16.39 Inge Vervotte (CD&V): Mijnheer De Coene, ik dank u voor uw engagement. U bent blijkbaar heel geëngageerd. Ik vind echter dat u een onderscheid moet maken – u moet daarin correct blijven – tussen de oerchte bekommernis die wij hebben voor de werknemers die er vandaag zijn en de ontwikkelingen die het bedrijf zou kunnen meemaken. Daarin willen wij absoluut meegaan. Wij hebben evenwel als enige bemerking gemaakt dat wij zullen moeten opletten voor alle kosten die de beursgang voor Belgacom zal meebrengen. Zal het bedrijf dat kunnen betalen en hoe zal het dat betalen? De hele beursgangoperatie is een heel moeilijke operatie. Niemand zal dat ontkennen. Ondertussen is er vorig jaar 1 miljard euro weggegaan en is opnieuw de privé-aandeelhouder er rijk van geworden. Ik kan het niet anders zeggen. Belgacom was de kip met de gouden eieren. Bovenop zal men nogmaals eenmalig 1,4 miljard euro moeten betalen om het fonds te volstorten.

16.39 Inge Vervotte (CD&V): Nous nous soucions des travailleurs actuels et des futurs pensionnés. Va-t-on toujours pouvoir tout payer? Nous avons bien le droit de poser la question sans être accusés de semer le trouble. Nous demandons simplement des garanties maximales.

Dat is onze bekommernis. Onze bekommernis gaat ook naar de 75% dochter en de herwaardering die daar mogelijk gaan gebeuren, alsook naar de aankoop van de aandelen die zij zelf zullen moeten realiseren om die beursgang mogelijk te maken. Wij zijn bekommert om het bedrijf vandaag, om de pensioenen in de toekomst alsook om de mensen die in de herstructureringsplannen zijn gestapt – ook dat is een hele uitdaging voor de toekomst – en voorts over alles wat te maken heeft met de extralegale pensioenen.

Wij hebben het recht om daarover vragen te stellen en het is niet eerlijk dat wij beoordeeld worden als zouden wij niet geïnteresseerd zijn in de werknemers en hun toekomst willen hypothekeren. Het enige wat wij vragen is een garantie, zowel voor de huidige als voor de toekomstige werknemers.

16.40 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Wat ik heb gezegd is dat na de garanties die u hebt gekregen, zowel van de afgevaardigde-beheerder van het autonome overheidsbedrijf als in de toelichting van de minister, het er u thans op het randje af om te doen is het personeel onnodig nerveus te maken en te insinueren dat de pensioenverplichtingen niet zullen worden nagekomen.

De **voorzitter**: Dit was de maidenspeech van de heer De Coene in de Kamer.

16.41 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Vervotte heeft in de commissie inderdaad gezegd dat als zij zeker weet dat het voor het bedrijf een doenbare operatie is die het bedrijf niet te veel in schulden brengt, zij in principe voor die operatie is. Dat was een terechte opmerking.

Dat is ook de reden waarom wij, op vraag van de heer De Crem, de heer Bellens hebben doen komen. De heer Bellens heeft duidelijk gemaakt dat het voor Belgacom inderdaad een inspanning vergt, maar dat die inspanning ook effectief draaglijk is. Hij zei dat wij daardoor geen schulden zullen hebben en dat onze maatschappij eind van 2004 opnieuw zonder schulden zal kunnen opereren. Dat heeft hij duidelijk gezegd en dat was heel geruststellend. Het was ook de analyse die wij gemaakt hadden.

Mevrouw Vervotte, uw terechte bekommernis wat dat betreft is door de heer Bellens volkomen duidelijk gebracht. Hij heeft gezegd: het enige probleem dat men met Belgacom zou kunnen hebben, is dat het bedrijf niet genoeg geleend zou hebben en dat het onvoldoende schulden heeft, want dat betekent dat het onvoldoende geïnvesteerd heeft. Maar goed, dat is omdat Belgacom in het verleden volgens mij - gelukkig - niet heeft meegedaan aan een aantal trends van toen.

Ik wil nogmaals benadrukken dat als er één zaak duidelijk uit het interview met de heer Bellens kwam, is dat hij het een correcte prijs vond. Die correcte prijs kan door Belgacom zonder probleem voor het bedrijf worden betaald.

16.42 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister verwijst naar het gesprek met de heer Bellens. Daarin hebben wij een mooi overzicht gekregen van een aantal historische feiten. Twee zaken werden ons echter onthouden.

Ten eerste, tot op het moment dat wij hier vandaag spreken, is het verslag van de revisor niet bekend gemaakt. Het verslag van de revisor is in deze aangelegenheid niet bekend gemaakt. Ik heb het nooit meegemaakt dat bij een dergelijke transactie het verslag van de revisor

16.40 Philippe De Coene (sp.a-spirit): Je continue de penser que le CD&V échauffe inutilement les travailleurs. L'administrateur délégué et le ministre ont en effet donné suffisamment de garanties.

Le **président**: Je félicite M. De Coene pour son *maidenspeech*.

16.41 Johan Vande Lanotte, ministre: M. Bellens, invité ici à la demande de M. De Crem, a dissipé les inquiétudes légitimes du CD&V: l'opération requiert un effort de Belgacom mais la société sera libérée de toute dette d'ici à fin 2004.

16.42 Pieter De Crem (CD&V): Le rapport du réviseur n'a toujours pas été publié et nous n'avons toujours pas reçu celui de l'inspecteur des Finances. Comment sommes-nous supposés pouvoir nous forger une idée précise de la situation?

aan de leden van de commissie wordt onthouden. Misschien kan de minister nog een gebaar stellen en het verslag van de revisor naar voren brengen?

Ten tweede, het verslag van de inspecteur van Financiën is ook onthouden aan de leden van de commissie. Hoe kunnen wij over zo'n zaak beslissen als wij de meest elementaire duidinginformatie niet hebben?

16.43 François Bellot (MR): Cette décision de reprise par l'État des obligations de pensions légales de Belgacom à l'égard de son personnel statutaire apporte enfin une réponse satisfaisante à une demande qui a été maintes fois répétée par les dirigeants de Belgacom. Il faut rappeler ici que les cinq milliards d'euros que Belgacom versera à l'État ont été déterminés en fonction des actifs actuels du fonds et des dotations nécessaires dans le futur, pour assurer le paiement des pensions des agents statutaires suivant le régime des pensions publiques. Les cinq milliards, c'est la valeur actualisée suivant les différentes hypothèses, notamment en matière de taux d'inflation et des différents taux à long terme nécessaires pour couvrir les pensions.

Je voudrais tout de même rappeler les propos de l'administrateur délégué, M. Bellens, lors de son audition le 5 novembre, indiquant que le projet de loi ne fait que résoudre un problème unique en Europe pour une entreprise de télécoms, problème qui aurait dû être résolu dans le passé. Et, toujours selon M. Bellens, il s'agit d'une rectification d'une situation tout à fait exceptionnelle.

16.44 Jean-Jacques Viseur (cdH): Je voudrais vous poser une question. Je suis d'accord avec vous: pour l'entreprise, c'est une bonne chose. Mais, lorsque l'entreprise a été partiellement privatisée, le poids du fonds de pension de Belgacom a évidemment pesé sur le prix de cession des actions aux partenaires privés. Comment est-ce qu'ils gagnent deux fois? Ils ont gagné ça lors de la privatisation et ils gagnent ça lors de la mise en bourse. C'est un fameux cadeau...

16.45 François Bellot (MR): Non, parce qu'aujourd'hui, vous réduisez l'actif net de la société de 5 milliards.

16.46 Johan Vande Lanotte, ministre: Non. Le fait est que, si on avait à ce moment enlevé le fonds de pension, on aurait obtenu plus. Alors, il est normal que quand Belgacom a dû, en son temps, verser...

16.47 Jean-Jacques Viseur (cdH): Vous me donnez raison en disant ça. Ils ont payé moins cher et ils sortent à un meilleur prix. C'est un double cadeau.

16.48 Johan Vande Lanotte, ministre: Ils ont perdu à peu près 4 ou 5 milliards d'euros de bénéfices entre temps. L'année passée, ce sont 1,4 milliards de bénéfices qu'ils n'ont pas eus.

16.49 Jean-Jacques Viseur (cdH): Mais ils ont fait le calcul quand ils ont acheté!

16.43 François Bellot (MR): De beslissing de wettelijke pensioenverplichtingen van Belgacom te laten overnemen door de Staat, beantwoordt aan de wensen van de bedrijfsleiding. Het bedrag dat aan de Staat zal worden gestort, hield rekening met de huidige actieva en met de dotatie die nodig is om de pensioenen van het statutair personeel uit te betalen volgens het stelsel van de overheidspensioenen. De heer Bellens is van oordeel dat dit wetsontwerp een oplossing biedt voor een probleem dat al lang had moeten worden opgelost. Het zet bovendien een uitzonderlijke toestand recht.

16.44 Jean-Jacques Viseur (cdH): Natuurlijk is dit goed voor het bedrijf: het wint tweemaal. De last van het pensioenfonds van Belgacom drukte immers al de prijs van de aandelen bij de overname door privé-partners. Vandaag krijgen die, naar aanleiding van de beursgang, alweer een geschenk!

16.45 François Bellot (MR): Dat klopt niet. U vermindert de netto activa van het bedrijf met 5 miljard.

16.46 Minister Johan Vande Lanotte: Indien we het pensioenfonds op dat ogenblik hadden overgenomen, hadden we een hogere prijs kunnen bedingen.

16.47 Jean-Jacques Viseur (cdH): U geeft me gelijk!

16.48 Minister Johan Vande Lanotte: U vergeet dat ze intussen ongeveer 5 miljard euro verloren.

16.49 Jean-Jacques Viseur (cdH): Daarmee was op het ogenblik van de aankoop al rekening gehouden.

16.50 François Bellot (MR): En 1997, soit quatre mois après la reprise par l'Etat des charges de pensions légales du personnel de Belgacom, John Goossens rappelait dans la presse que ni La Poste ni la SNCB ne doivent supporter leurs charges de pensions. L'administrateur délégué de Belgacom considérait d'ailleurs qu'il y avait là un facteur de préoccupation et un élément qui pèse sur la recherche de compétitivité de Belgacom.

L'intéressé insistait sur l'importance de réduire les charges de la société et ajoutait qu'une réduction partielle de la contribution au fonds de pension contribuerait à cet effort. Déjà à l'époque, Belgacom affirmait être un cas unique dans le monde, en citant l'exemple de la France qui avait soulagé France-Télécom de 600 à 800 milliards de francs français correspondant à la gestion du fonds de pension.

Ce discours a également été tenu lors des échanges de vues en commission de l'Infrastructure à la fois en 1997, alors que l'entreprise publique autonome se préparait à affronter la concurrence du 1er janvier 1998, ou en mai 2001, lorsque M. Goossens présentait les comptes de l'exercice 2000.

Qualifiée tantôt de poids du passé tantôt de lourd handicap, cette obligation exceptionnelle se traduisait en 2001 et 2002 par une dotation annuelle de 176 millions d'euros, à laquelle s'ajoutait en 2002 une dotation extraordinaire de 281 millions d'euros qui diminuait d'autant plus les dividendes que pouvaient recevoir les actionnaires. Cette charge représentait, en 2002, 6,8% du chiffre d'affaires. L'effet indirect de cette charge sur le résultat financier de Belgacom n'est donc pas négligeable.

Qui réalise une bonne affaire grâce à la reprise tardive par l'Etat des obligations de pension légale du personnel de Belgacom? S'agit-il des actionnaires privés du consortium ADSB qui, en 1995, ont payé un prix qui tenait compte de cette charge exceptionnelle et qui, en 2004, céderont leurs actions, dont la plus-value intègre la disparition de la charge? S'agit-il plutôt de l'Etat qui, lui, recueille 5 milliards d'euros qui contribueront, grâce à l'alimentation du fonds de vieillissement, à la réduction de la dette publique?

Nous osons affirmer que le premier bénéficiaire de cette opération est Belgacom elle-même. Comme l'a dit M. Bellens en commission, ce transfert permet à Belgacom de développer une stratégie à long terme qui - tous les observateurs en conviennent - reposera sur un partenariat industriel, comme le prévoit d'ailleurs la loi du 10 août 2001 qui permet à l'Etat de céder tout ou partie des actions de Belgacom, dans le cadre d'un partenariat stratégique impliquant Belgacom et un ou plusieurs opérateurs de télécoms.

Après la période de consolidation stratégique, la reprise par l'Etat des obligations de pension légale constitue donc une étape nécessaire mais pas suffisante dans la voie du développement du partenariat stratégique initié en 2001.

Il appartient, à présent, à Belgacom de maîtriser la programmation de ses alliances stratégiques et, donc, à l'Etat d'exercer ses prérogatives d'actionnaire majoritaire jusqu'à aujourd'hui.

Notre groupe apportera son soutien à ce projet de loi.

16.50 François Bellot (MR): In 1997 wees John Goossens erop dat noch De Post, noch de NMBS zelf hun pensioenlasten dragen; hij wees er voorts op hoe belangrijk het voor het bedrijf was de lasten terug te schroeven en voegde eraan toe dat een vermindering van de bijdrage aan het pensioenfonds daartoe zou kunnen bijdragen.

Dit werd in 1997 al in de commissie voor de Infrastructuur gezegd toen de onderneming zich opmaakte om de concurrentie het hoofd te bieden en in 2001 herhaald toen de heer Goossens de rekeningen van het boekjaar 2000 voorstelde.

In 2002 bedroeg deze last 6,8 % van de omzet, wat een niet te verwaarlozen gevolg heeft voor het financieel resultaat van Belgacom.

Wie doet een goede zaak aan de overname? De privé-aandeelhouders die in 1995 een prijs hebben betaald die in verhouding stond tot deze buitengewone last en die in 2004 hun aandelen overdragen met een meerwaarde waarvan de verdwenen last niet werd afgetrokken? Of de staat die vijf miljard euro wint waarmee de openbare schuld kan worden afgebouwd?

De grootste winnaar van deze transactie zal Belgacom zijn, dat volgens de bepalingen van de wet van 10 augustus 2001 een langetermijnstrategie zal kunnen ontwikkelen, gestoeld op een industrieel partnerschap.

Na de strategische consolidatieperiode is de overname door de Staat van de verplichtingen met betrekking tot het wettelijk pensioen een noodzakelijke maar ontoereikende etappe op de weg naar het strategisch partnership dat in 2001 werd ingezet. Belgacom moet de programmatie van zijn strategische allianties beheersen en de Staat moet zijn voorrechten van meerderheidsaandeelhouder uitoefenen.

Onze fractie zal het ontwerp

16.51 Jan Mortelmans (VLAAMS BLOK): Voorzitter, mijnheer de minister, collega's, voor ik bondig de visie van onze fractie uiteenzet, zou ik alleszins de rapporteurs willen danken voor het verslag dat, wat de essentie betreft, een correcte weergave is van de verschillende standpunten die in de commissie 14 dagen geleden of zelfs vorige week werden ingenomen. Wij hebben uiteraard uitgebreid van gedachten kunnen wisselen over het ontwerp tijdens de commissievergadering, met een trouwens bijwijlen hallucinante vertoning die zich ook heeft afgespeeld tijdens de vergadering van de commissie voor de Financiën. Het werd een welles-nietesspelletje, waarbij iedereen bij het eigen gelijk is gebleven. Dat blijkt trouwens ook uit de betogen van de afgelopen minuten tijdens onze plenaire vergadering. Om in de sfeer van het wetsontwerp te blijven, ik vermoed dat we pas de waarheid zullen kennen wanneer wij allemaal reeds lang met pensioen zullen zijn. Dat belet mij toch niet om beknopt het standpunt van onze fractie uit de doeken te doen.

Wat is volgens ons de bedoeling van deze operatie? Het heeft als zodanig niet veel te maken met het welzijn van Belgacom of met dat van de werknemers of met dat van de huidige of toekomstige gepensioneerden van Belgacom. Het is geen langetermijnvisie. Het is louter een opportuniteit die zich in deze moeilijke economische tijden aandient. Het is een meevalle en dat geeft zelfs de regering toe. Het is een gemakkelijkheidsoptie bij gebrek aan betere maatregelen, bij gebrek aan een echte langetermijnvisie. Dat is de essentie van dit wetsontwerp. Dat is natuurlijk de mening van een oppositiepartij, hoe zou dat ook anders kunnen.

Er zijn ook experts te velde die hierbij vraagtekens plaatsen. Ik heb in de commissie het voorbeeld aangehaald van de oud-voorzitter van de Belgische Vereniging van Pensioeninstellingen en ik heb het voorbeeld aangehaald van de huidige secretaris-generaal van die vereniging. Zij waren beiden bijzonder hard voor deze maatregelen. Het vertrouwen in heel de financiële sector van dit land zou zwaar worden ondermijnd, zeker als de overheid zo maar van de ene op de andere dag kan beslissen een fonds zomaar te confisqueren. Wat zeiden zij nog? De regering schuift de moeilijkheden voor zich uit. Uit het feit dat dit nu gebeurt en dat de lijn op dat vlak niet consequent wordt doorgetrokken naar de andere wettelijke pensioenfondsen, blijkt dat het een louter begrotingstechnische zaak is geworden. Dat zijn harde woorden. De toekomst zal uitwijzen wie gelijk krijgt in dezen.

Dat geldt trouwens ook voor de toestemming die Europa nog moet geven voor deze operatie. De minister is er duidelijk gerust in, maar louter al het feit dat hierover vragen rijzen, bewijst het delicate van deze operatie. Dat kwam trouwens ook mooi tot uiting in de commissie, waar de discussie over funded en unfunded pensioenfondsen niet uit de lucht was.

Er was ook een discussie over assumpties, waarbij al dan niet geheime tabellen werden gebruikt waarvan de cijfers ook al ter discussie werden gesteld. Ook op dat vlak blijft het een welles nietes-spelletje zonder voorgaande.

De essentie van het verhaal is echter dat de regering meent met die zogenaamde meevalle – het overnemen van het Belgacom-pensioenfonds – ineens drie vliegen in één klap te vangen. Het pensioenfonds zal tegelijkertijd voor drie dingen worden gebruikt: voor de betaling van de pensioenen van de Belacom-werknemers, voor de

steunen.

16.51 Jan Mortelmans (VLAAMS BLOK): Les discussions menées à ce sujet en commission ont parfois été hallucinantes et se sont soldées par un jeu de dupes. Chacun est resté cramponné à sa vérité. Ce spectacle vient d'être réédité en assemblée plénière. Les tenants et les aboutissants ne seront sans aucun doute connus que lorsque nous aurons tous atteint l'âge de la pension.

Cette opération n'a absolument rien à voir avec le bien-être des collaborateurs de Belgacom mais participe d'une manœuvre opportuniste dans un contexte économique difficile. Il s'agit d'une solution de facilité qui dissimule l'absence de vision à long terme et de mesures efficaces.

Le Vlaams Blok n'est pas le seul à être de cet avis et est rejoint en cela par différents experts entendus en commission. Pour eux, la confiscation du fonds de pension de Belgacom a ébranlé la confiance du monde financier et, par cette intervention, l'Etat reporte purement et simplement les problèmes. L'approbation de cette opération par les instances européennes demeure par ailleurs tout à fait hypothétique, même si Monsieur Vande Lanotte est confiant.

Il est du reste significatif que les discussions en commission aient constamment porté sur des hypothèses et des tableaux confidentiels présentant des chiffres provisoires qui, entre-temps, sont à nouveau mis en doute.

Par le biais de cette prétendue heureuse surprise, le gouvernement pense pouvoir faire d'une pierre trois coups : elle doit permettre le paiement des pensions des membres du personnel de Belgacom, aider à diminuer la dette publique et alimenter le Fonds de vieillissement. Quelqu'un peut-il m'expliquer comment la même somme d'argent peut-être affectée à trois postes différents?

vermindering van de overheidsschuld en voor het spekken van het Zilverfonds. Leg maar eens uit aan de mensen van het Belgacom-pensioenfonds dat het dient om de gepensioneerde Belgacom-medewerkers te betalen, dat het dient om de begroting een positief saldo te doen bereiken en dat het daarna ook nog eens kan worden gebruikt voor het Zilverfonds, ten bate van jan en alleman. U moet het maar kunnen.

Er zit achter deze operatie geen enkele structurele strategie, noch een langetermijnvisie. Dat kan trouwens evengoed worden gezegd van het Zilverfonds. Het was natuurlijk psychologisch voor de regering een goede zaak, maar de vrees blijft dat we vroeg of laat het deksel op de neus zullen krijgen.

U mag het mij niet kwalijk nemen. Misschien heb ik niet goed begrepen wat hier gebeurt, maar dan sta ik alleszins niet alleen. De verkoop van de activa van het fonds is een slecht signaal. Met een belegde portefeuille van 3,6 miljard had Belgacom het grootste pensioenfonds in dit land. De activa ervan bestonden bovendien uit reële waarden, zoals binnen- en buitenlandse aandelen, binnen- en buitenlandse obligaties en liquide middelen. Om puur opportunistische redenen van de overheid moest deze portefeuille echter worden geliquideerd.

Ten slotte, mijnheer de voorzitter, blijf ik erbij dat de overname van het pensioenfonds een artificiële constructie is. Hiermee wordt zogezegd de schuld afgebouwd en geraakt de begroting in evenwicht. Dergelijke maatregel neemt iedere stimulans weg om de publieke financiën te saneren. In werkelijkheid vertoont de begroting een tekort. De regering zou beter structurele maatregelen nemen om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden in plaats van alle problemen naar haar opvolgers door te schuiven. Daarom zal het Vlaams Blok tegen dit wetsontwerp stemmen.

16.52 Camille Dieu (PS): Monsieur le président, monsieur le vice-premier ministre, nous avons connu des débats très intéressants en commission de l'Infrastructure et je vois que ces mêmes débats ont été repris en séance plénière. Ce qui nous différencie les uns des autres, c'est ce que nous croyons avoir entendu. Pour ma part, j'ai entendu clairement que l'estimation des cinq milliards constitués pour le fonds de pension pour le transfert à l'État était basée sur des tables de mortalité, mais aussi sur une estimation du baby-boom qui deviendra un papy-boom rapidement.

En outre, le CEO de Belgacom, Didier Bellens lui-même, qui était venu à la demande de l'opposition, nous a assuré que l'opération ne posait aucun problème de monétarisation des cinq milliards d'euros, que 90% des liquidités se trouvaient en caisse et que le marché était capable de supporter la liquidation totale de l'opération. M. Bellens a d'ailleurs expliqué pourquoi il était important pour l'entreprise de réaliser cette opération de transfert. Selon lui, il était handicapé dans sa volonté de mener une politique dynamique pour l'entreprise, par la nécessité de tenir compte du fonds de pension dans sa comptabilité et de l'approvisionner au détriment d'autres investissements éventuels sans pouvoir en disposer.

Par rapport à ce qui a été dit au sujet des travailleurs de Belgacom, je voulais préciser que ces agents bénéficiaient du même régime de pension que celui de l'État et que si on touche aux pensions de l'État, on touche automatiquement aux pensions de Belgacom. Le transfert ne changera pas les règles en vigueur. Au contraire, puisque l'assise des cotisations est plus large. L'État leur assure une sécurité

Tôt ou tard, nous serons punis par où nous aurons péché. Cette vente d'actifs est une mauvaise affaire. Le fonds avait une valeur réelle et est liquidé par pur opportunisme. Cet artifice réduit à néant toute tentative d'assainissement des finances publiques alors qu'il est urgent de rechercher des solutions structurelles. Le Vlaams Blok votera contre ce projet de loi.

16.52 Camille Dieu (PS): Zelfs al betwijfelen sommigen de raming van het Pensioenfonds van Belgacom ik herinner eraan dat de regering dat heeft tot stand gebracht rekening houdend met de mortaliteitstabellen en het babyboomeffect. De heer Bellens verklaarde zelf dat deze operatie geen problemen zou doen rijzen. Het monetariseren van de vijf miljard kon zonder moeilijkheden gebeuren aangezien meer dan 90 procent van het bedrag in liquiditeiten aanwezig was en de markt snel de liquidatie van het Fonds aankondigde. Wat de gevolgen van de operatie voor het statutair personeel van het bedrijf betreft verandert de overdracht van het Fonds niets aan de geldende regels; integendeel de overname door de Staat is een bijkomende zekerheid voor de toekomst.

Ten slotte heeft de minister erop gewezen dat het bedrag van vijf miljard wel deelbaar is in het

supplémentaire.

Enfin, il a été clairement répondu que les avantages extralégaux octroyés aujourd'hui aux agents statutaires retraités de Belgacom continueraient à l'être puisqu'il s'agit d'une convention interne de l'entreprise qui ne sera pas dénoncée par le transfert du fonds. J'ai aussi entendu le ministre dire qu'on verserait les cinq milliards dans le fonds de vieillissement. Soit, on fait confiance ou on croit à l'honnêteté de ceux qui répondent à nos questions, soit on ne les croit pas. Et pour ma part, j'ai décidé de le croire.

Cela dit, le groupe socialiste a d'autres propos à tenir qui viennent en annexe de ce transfert du fonds de pension. Je veux parler de la mise en Bourse de l'entreprise publique autonome. Cela suppose la recherche d'un objectif primordial: la rentabilité financière de celle-ci, ce qui nous heurte dans le cas d'une entreprise publique qui est censée offrir un service universel. Vous aurez donc compris que ce n'était pas notre tasse de thé.

Si nous avons finalement adhéré à cette idée, c'est qu'elle ne constituait que la seule alternative possible à la volonté de retrait des actionnaires minoritaires de Belgacom.

Il fallait donc encadrer cette mise en bourse en appliquant trois principes que je voudrais énoncer.

Le premier est le maintien du service public universel, c'est-à-dire un service identique rendu à tous les citoyens quelle que soit leur situation financière ou géographique, par exemple. Nous ne pourrions accepter, qu'au nom d'une certaine rentabilité financière, l'entreprise ne décide de prêter qu'un service minimum tel que défini par les préscrits européens. L'Etat doit pouvoir investir dans son outil. Il doit pouvoir le moderniser parce qu'il lui appartient de juger des services indispensables au progrès de la société et à la qualité de vie de chacun d'entre nous.

Pour pouvoir arriver à cela, nous voulons soutenir un deuxième principe. Ainsi, il faut garder ce qui est encore public dans l'entreprise et ne pas aller vers une privatisation totale, même si pour certains, privatisation est synonyme de succès, de modernité, d'efficacité. Pour nous, l'Etat doit continuer à être un régulateur de l'économie tout en étant un acteur de celle-ci, surtout quand on songe au rôle important que joue un outil de télécommunication dans le développement de la société de la connaissance.

Enfin, dernier principe, le personnel de Belgacom ne pouvait pas faire les frais de cette mise en bourse. Par conséquent, nous disons clairement aujourd'hui que nous serons extrêmement vigilants par rapport au licenciement des cadres, qui a été entrepris dès le début de cet été.

Nous avons la conviction que ces "initiatives" sont à mettre en parallèle avec cette mise en bourse parce qu'il s'agit, en définitive, d'un toilettage des différents postes de dépenses de l'entreprise publique afin qu'elle apparaisse plus séduisante sur le marché boursier.

Nous savons, bien entendu, que le ratio des cadres au sein de Belgacom est plus élevé que dans les autres entreprises européennes. Cependant, nous pensons que cela n'a de valeur qu'aux yeux du marché. Et pour nous, c'est l'emploi qui compte.

Monsieur le président. monsieur le ministre. je voudrais vous poser une

Zilverfonds zal worden gestort. De beursgang van een bedrijf vereist dat het primordiaal oogmerk van toenemende rentabiliteit wordt nastreefd wat ons als socialisten tegen de borst stuit aangezien een overheidsbedrijf verondersteld is een universele dienst te verlenen. Toch wisten wij dat er geen ander middel was om de dreiging tot terugtrekking waarmee de aandeelhouders zwaaiden tegen te gaan. Voor ons kwam het er dus op aan de beursgang vergezeld te laten gaan van bakens die ons na aan het hart liggen.

In de eerste plaats moet Belgacom een kwaliteitsvolle universele dienst blijven verlenen die elke burger ten goede komt ongeacht zijn financiële of geografische situatie. Wij zouden niet kunnen aanvaarden dat het bedrijf onder de mom van het streven naar een zekere rentabiliteit beslist slechts een minimumdienst te verstrekken die beantwoordt aan de Europese voorschriften.

De Staat moet zijn instrumentarium moderniseren om een kwaliteitsvolle service aan een aanvaardbare prijs te ontwikkelen. Het is immers de taak van de overheid om te oordelen welke diensten onontbeerlijk zijn voor de maatschappelijke vooruitgang en de levenskwaliteit van elke burger.

Een tweede principe dat de beursgang niet in gevaar mag brengen is dat wat er nog rest van het openbaar karakter van de onderneming niet mag verdwijnen. Men mag niet in een scenario van een volledige privatisering terechtkomen, ook al staat dat voor sommigen gelijk met succes, modernisering en efficiëntie. Volgens ons moet de Staat een regulerende rol blijven spelen in de economie, ook al is hij zelf een economische actor.

Tot slot mag het personeel van Belgacom niet het slachtoffer worden van deze beursgang. Wij zullen waakzaam toezien op de ontslagen van het kaderpersoneel die deze zomer een aanvang namen. Gaat het daarbij ook niet

question qui peut paraître technique, mais qui a son importance.

Nous connaissons aujourd'hui la composition du consortium bancaire qui accompagnera l'entrée en bourse de Belgacom. Il s'agit de Goldman Sachs, Lehman Brothers, Morgan Stanley, UBS, Dexia et KBC, soit trois mammouths américains, un suisse et deux belges. Connaît-on déjà la part des titres qui seront réservés aux investisseurs institutionnels et aux investisseurs particuliers? Et quelle sera la part réservée au marché belge et aux marchés étrangers?

om het opsmukken van de uitgaven het overheidsbedrijf opdat het op de beursmarkt een betere indruk zou maken?

Een laatste vraag: het bankconsortium dat de beursgang van Belgacom zal begeleiden is samengesteld uit drie Amerikaanse mastodonten, een Zwitserse reus en twee Belgische banken. Kent men het aandeel van de effecten die aan de institutionele en particuliere beleggers toebehoren? Wat met het aandeel van de Belgische en buitenlandse markten?

16.53 Johan Vande Lanotte, ministre: Sur cette question, il ne sera possible de prendre une décision qu'au dernier moment. C'est la raison pour laquelle nous avons insisté au moment de l'accord - même si ce n'est pas l'Etat qui vend puisqu'il n'a rien à dire - pour que deux banques belges fassent partie du groupe de gestion afin de veiller à respecter un certain équilibre entre les investisseurs institutionnels, qui achètent pour vendre très vite, et les investisseurs de notre marché belge. C'est la seule garantie que nous pouvons avoir car c'est un peu prévisible.. Je répète que la seule garantie que nous pouvons avoir est que des banques belges fassent partie du groupe de décision, ce qui a été convenu et exécuté. Au moment de l'IPO, c'est ce consortium qui décidera de l'attribution des différentes parts du marché.

16.53 Minister Johan Vande Lanotte: Over deze kwestie kan alleen op het allerlaatst moment worden beslist. Er werd op aangedrongen dat er twee Belgische banken in de groep van beslissingnemers zouden vertegenwoordigd zijn opdat het aandeel van de institutionele beleggers op de Belgische markt zou worden gerespecteerd. Dat is onze enige garantie.

Le président:

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) (**316/1**)

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bepreking. (Rgt 85, 4) (**316/1**)

Le projet de loi compte 31 articles.
Het wetsontwerp telt 31 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 31 sont adoptés avec corrections de texte article par article.
De artikelen 1 tot 31 met tekstverbeteringen worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

*De vergadering wordt gesloten om 18.22 uur. Volgende vergadering om 18.30 uur.
La séance est levée à 18.22 heures. Prochaine séance à 18.30 heures.*

ANNEXE**SÉANCE PLÉNIÈRE**

JEUDI 13 NOVEMBRE 2003

DECISIONS INTERNES**COMMISSION PARLEMENTAIRE DE
CONCERTATION****Décisions**

Conformément à l'article 14, alinéa 1^r, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, je vous communique que la commission parlementaire de concertation a pris les décisions suivantes en sa réunion du 7 novembre 2003:

Conformément à l'article 12, § 2, de la loi précitée et en application de l'article 80 de la Constitution, la commission a déterminé les délais dans lesquels le Sénat aura à se prononcer sur les projets de loi suivants, pour lesquels le gouvernement a demandé l'urgence:

- pour le projet de loi concernant la reprise par l'Etat belge des obligations de pension légales de la société anonyme de droit public Belgacom vis-à-vis de son personnel statutaire (n° 316/1-2003/2004).

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 21 jours.

- pour le projet de loi portant modification de la loi du 20 juillet 1979 concernant l'assistance mutuelle en matière de recouvrement dans la Communauté économique européenne, des créances résultant d'opérations faisant partie du système de financement du Fonds européen d'Orientation et de Garantie agricole ainsi que des prélèvements agricoles et des droits de douane, de la taxe sur la valeur ajoutée et de certains droits d'accise (n° 334/1-2003/2004).

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 21 jours.

- pour le projet de loi modifiant l'article 215, alinéa 3, 4°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (n° 352/1-2003/2004).

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 21 jours.

- pour le projet de loi instaurant une déclaration libératoire unique (n° 353/1-2003/2004).

BIJLAGE**PLENUMVERGADERING**

DONDERDAG 13 NOVEMBER 2003

INTERNE BESLUITEN**PARLEMENTAIRE OVERLEGCOMMISSIE****Beslissingen**

Overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, deel ik u mee dat de parlementaire overlegcommissie in haar vergadering van 7 november 2003 volgende beslissingen heeft genomen:

Overeenkomstig artikel 12, § 2, van de voormelde wet en met toepassing van artikel 80 van de Grondwet, heeft de commissie de termijnen bepaald waarbinnen de Senaat zich moet uitspreken over de volgende wetsontwerpen, waarvoor de regering de spoedbehandeling heeft gevraagd:

- voor het wetsontwerp houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Belgacom ten opzichte van haar statutair personeel (nr. 316/1-2003/2004).

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 21 dagen vast te stellen.

- voor het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1979 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldborderingen in de Europese economische gemeenschap, die voortvloeien uit verrichtingen, die deel uitmaken van het financieringsstelsel van het Europees Oriëntatie-en Garantiefonds voor Landbouw, alsmede van landbouwheffingen en douaenerechten, van de belasting op de toegevoegde waarde en van bepaalde accijzen (nr. 334/1-2003/2004).

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 21 dagen vast te stellen.

- voor het wetsontwerp tot wijziging van artikel 215, derde lid, 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (nr. 352/1-2003/2004).

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 21 dagen vast te stellen.

- voor het wetsontwerp houdende invoering van éénmalige bevrijdende aangifte (nr. 353/1-2003/2004).

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 21 jours.

- pour le projet de loi accordant des avantages complémentaires en matière de pension de retraite aux personnes désignées pour exercer une fonction de management ou d'encadrement dans un service public (n° 357/1-2003/2004).

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 45 jours.

- pour le projet de loi modifiant la loi du 11 janvier 1993 relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins de blanchiment de capitaux, la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit et la loi du 6 avril 1995 relative au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires financiers et conseillers en placements (n° 383/1-2003/2004).

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 21 jours.

Pour information

DEMANDES D'INTERPELLATION

Demandes

1. M. Luc Sevenhans au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les réformes annoncées en ce qui concerne les services d'incendie".

(n° 92 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

2. M. Melchior Wathelet au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la suppression de la circonscription électorale germanophone pour les élections au parlement européen".

(n° 93 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

3. M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "l'instauration de circonscriptions électorales provinciales pour l'élection des parlements des entités fédérées du 13 juin 2004".

(n° 94 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

4. M. Bart Laeremans au ministre de la Mobilité et de l'Economie sociale sur "le plan de dispersion des vols de nuit".

(n° 95 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

5. M. Geert Bourgeois au ministre de la Défense sur "la modernisation des Falcon 20".

(n° 96 – renvoi à la commission de la Défense nationale)

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 21 dagen vast te stellen.

- voor het wetsontwerp houdende toekenning van aanvullende voordelen inzake rustpensioen aan personen die werden aangesteld om een management- of staffunctie uit te oefenen in een overheidsdienst (nr. 357/1-2003/2004).

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 45 dagen vast te stellen.

- voor het wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en de wet van 6 april 1995 inzake het statuut van en het toezicht op de beleggingsondernemingen, de bemiddelaars en beleggingsadviseurs (nr. 383/1-2003/2004).

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 21 dagen vast te stellen.

Ter kennisgeving

INTERPELLATIEVERZOEKEN

Ingekomen

1. de heer Luc Sevenhans tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de aangekondigde hervormingen bij de brandweerdiensten".

(nr. 92 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

2. de heer Melchior Wathelet tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de verdwijning van de Duitstalige kieskring voor de verkiezing van het Europees Parlement".

(nr. 93 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

3. de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "de invoering van provinciale kieskringen voor de verkiezingen van de deelstaatparlement op 13 juni 2004".

(nr. 94 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

4. de heer Bart Laeremans tot de minister van Mobiliteit en Sociale Economie over "het spreidingsplan in verband met de nachtvluchten".

(nr. 95 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

5. de heer Geert Bourgeois tot de minister van Landsverdediging over "de vernieuwing van de Falcon 20's".

(nr. 96 – verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

6. Mme Zoé Genot au ministre de l'Emploi et des Pensions sur "le permis de travail pour les personnes dont l'ordre de quitter le territoire est suspendu, dont les Afghans".

(n° 97 – renvoi à la commission des Affaires sociales)

7. M. Jean-Jacques Viseur au premier ministre sur "les déclarations du ministre de l'Intérieur concernant la conditionnalité de l'aide au développement à une politique de réadmission".

(n° 98 – transformée en question orale)

8. M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la liaison de l'obligation de reprise aux crédits en faveur de la coopération au développement".

(n° 99 – transformée en question orale)

9. M. Pieter De Crem au premier ministre sur "les déclarations du premier ministre visant à permettre une opération-bis de self-service électoral pour l'élection du parlement flamand".

(n° 100 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

10. M. Geert Bourgeois à la vice-premier ministre et ministre de la Justice sur "les problèmes rencontrés dans la phase de démarrage des activités du corps de sécurité".

(n° 101 – renvoi à la commission de la Justice)

11. M. Bart Laeremans à la vice-premier ministre et ministre de la Justice sur "les problèmes liés au corps de sécurité".

(n° 102 – renvoi à la commission de la Justice)

12. M. Francis Van den Eynde au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "l'envoi de soldats belges au Congo".

(n° 103 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

6. mevrouw Zoé Genot tot de minister van Werk en Pensioenen over "werkvergunningen voor de personen tegen wie het bevel om het grondgebied te verlaten werd opgeschort, onder wie de Afghanen".
(nr. 97 – verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

7. de heer Jean-Jacques Viseur tot de eerste minister over "de verklaringen van de minister van Binnenlandse Zaken in verband met de koppeling van ontwikkelingshulp aan een terugnamebeleid".

(nr. 98 – omgewerkt in mondelinge vraag)

8. de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de koppeling van de zogenaamde terugnameplicht aan kredieten voor ontwikkelingssamenwerking".

(nr. 99 – omgewerkt in mondelinge vraag)

9. de heer Pieter De Crem tot de eerste minister over "de verklaringen van de eerste minister om een operatie electorale zelfbediening-bis voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement mogelijk te maken".

(nr. 100 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

10. de heer Geert Bourgeois tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problemen bij de start van het veiligheidskorps".

(nr. 101 – verzonden naar de commissie voor de Justitie)

11. de heer Bart Laeremans tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de problemen met betrekking tot het veiligheidskorps".

(nr. 102 – verzonden naar de commissie voor de Justitie)

12. de heer Francis Van den Eynde tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "het sturen van Belgische soldaten naar Congo".

(nr. 103 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

PROPOSITIONS

Autorisations d'impression

1. Proposition de loi (M. Jos Ansmans) modifiant la loi relative à la police de la circulation routière, coordonnée le 16 mars 1968, en vue de l'instauration d'un test salivaire pour l'analyse de substances autres que l'alcool qui influencent la capacité de conduite (n° 391/1).

2. Proposition de résolution (M. Guido Tastenhoye et Mme Alexandra Colen) relative à l'insertion d'une référence chrétienne dans la préambule du Traité établissant une Constitution pour l'Europe (n° 392/1).

3. Proposition de loi (MM. Servais Verherstraeten, Jo Vandeurzen, Tony Van Parys et Mme Liesbeth Van der Auwera) complétant le Code civil par des dispositions relatives à la parenté sociale (n° 393/1).

VOORSTELLEN

Toelatingen tot drukken

1. Wetsvoorstel (de heer Jos Ansmans) tot wijziging van de op 16 maart 1968 gecoördineerde wet betreffende de politie over het wegverkeer wat betreft het invoeren van een speekseltest voor de analyse van andere stoffen dan alcohol die de rijvaardigheid beïnvloeden (nr. 391/1).

2. Voorstel van resolutie (de heer Guido Tastenhoye en mevrouw Alexandra Colen) betreffende het inschrijven van een christelijke verwijzing in de preambule van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa (nr. 392/1).

3. Wetsvoorstel (de heren Servais Verherstraeten, Jo Vandeurzen, Tony Van Parys en mevrouw Liesbeth Van der Auwera) tot aanvulling van het Burgerlijk Wetboek, met bepalingen inzake het zorgouderschap (nr. 393/1).

4. Proposition de loi spéciale (MM. Rik Daems, Willy Cortois, Claude Marinower et Filip Anthuenis) modifiant l'article 25 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles et l'article 13 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, en vue d'octroyer le droit de vote aux Belges résidant à l'étranger (n° 394/1).
5. Proposition de loi (MM. Rik Daems, Willy Cortois, Claude Marinower et Filip Anthuenis) modifiant plusieurs lois électorales, en vue d'accorder le droit de vote aux Belges qui résident à l'étranger (n° 395/1).
6. Proposition de loi (MM. Yves Leterme, Tony Van Parys et Servais Verherstraeten) complétant le Code pénal afin de réprimer les appels abusifs à la générosité de la population (n° 396/1).
7. Proposition de loi (M. Bart Laeremans) relative au dépouillement des votes exprimés par les électeurs établis à l'étranger (n° 397/1).
8. Proposition de loi (Mmes Sabien Lahaye-Battheu, Maggie De Block et Annemie Turtelboom) modifiant la législation relative à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés et des travailleurs indépendants en ce qui concerne le cumul d'une pension de survie et d'une indemnité pour cause de maladie ou d'invalidité (n° 398/1).
9. Proposition de loi (Mme Martine Taelman et MM. Alfons Borginon et Claude Marinower) instaurant un régime pour les collaborateurs de la justice (n° 399/1).
10. Proposition de loi (MM. Willy Cortois, Filip Anthuenis et Claude Marinower) portant organisation d'une consultation populaire sur l'octroi du droit de vote au niveau communal aux résidents en Belgique qui ne sont pas des ressortissants d'un Etat membre de l'Union européenne (n° 400/1).
11. Proposition de loi (Mme Simonne Creyf et M. Servais Verherstraeten) modifiant les articles 95 et 97 du Code des droits de succession (n° 401/1).
12. Proposition de loi spéciale (MM. Willy Cortois, Filip Anthuenis et Claude Marinower) modifiant l'article 6, § 1er, VIII, 4°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (n° 402/1).
13. Proposition de résolution (M. Guido Tastenhoye et Mme Alexandra Colen) visant à maintenir les dispositions du Traité de Nice relatives à la pondération des voix au sein du Conseil européen et du Conseil de ministres et à scinder lex voix belges en un quota wallon et un quota flamand (n° 403/1).
14. Proposition de résolution (MM. Koen Bultinck, Hagen Goyvaerts, Guy D'haeseleer et Mme Frieda Van Themsche) relative à la prorogation de l'application du taux réduit de TVA pour les services à forte intensité de main-d'œuvre, en particulier pour les travaux de rénovation des habitations de plus de cinq ans (n° 404/1).
4. Voorstel van bijzondere wet (de heren Rik Daems, Willy Cortois, Claude Marinower en Filip Anthuenis) tot wijziging van artikel 25 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen en artikel 13 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, om stemrecht toe te kennen aan de Belgen die in het buitenland verblijven (nr. 394/1).
5. Wetsvoorstel (de heren Rik Daems, Willy Cortois, Claude Marinower en Filip Anthuenis) tot wijziging van verscheidene kieswetten, om stemrecht toe te kennen aan de Belgen die in het buitenland verblijven (nr. 395/1).
6. Wetsvoorstel (de heren Yves Leterme, Tony Van Parys en Servais Verherstraeten) tot aanvulling van het Strafwetboek om misbruik van de vrijgevigheid van de bevolking strafbaar te stellen (nr. 396/1).
7. Wetsvoorstel (de heer Bart Laeremans) inzake de opneming van de stemmen van kiezers uit het buitenland (nr. 397/1).
8. Wetsvoorstel (de dames Sabien Lahaye-Battheu, Maggie De Block en Annemie Turtelboom) tot wijziging van de wetgeving betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers en zelfstandigen, wat de cumulatie van een overlevingspensioen en een ziekte- en invaliditeitsuitkering betreft (nr. 398/1).
9. Wetsvoorstel (mevrouw Martine Taelman en de heren Alfons Borginon en Claude Marinower) betreffende de invoering van een regeling voor medewerkers met het gerecht (nr. 399/1).
10. Wetsvoorstel (de heren Willy Cortois, Filip Anthuenis en Claude Marinower) houdende organisatie van een volksraadpleging over de toekenning van stemrecht op gemeentelijk niveau aan de in België verblijvende niet-Europese Unie onderdanen (nr. 400/1).
11. Wetsvoorstel (mevrouw Simonne Creyf en de heer Servais Verherstraeten) tot wijziging van de artikelen 95 en 97 van het Wetboek der successierechten (nr. 401/1).
12. Voorstel van bijzondere wet (de heren Willy Cortois, Filip Anthuenis en Claude Marinower) tot wijziging van artikel 6, §1, VIII, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (nr. 402/1).
13. Voorstel van resolutie (de heer Guido Tastenhoye en mevrouw Alexandra Colen) tot behoud van de bepalingen in het Verdrag van Nice betreffende de weging van de stemmen in de Europese Raad en de Raad van Ministers en het opdelen van de Belgische stemmen in een Vlaams en een Waals deel (nr. 403/1).
14. Voorstel van resolutie (de heren Koen Bultinck, Hagen Goyvaerts, Guy D'haeseleer en mevrouw Frieda Van Themsche) betreffende de verlenging van het verlaagde BTW-tarief op bepaalde arbeidsintensieve diensten, meer bepaald voor renovatiewerken aan woningen die ouder zijn dan 5 jaar (nr. 404/1).

15. Proposition de loi (Mme Alexandra Colen) portant diverses mesures visant à promouvoir la bonne gestion de l'Etat (n° 405/1).
16. Proposition de déclaration (Mme Alexandra Colen) de révision du décret n° 5 du 24 novembre 1830 portant exclusion perpétuelle de la famille d'Orange-Nassau de tout pouvoir en Belgique (n° 406/1).
17. Proposition de déclaration (Mme Alexandra Colen) de révision du titre III, chapitre III, section II, de la Constitution, en vue d'y insérer une disposition relative à la suppression du Conseil de la Couronne (n° 407/1).
18. Proposition de déclaration (Mme Alexandra Colen) de révision du titre III, chapitre III, section II, de la Constitution (n° 408/1).
19. Proposition de loi (Mme Alexandra Colen et MM. Gerolf Annemans, Koen Bultinck, Bart Laeremans, Bert Schoofs, Guido Tastenhoye, Jaak Van den Broeck et Francis Van den Eynde) effaçant, pour l'avenir, tous les effets des condamnations et sanctions infligées du chef d'actes d'incivisme prétendument commis entre le 10 mai 1940 et le 8 mai 1945 et instituant une commission chargée d'indemniser les victimes de la répression d'après-guerre ou leurs descendants pour le préjudice financier subi à la suite desdites condamnations et sanctions (n° 409/1).
20. Proposition de loi (M. Jo Vandeurzen) modifiant la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnité, coordonnée le 14 juillet 1994, en vue d'instituer un Comité pour l'examen permanent de la nomenclature des prestations de santé (n° 413/1).
21. Proposition de résolution (M. Miguel Chevalier et Mme Hilde Vautmans) concernant la baisse du taux de la taxe sur la valeur ajoutée sur les équipements de sécurité des motocyclistes et sur les pneus de motocyclette (n° 414/1).
22. Proposition de loi (MM. Rik Daems, Bart Tommelein et Stef Goris) modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant le taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux (n° 415/1).
23. Proposition de loi (M. Melchior Wathelet) modifiant l'article 259ter du Code judiciaire, en vue d'accélérer la procédure de nomination des magistrats (n° 416/1).
24. Proposition de loi (M. Melchior Wathelet) modifiant le Code judiciaire et le Code d'instruction criminelle en ce qui concerne le remboursement des frais de justice (n° 417/1).
25. Proposition de loi (M. Melchior Wathelet) modifiant le Code judiciaire afin de résorber l'arriéré judiciaire en matière civile (n° 418/1).
15. Wetsvoorstel (mevrouw Alexandra Colen) houdende diverse maatregelen ter bevordering van een verantwoorde staatshuishouding (nr. 405/1).
16. Voorstel van verklaring (mevrouw Alexandra Colen) tot herziening van het decreet nr. 5 van 24 november 1830 betreffende de eeuwige uitsluiting van de familie Oranje-Nassau van enige macht in België (nr. 406/1).
17. Voorstel van verklaring (mevrouw Alexandra Colen) tot herziening van Titel III, Hoofdstuk III, Afdeling II van de Grondwet, met de bedoeling er een bepaling in te voegen betreffende het opheffen van de zogenaamde Kroonraad (nr. 407/1).
18. Voorstel van verklaring (mevrouw Alexandra Colen) tot herziening van Titel III, Hoofdstuk III, Afdeling II van de Grondwet (nr. 408/1).
19. Wetsvoorstel (mevrouw Alexandra Colen en de heren Gerolf Annemans, Koen Bultinck, Bart Laeremans, Bert Schoofs, Guido Tastenhoye, Jaak Van den Broeck en Francis Van den Eynde) tot uitwissing van alle gevolgen voor de toekomst van veroordelingen en sancties wegens tijdens de periode van 10 mei 1940 tot 8 mei 1945 gestelde vermeende daden van incivisme en tot oprichting van een commissie belast met de schadeloosstelling van de door de naoorlogse repressie getroffen personen of hun nabestaanden voor de ten gevolge van deze veroordelingen en sancties geleden financiële schade (nr. 409/1).
20. Wetsvoorstel (de heer Jo Vandeurzen) tot wijziging van de wet betreffende de verplichte ziekteverzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, met het oog op de oprichting van een Comité voor de permanente doorlichting van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen (nr. 413/1).
21. Voorstel van resolutie (de heer Miguel Chevalier en mevrouw Hilde Vautmans) betreffende de verlaging van het tarief van de belasting over de toegevoegde waarde op de veiligheidsuitrusting van motorrijders en op motorbanden (nr. 414/1).
22. Wetsvoorstel (de heren Rik Daems, Bart Tommelein en Stef Goris) tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven (nr. 415/1).
23. Wetsvoorstel (de heer Melchior Wathelet) tot wijziging van artikel 259ter van het Gerechtelijk Wetboek, teneinde de benoemingsprocedure van magistraten te versnellen (nr. 416/1).
24. Wetsvoorstel (de heer Melchior Wathelet) tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van strafvordering in verband met de terugbetaling van de gerechtskosten (nr. 417/1).
25. Wetsvoorstel (de heer Melchior Wathelet) tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek teneinde de gerechtelijke achterstand weg te werken in burgerlijke zaken (n° 418/1).

26. Proposition de loi (MM. Daniel Bacquelaine, François-Xavier de Donnea, Pierre-Yves Jeholet et Mme Dominique Tilmans) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 afin de favoriser un accueil des personnes âgées dans leur famille (n° 420/1).

27. Proposition de loi (MM. Daniel Bacquelaine, François-Xavier de Donnea, Pierre-Yves Jeholet et Mme Marie-Christine Marghem) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue d'étendre aux indépendants, agriculteurs, titulaires de professions libérales et dirigeants d'entreprise le bénéfice d'une taxation distincte des arriérés d'indemnités compensatoires d'une perte temporaire de revenus dont ils bénéficient (n° 421/1).

28. Proposition de loi (M. Daniel Bacquelaine) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 afin de supprimer la différence de traitement fiscal entre le contribuable dont l'enfant né vivant est décédé immédiatement après la naissance et celui dont l'enfant est mort-né (n° 422/1).

29. Proposition de loi (M. Denis Ducarme) visant à assurer le bien-être et la protection des animaux dans les cirques (n° 423/1).

30. Proposition de loi (M. Jo Vandeurzen) créant l'Ordre des médecins (n° 424/1).

31. Proposition de loi (Mme Greta D'hondt, M. Luc Goutry, Mme Trees Pieters, M. Yves Leterme et Mme Nahima Lanjri) portant adaptation annuelle des prestations sociales (n° 425/1).

32. Proposition de loi (Mme Anne Barzin et consorts) modifiant le Code des sociétés ainsi que l'article 1er de la loi du 2mars 1989 relative à la publicité des participations importantes dans les sociétés cotées en bourse et réglementant les offres publiques d'acquisition (n° 427/1).

26. Wetsvoorstel (de heren Daniel Bacquelaine, François-Xavier de Donnea, Pierre-Yves Jeholet en mevrouw Dominique Tilmans) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, teneinde de bejaardenzorg in gezinsverband te bevorderen (nr. 420/1).

27. Wetsvoorstel (de heren Daniel Bacquelaine, François-Xavier de Donnea, Pierre-Yves Jeholet en mevrouw Marie-Christine Marghem) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 om de toepassing van de afzonderlijke aanslag van achterstallen voor vergoedingen ter compensatie van een tijdelijke inkomstenderving uit te breiden tot de zelfstandigen, de landbouwers, de beoefenaars van vrije beroepen en de bedrijfsleiders (nr. 421/1).

28. Wetsvoorstel (de heer Daniel Bacquelaine) houdende wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, tot opheffing van het verschil in fiscale behandeling tussen de belastingplichtige wiens levend geboren kind onmiddellijk na de geboorte overleden is en de belastingplichtige wiens kind doodgeboren is (nr. 422/1).

29. Wetsvoorstel (de heer Denis Ducarme) tot waarborging van het welzijn en de bescherming van de circussdieren (nr. 423/1).

30. Wetsvoorstel (de heer Jo Vandeurzen) tot oprichting van de Orde van artsen (nr. 424/1).

31. Wetsvoorstel (mevrouw Greta D'hondt, de heer Luc Goutry, mevrouw Trees Pieters, de heer Yves Leterme en mevrouw Nahima Lanjri) houdende jaarlijkse aanpassing van de sociale uitkeringen (nr. 425/1).

32. Wetsvoorstel (mevrouw Anne Barzin cs.) tot wijziging van het Wetboek van vennootschappen, alsmede van artikel 1 van de wet van 2maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overnameaanbiedingen (n° 427/1).

Retrait d'une proposition

M. André Frédéric retire, par lettre du 22 octobre 2003, sa proposition de loi octroyant le droit à un congé d'assistance aux travailleurs dont un enfant est atteint d'une maladie grave (n° 268/1).

Pour information

COMMUNICATIONS

COMMISSIONS

Rapports

Les rapports suivants ont été déposés:
au nom de la commission de la Justice,
- par M. Walter Muls, sur le projet de loi relatif aux infractions terroristes (n° 258/4);
au nom de la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques,

Intrekking van een voorstel

De heer André Frédéric trekt, bij brief van 22 oktober 2003, zijn wetsvoorstel tot verlening van bijstandsverlof aan de werknemers die een kind hebben dat ernstig ziek is of een zware medische ingreep moet ondergaan in (nr. 268/1).

Ter kennisgeving

MEDEDELINGEN

COMMISSIES

Verslagen

Volgende verslagen werden ingediend:
namens de commissie voor de Justitie,
- door de heer Walter Muls, over het wetsontwerp betreffende terroristische misdrijven (nr. 258/4);
namens de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven,

- par M. François Bellot et Mme Inge Vervotte, sur le projet de loi concernant la reprise par l'Etat belge des obligations de pension légales de la société anonyme de droit public Belgacom vis à vis de son personnel statutaire (n° 316/3).

SENAT

Projets de loi transmis

Par messages du 6 novembre 2003, le Sénat transmet, tel qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants:

- projet de loi de loi portant assentiment à la modification de l'article 1er de la Convention sur l'interdiction ou la limitation de l'emploi de certaines armes classiques qui peuvent être considérées comme produisant des effets traumatiques excessifs ou comme frappant sans discrimination, adoptée à Genève le 21 décembre 2001 (n° 410/1);

Renvoi à la commission des Relations extérieures

- projet de loi relatif à l'accession de la Belgique:
 1° à l'Accord entre le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et le Gouvernement de la République française relatif au groupe aérien européen, fait à Londres le 6 juillet 1998;
 2° au Protocole amendant l'Accord relatif au groupe aérien européen, fait à Londres le 16 juin 1999 (n° 411/1);

Renvoi à la commission des Relations extérieures

- projet de loi portant assentiment au Protocole de Cartagena sur la prévention des risques biotechnologiques relatif à la Convention sur la diversité biologique, et aux Annexes, faits à Montréal le 29 janvier 2000 (n° 412/1).

Renvoi à la commission des Relations extérieures

Evocation

Par message du 12 novembre 2003, le Sénat informe qu'il a évoqué, le 12 novembre 2003, en application de l'article 78 de la Constitution, le projet de loi relevant de caducité certains projets de loi (n° 174/8).

Pour information

GOUVERNEMENT

Budget général des dépenses 2003

En exécution de l'article 15, 2ème alinéa, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet:

- door de heer François Bellot en mevrouw Inge Vervotte, over het wetsontwerp houdende overname door de Belgische Staat van de wettelijke pensioenverplichtingen van de naamloze vennootschap van publiek recht Belgacom ten opzichte van haar statutair personeel (nr. 316/3).

SENAAT

Overgezonden wetsontwerpen

Bij brieven van 6 november 2003, zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen:

- wetsontwerp houdende instemming met de wijziging van artikel 1 van het Verdrag inzake het verbod of de beperking van het gebruik van bepaalde conventionele wapens die geacht kunnen worden buitensporig leid te veroorzaken of een niet-onderscheidene werking te hebben, aangenomen te Genève op 21 december 2001, (Stuk Kamer nr. 410/1);

Verzonden naar de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen

- wetsontwerp betreffende de toetreding van België:
 1° tot de Overeenkomst tussen de Regering van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noorwegen en de Regering van de Franse Republiek met betrekking tot de Europese luchtmachtgroep, gedaan te Londen op 6 juli 1998;

2° tot het Protocol ter amending van de Overeenkomst met betrekking tot de Europese luchtmachtgroep, gedaan te Londen op 16 juni 1999 (nr. 411/1);

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

- wetsontwerp houdende instemming met het Protocol van Cartagena inzake bioveiligheid bij het Verdrag inzake biologische diversiteit, en met de Bijlagen, gedaan te Montreal op 29 januari 2000 (nr. 412/1).

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

Evocatie

Bij brief van 12 november 2003 deelt de Senaat mede dat hij op 12 november 2003, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, het wetsontwerp houdende opheffing van het verval van sommige wetsontwerpen heeft geëvoeerd (nr. 174/8).

Ter kennisgeving

REGERING

Algemene uitgavenbegroting 2003

In uitvoering van artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over:

- par lettres des 29 octobre et 3 novembre 2003, deux bulletins de redistributions d'allocations de base concernant le SPF Sécurité sociale pour l'année budgétaire 2003;
- par lettre du 3 novembre 2003, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement pour l'année budgétaire 2003.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

- bij brieven van 29 oktober en 3 november 2003 twee lijsten met herverdelingen van basisallocaties voor het begrotingsjaar 2003 betreffende de FOD Sociale Zekerheid;
- bij brief van 3 november 2003 twee lijsten met herverdelingen van basisallocaties voor het begrotingsjaar 2003 betreffende de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

RESOLUTIONS

UEO

Par lettre du 7 novembre 2003, le président de l'Assemblée de l'Union de l'Europe occidentale – Assemblée interparlementaire européenne de la sécurité et de la défense transmet le rapport, la résolution et la recommandation sur "Les perspectives de la politique européenne de sécurité et de défense – Contribution à la Conférence intergouvernementale" adoptés par cette Assemblée le mercredi 22 octobre 2003.

Renvoi à la commission des Relations extérieures, à la commission de la Défense nationale et au Comité d'avis chargé de questions européennes

RESOLUTIES

WEU

De voorzitter van de Assemblée van de West-Europese Unie – Europese interparlementaire vergadering voor de veiligheid en de defensie zendt bij brief van 7 november 2003 het verslag, de resolutie en de aanbeveling met betrekking tot "De toekomst van het Europees veiligheids- en defensiebeleid – Bijdrage tot de Intergouvernementale Conferentie" over die door die Assemblée op 22 oktober 2003 werd aangenomen.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen, naar de commissie voor de Landsverdediging en naar het Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

MOTIONS

Par lettre du 4 novembre 2003, le bourgmestre de la commune de Kapelle-op-den-Bos transmet une motion, adoptée par le conseil communal, concernant la scission de la circonscription électorale de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

Par lettre du 5 novembre 2003, le bourgmestre de la commune de Grimbergen transmet une motion, adoptée par le conseil communal, concernant la scission de la circonscription électorale de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

Par lettre du 5 novembre 2003, le bourgmestre de la commune de Merchtem transmet une motion, adoptée par le conseil communal, concernant la scission de la circonscription électorale de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

MOTIES

Bij brief van 4 november 2003 zendt de burgemeester van de gemeente Kapelle-op-den-Bos een door de gemeenteraad aangenomen motie over betreffende de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Bij brief van 5 november 2003 zendt de burgemeester van de gemeente Grimbergen een door de gemeenteraad aangenomen motie over betreffende de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Bij brief van 5 november 2003 zendt de burgemeester van de gemeente Merchtem een door de gemeenteraad aangenomen motie over betreffende de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

AVIS

Commission des Clauses abusives

ADVIES

Commissie voor Onrechtmatige Bedingen

Par lettre du 7 novembre 2003, la présidente de la Commission des Clauses abusives transmet l'avis de la Commission des Clauses abusives sur la proposition de loi de Mme Magda De Meyer modifiant le Code civil, en ce qui concerne les intérêts et les clauses pénales en cas de défaut d'exécution des obligations contractuelles (n° 122/1 – SE 2003).

Renvoi à la commission de la Justice

Bij brief van 7 november 2003 zendt de voorzitter van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen het advies van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen over met betrekking tot het wetsvoorstel van mevrouw Magda De Meyer tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, wat de interessen en schadebedingen bij contractuele wanuitvoering betreft (nr. 122/1- BZ 2003).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie